11165

LIET. BIBLIOTEKA
TARYBOS
SOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (782) • SAUSIS — JANUARY 21 • 1965 metai • 15 centų • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Mokyklos kryžkelė

Viena problemų, jau ilgesnį laiką mus neraminančių, yra lituanistinis švietimas. Klausimas, į kurį mes vis jieškome atsakymo, yra šis: **ar lituanistinė mokykla, pareikalaujanti iš mūsų nemažų intelektualinių ir finansinių pajėgų, atlieka savo paskirtį kaip lietuvybės išlaikymo veiksnys?**

Daug faktų kalbą už teigiamą atsakymą į šį klausimą. Per penkioliką su viršum metų lituanistinė mokykla Š. Amerikoje susikūrė savo sistemą, apsirūpino minimaliais vadovėliais, visose klasėse yra daugiau ar mažiau įgudę bei pasirūošę mokytojai. Tokia mokykla išmokė naują mūsų prieauglio kartą lietuviškai skaityti, kiek silpniau — rašyti, davė pagrindinių žinių iš Lietuvos istorijos ir geografijos, pramokė liet. dainų ir taut. šokių. Per lietuviškąją mokyklą per 15 metų perėjo tūkstančiai mūsų jaunųjų tautiečių, kurie būtų žuvę, jei tokių mokyklų nebūtume turėję. Tai vis pasididžiavimą kelią faktai. Bet nežiūrint to, mums vis neramu. O tą neramumą sukelia realybė, kurioje labai mažai tematome jaunojo prieauglio darbininkų mūsų lietuviškojo gyvenimo — visuomeninio, kultūrinio, politinio ir kituose — baruose. **Kur yra tie tūkstančiai, kurie perėjo per mūsų lietuviškąsias pradžios mokyklas, kur yra tie šimtai, kurie baigė mūsų augštesniąsias mokyklas ar tolygius kursus?** Konkrečioje veikloje matome ne tūkstančius ir ne šimtus, o tik vieną kitą dešimtį.

* * *

Retėjančios mūsų lietuviškojo vynuogyno darbininkų eilės rodo, kad visoje liet. ugdymo sistemoje kažkur yra spraga. Nebūtinai toji pagrindinė spraga turi būti mokykloje. Ji gali būti šeimoje, organizacijose, Bažnyčioje, bendruomenėje, žodžiu, viename ar keliuose skirtinguose veiksniuose. Mokytojai tačiau yra pirmieji, kurie ėmėsi tos spragos jieškoti ir pradėjo tą ieškojimą nuo savęs — nuo savųjų mokyklų.

Mūsų mokykla šiuo metu yra tokiame lygyje, kaip ir dalis mažiau pažangių viešųjų šio žemyno mokyklų. Ji remiasi tradicinėmis programomis, tradiciniais Pestalozzi - Herbarto metodais. Mokytojas joje yra mokytojas, kuris moko, o mokinys, kuris to mokymo klausosi, stengiasi jį suprasti, įsidėmėti ir vėliau pakartoti bei praktiškai pritaikyti. Bet štai tame tradiciniame upelio tekėjime ir prasideda mūsų jieškomoji spraga. **Tokia tradicinė mokykla mūsų vaikui nebejdomi, jo nepatraukia.** Neateina vaikas į ją dėl įdomumo, o tik tėvų verčiamas; tuoj meta ją, kai tik tėvų prievarta susilpnėja, o tėvų atsparumas bei energija mūsų mokyklų atžvilgiu pastebimai mažėja. Pagaliau ateina ir lemiamasis momentas — mokykla baigta ar nebaigta, ir kas toliau? Per eilę metų vaike kažkaip rikiavosi trys sąvokos: mokykla, lietuvybė ir tėvų prievarta. Ilgainiui tos trys sąvokos lyg susiliejo į vieną. Mokyklą baigus ir tėvų prievartai išnykus, lietuvybė nebepajėgia viena išsilaikyti ir nueina į užmarštį taip, kaip nemalonus mokyklos ir tėvų prievartos prisiminimas. Visai kitaip būtų, jei mokykla vaiką patrauktų, jei jis į ją norėdamas eitų. Tada tėvų prievartos nebereiktų, o įpratęs į lietuviškąjį darbą mokykloje, jaunuolis pasiliktų tame darbe ir pomokykliniame amžiuje. **Taigi, problema susiveda į uždavinį: pakeisti mūsų mokyklų sistemą taip, kad ji vaiką patrauktų.**

* * *

Bet kaip? Atsakyti į tą klausimą nėra labai sunku, nes panašių problemų turi ir viešosios mokyklos. Jos, kad ir kitais tikslais, taip pat rūpinasi keisti švietimo sistemą ta linkme, kad vaikas mokykloje pats savarankiškai dirbtų ir tuo būdu nuoširdžiai mokyklos darbu domėtųsi. Skirdamos tam reikalui dideles pinigų sumas, viešosios švietimo sistemos yra jau atlikusios ilgus tyrinėjimo darbus, kurių duomenimis sukurti nauji mokymo metodai. Tie metodai dabar jau išeina iš laboratorijų ir pradedami įgyvendinti mokyklose. Mes galime juos nesunkiai išstudijuoti ir pagalvoti apie jų pritaikymą mūsų reikalui.

Tie naujieji metodai yra mums jau žinomo darbo principo įgyvendinimas su vienu dideliu skirtumu — vaikui yra duodama daug ir labai gerai paruoštų mokslo priemonių, kurios jį ir įgalina ne tik savarankiškai dirbti, bet taip pat savo darbą įvertinti ir netgi nustatyti savo tinkamumą perėjimui į augštesnę grupę. **Tuo būdu vaikas lyg ir nėra tiesiogiai mokomas, bet pats mokosi, vedamas apdairios metodininko rankos, pasislėpusios mokslo priemonėse.**

Ar pajėgtume ir mes savo metodikas į tokį naują kelią pasukti? Vaikai — pajėgtų, nes jie prie to jau palengva pratinami vietinėse mokyklose. Mokytojus galima būtų išmokyti suruošiant trumpalaikius kursus. Pagrindinę kliūtį sudaro naujųjų mokslo priemonių pasigaminimas. Tai yra didelis ir neeilinis darbas, reikalaująs būrio įgudusių pedagogų ir nemažų lėšų. Džiugu konstatuoti, kad visuose mūsų švietimą tvarkančiuose veiksniuose jau prasidėjo judėjimas ta kryptimi. **A. R.**

Ateitininkijos kongresas Toronte

Vyriausios ateitininkų vadovybės nutarimu, VI kongresas įvyks Toronte 1965 m. liepos 3-4 d. d. Nors visuomenei dar mažai kas buvo skelbta, tačiau paruošiamieji darbai jau eina. Jau pr. metų pavasarį buvo sudarytas Toronte kongresui remti komitetas: pir. dr. J. Sungaila, sekr. A. Gurevičius; nariai: kun. Pr. Gaida, p. Kuolienė, Vyt. Aušrotas, K. Manglicas, V. Tamulaitytė ir L. Švėgždaitė. Komitetas turėjo keletą posėdžių, kuriuose buvo suplanuoti pagrindiniai dalykai. Bendradarbiaudamas su Ateitininkų Federacijos vadovybe, komitetas numatė dvi pagrindines paskaitas bendruose posėdžiuose: Federacijos vado dr. J. Girniaus ir dr. Ant. Sužiedėlio. Atskirus posėdžius turės ateitininkų sąjungos — sendraugių, studentų ir moksleivių. Jų programas tvarko sąjungų valdybos. Dar nėra galutinai nustatyta, bet jau planuojamas studentų-moksleivių šokių vakaras kongreso išvakarėse — liepos 2 d., penktadienį.

Viena iškiliausių programos dalių — literatūros ir muzikos koncertas rinktinėje Toronto salėje liepos 3 d. Literatūrinę dalį organizuoja Federacijos valdyba, kuri praktinį tvarkymą pavedė rašyt. K. Bradūnui. Smulkesnė programa dar nėra paaiškėjusi, tik norima, kad autorių kūrinius skaitytų parinkti aktoriai. Muzikinėje dalyje norima duoti rinktinę programą iš lietuvių kompozitorių kūrybos.

Kongreso balius su šokiais numatytas Prisikėlimo salėje liepos 3 d., šeštadienį, po literatūros ir muzikos vakaro.

Iškilmingos pamaldos bus Prisikėlimo bažnyčioje. Tikimasi, kad jose galės dalyvauti augštieji dvasininkai ir plačioji visuomenė. Pamaldų metu norima pašventinti naują Toronto stud. ateitininkų vėliavą.

Sekmadienio vakare, liepos 4 d., bus baigiamasis banketas, kuriame prabils patys žymieji kongreso svečiai.

Ateitininkų kongrese atsispindi viso laisvojo pasaulio ateitininkijos dabartinio meto idėjos, rūpesčiai, ateities planai bei dvasinis ryžtas didžiųjų uždavinių akivaizdoje. Kongresas bus neeilinis įvykis ne tik Toronto, Amerikos, bet ir visos išeivijos. Jis bus atviras visai lietuvių visuomenei.

Europos Bendroji Rinka, apimanti 6 valstybes, numato nuo 1967 m. liepos 1 d. panaikinti visus muitus pramonės dirbiniams. Reiškia, susidarys visiškai laisva prekyba tarp šių valstybių.

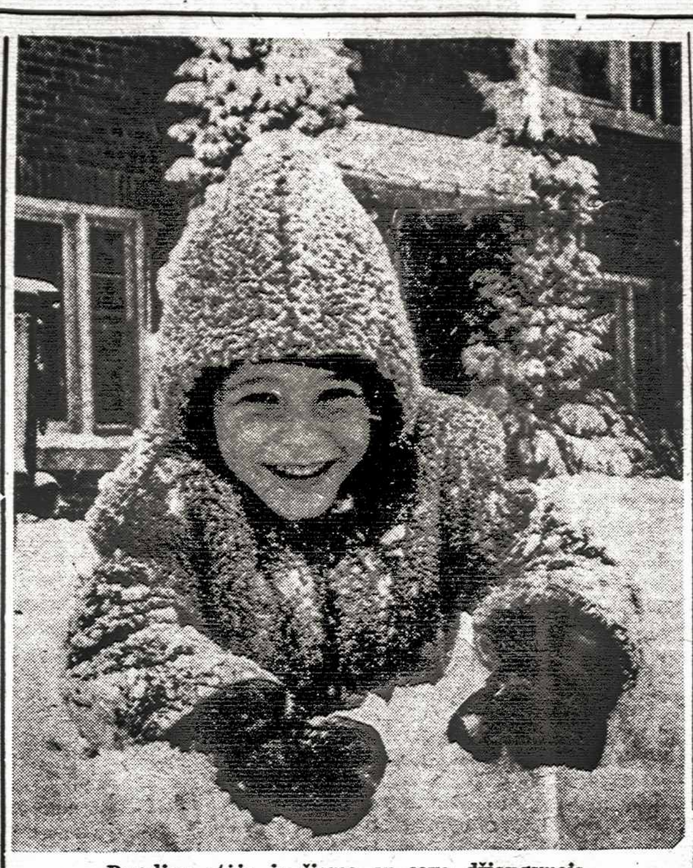

Pagaliau atėjo ir žiema su savo džiaugsmais

LENKIJOS LIETUVIŲ VEIKLA

Iš ankčiau spausdintų "Tėviškės Žiburiuose" straipsnių buvo matyti, kad po II D. karo Lenkijoj buvo užsilikusių daug lietuvių, bet pradžioje jiems grėsė deportacija, todėl jie "dingo" ir tapo "lenkais" pakeltę pavardes. Tik vėliau praėjus pavojui, vėl atsirado didesnis skaičius lietuvių. Spėjama, kad jų Lenkijoje yra apie 20.000. Apie jų gyvenimą patiriame daugiausia iš Varšuvoj leidžiamo neperijodinio laikraščio "Aušra". Jį redaguoja: Z. Stoberskis — vyr. red.; M. Kmita, A. Skripka, J. Kėkštas — red. kolegijos nariai; leidėjas — Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos centro valdyba. Kaip matyti iš naujausio 1964 m. 7 numerio, laikraštis stropiai lenkiamas komunistine kryptimi — pagal valdžios liniją. Pirmajame puslapyje įdėta nuotrauka Lenkijos Liaudies Respublikos prezidento E. Ochab ir keleto lietuvių grupės su Vl. Gomulka Balstogėje. Laikraštyje netrūksta pagyrimų komunistinei valdžiai pabrėžiant, kad tik jos dėka lietuviai galėję atsigauti bei susiorganizuoti. Ta vienintelė organizacija yra Liet. Visuomeninė Kultūros Dr-ja su centru Seinuose.

"Aušros" 1964 m. 7 nr. rašoma: "Lenkijos lietuvių kultūriniam gyvenimui palaikyti ir vystyti jį socializmo kryptimi buvo įsteigta Lietuvių Visuomeninė Kultūros Draugija. 1957 m. kovo 30 d. įvyko Punske delegatų suvažiavimas, kuriame aptarta susidariusi lietuviams nauja padėtis, perdiskutuota veikimo galimybės ir išrinkta centro valdyba. 1959 metų spalio mėn. 25 d. centro valdyba buvo perkelta į Seinus. Savo veikimu Draugija gali aprėpti visus Lenkijoje gyvenančius lietuvius, steigdama paskirose vietovėse skyrius ir ratelius. Šiuo metu Draugija turi vieną skyrių Varšuvoje ir 45 ratelius didesniuose Lenkijos miestuose ir Seinų apskrities kaimuose. Draugijos narių skaičius siekia 1200. Varšuvos skyrių ir ratelius miestuose sudaro daugumoje inteligentai, kurie palaiko su centro valdyba ryšius, bet savo kultūrinį gyvenimą organizuoja savarankiškai. Seinų apskrityje tačiau, kur gyvena kaimo žmonės, Draugija padeda rateliams tvarkytis, nustatydama jų veikimą ir atsiųsdama instruktorių. Į kiekvieną beveik kaimą atvyksta Draugijos prelegentai su paskaitomis ir filmais, ypač iš ūkio srities. Be to Draugija organizuoja čia meno saviveiklos grupes, padėdama ruošti jų viešus pasirodymus (vaidinimus, koncertus) bei konkursus (pvz. kasmetiniai sąskrydžiai Klevuose). Draugijos veikla apima Seinų apskritį visų pirma kaip pagrindinį ir natūralų lietuvių tautinės kultūros židinį, kuris turi reikšmės ir kitiems Lenkijoje gyvenantiems lietuviams, nenutraukusiems dar jausminio ryšio su savo tauta."

Iš Seinuose įvykusio centrinių organų posėdžio aiškėja, kad sekretoriumi yra J. Kmieliauskas. jis posėdyje pareiškė: "Mes panaikinome Seinų apskrity nacionalines nesąmones". Veiklos apyskaita rodė propagandinius ir kultūrinius laimėjimus ir trūkumus — ratelių negausumą ir valdybų pasyvumą. Varšuvos skyr. pirm. M. Kmita papasakojo apie ten surengtą K. Donelaičio minėjimą, kuriame dalyvavo iš Lietuvos rašytojai — Reimeris ir Nekrašius. Ta proga lietuvių surengtas koncertėlis buvęs parodytas Varšuvos televizijos. Apie bibliotekas pranešimą padarė Seinų apskr. bibliotekos vedėja A. Leončikienė. Pasak jos, skaitytojų skaičius išaugo, ir esamas bibliotekų punktų tinklas turimom lietuviškom knygom negali jų patenkinti. Knygos užsakomos iš Lietuvos, bet kol prie jų prieinama, būna jau išpirktos Lietuvoj. Užsakytų knygų iš Lietuvos gaunama tik 20%. Esą pervėlai atsiunčiami katalogai. Dalyvavę mokytojai nusiskundė vadovėlių stoka — daugelis mokinių mokosi dar 1953 m. laidos vadovėliais, nes iš Lietuvos jie sunkiai gaunami.

Jau šie epizodai atskleidžia suvaržytą lietuvių veiklą. Lenkijos lietuvius, atrodo, sunkiai pasiekia pagalba iš Lietuvos, o nuo laisvojo pasaulio lietuvių yra beveik izoliuoti — Lenkijos valdžia neįsileidžia jokių knygų. Seniau Varšuvoj lietuviai turėjo savo pamaldas. Iš privačių šaltinių teko patirti, kad jos panaikintos, o lietuviškai mokėjęs kunigas iškeltas nežinia kur.

Klevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, pasiruošęs koncertui "Tėviškės Žiburių" baliuje sausio 23 d. Prisikėlimo salėje.
Oktetą sudaro: Algirdas Gilys, Mindaugas Motiejūnas, Petras Kudukis, Gytis Motiejūnas, Mečys Aukštuolis, Džiugas Staniškis, Vytautas Raulinaitis, Evaldas Žiedonis ir pats vadovas Rytas Babickas

Nauji ir seni vėjai rytuose

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoj

Amerikos prezidento programinėje kalboje kongresui pareikštoji viltis, kad naujieji sovietų vadovai atvyksią patys savo akimis pamatyti jo krašto, čia nesukėlė jokio nusistebėjimo. Tas atsargus išsireiškimas, faktiškai prilygstąs kvietimui, vertinamas kaip ženklas naujai susidariusios padėties, kurioje abi pusės labai atsargiai mėgina viena kitos nuotaikas. Manoma, jog galimybės susitikti prezidentui Jonhsonui ir sovietų vadovams esančios padidėjusios. Maskvon sugrįžusio Amerikos ambasadoriaus Foy Kohler optimistiški pareiškimai taip pat rodytų, kad jis negailės pastangų Kremliui įtikinti tokio susitikimo naudingumu. Ko nors ypatingo iš tokio susitikimo čia nesitikima, tik linkstama manyti, jog tai turėtų tokios pačios reikšmės, kaip Chruščiovo kelionė po Ameriką 1959 m.

SPĖLIOJIMAI NENUTYLA

Tuo tarpu toliau dar verčiamasi tiktai spėliojimais, kokios priežastys ir padariniai sietini su pernykščiu Kremliaus viršūnių pasikeitimu. Iš plačių paaiškinimų, kuriuos Maskva davė užsienio kompartijoms, kaikas sprendžia, jog vadovybės krizė dar neužsibaigusi. Įdomu, jog pripažįstama, kad staigus Chruščiovo atleidimas buvo visiška staigmena tiek rusams, tiek užsienio komunistų aparatui. Dabar skelbiama, jog Chruščiovas patsai atsistatydinęs, nes nenorėjęs nusilenkti kritikai ir pakeisti savo taktikos. Vakarų spaudos pranešimai, esą jis kritikuotas už klaidas užsienio politikoje, vadinami visiškai nepagrįstais spėjimais. Oficialiame paaiškinime duodama suprasti, jog Chruščiovas nebuvo tiek kritikuojamas už savo politiką, kiek už netinkamus metodus. Be to, partijos prezidiumo ir centro komiteto nariai patys pasiėmę dalį atsakomybės ir prisipažinę, kad savo metu rėmė Chruščiovo sumanymus dėl jo "didelių politinių savybių". Nors dėlto būta abejonių ir anksčiau, tačiau buvo laukiama ligi praktika parodysianti chruščiovinės politikos klaidingumą. Patys svarbiausi kaltinimai suvedami į Chruščiovo būdo trūkumus, būtent, kad jis norėjęs pats vienas kalbėti visais klausimais, spaudoje perdaug garsinosi ir nepaisė kritikos. Ar šitie paaiškinimai pilnai įtikins visus užsienio komunistus, tai kitas reikalas. Įdomu tik pastebėti, kad Maskva jautė reikalą pasiaiškinti. Savotiškai įdomus ir jos atsakymas į jai šiuo reikalu pareikštą užsienio partijų kritiką. Kremliaus viršūnės pakeitimas — tai grynai rusų vidaus reikalas. Kas bebūtų sovietų kompartijos pirmasis sekretorius, jis tėra tik sovietų kompartijos pirmasis sekretorius, bet ne pasaulinio proletariato vadas. Atseit, ir užsienio kompartijos į tą reikalą neturėjo kištis . . .

ATOLYDŽIO BELAUKIANT

Belaukiant naujo politinio atolydžio vakariečių-sovietų santykiuose, kaikas mėgino apsidairyti, kas per tą laiką atsitiko su savo metu išgarsintuoju atolydžiu pačioje sovietijoje. Daugiausia buvo kalbama apie laisvėjimo apraiškas kultūros baruose. Pradžią tokioms kalboms davė žinomas prisitaikėlis rašytojas Ilja Erenburgas, kuris 1954 m. išleido romaną "Atolydis". Tūli vakariečiai optimistai teigia, kad nuo to laiko, nors lėtai, bet pastoviai tas atolydis sovietų kultūriniame gyvenime tęsiasi, nežiūrint visų "temperatūros" svyravimų.

Tai buvo pirmiausia Lenkijos ir Vengrijos įvykiai 1956 m. su savo padariniais, kurie atšaldė prasidėjusį atolydį. Iš to laikotarpio visi atsimena Dudincevo ir Pasternako istorijas. Tačiau nuo 1959 m., o ypač 1961-62 m., buvo pastebėtas naujas atšilimas, kuris 1962 m. iššaukė Chruščiovo smarkią reakciją prieš modernųjį meną ir davė pradžią masiniam partijos puolimui vadinamo Vakarų mėgdžiojimo, formalizmo ir dekodentizmo mene ir literatūroje. Tačiau ir šitie žvarbūs vėjai, sakoma, nesustabdė naujai pasireiškusių individualinių tendencijų slinkties, nors jos vėl kiek labiau pridengiamos. Net jau pačiai partijai nebepatinka, jei gerai penimi "ideologinio fronto darbuotojai" neįstengia valdiškom idėjom duoti patraukliesnį meninį drabužį. Šalia "idėjinio" turinio vis labiau reikalaujama augštos meninės kokybės.

ATSIKVĖPĘ RAŠYTOJAI

Teigiamu ženklu laikoma ir tai, kad Stalino, o iš dalies ir Chruščiovo paskutiniu laiku, proteguotasis Lysenko bei jam panašūs "dogmatiški" mokslo cenzoriai turi nusileisti laisvo tyrinėjimo reikalavimams. Būdinga, jog pirmasis išdrįsęs pulti Lysenko buvo atolydžio rašytojas Dudincevas, kuris keletą metų buvo pasmerktas tylėti. Eina kalbos, jog netrukus pasirodysiąs jo romanas, kuriame puolamas tasai sovietų genetikos šarlatanas, nors dar prieš metus nebuvo leista jo išspausdinti, o taip pat išeisianti nauja "Ne vien duona" romano laida.

Vakaruose išgarsintas Jevtušenko, už savo nukrypimus savanoriškai atgailojęs gimtajame Sibire, esąs sugrįžęs Maskvon, kur jam vėl leidžiama skaityti savo eiles, nors apie tai viešai ir neskelbiama. Taip pat ir tie jaunieji modernaus meno šalininkai, kuriuos savo metu triukšmingai buvo suniekinęs Chruščiovas ir užsiundęs šunimis, toliau renkasi nuošalyje Maskvos ir dirba netrukdomi. Tai vis esą ženklai, jog atolydis, nors ir tyliai ir pamažu, toliau vyksta ir padeda puoselėti atsargius "evoliucinio optimizmo" lūkesčius.

Net naujai Maskvoje pasirodžiusiam "Tarptautinių žodžių žodyne" ružavų spalvų mėgėjams yra ko pasidžiaugti. Antai, anksčiau buvo rašoma taip: "Optimizmas yra proletariato pasaulėžiū-

(Nukelta į 9 psl.)

Savaitės įvykiai

DIDŽIŲJŲ GALYBIŲ KONFLIKTAS JUNGTINĖSE TAUTOSE VYKŠTA LABAI ATSARGIAI. JAV, kaip ir visada, pribijodama spaudžia sovietus sumokėti skolą JT $60.000.000, o sovietai atsikerta, kad jie neskolingi, nes JT taikos kariuomenės pasiuntimas į Kongą ir Vid. Rytus buvęs neteisėtas. Sovietai sumokėjo $5.000.000 reguliaraus mokesčio, o dėl kitų sumų tebesispiria, nežiūrint, kad gresia balsavimo teisės atėmimas. JAV remiasi JT 19 paragrafu ir norėtų JT visumos balsavimo, bet nėra tikros laimėjimu, nes reikia dviejų trečdalių balsų. Be to, sovietai grasina išeisią iš JT. Dėl to JAV ir toliau jieško kompromiso.

W. Churchillis, 90 m. amžiaus Britanijos valstybininkas, rašant šias eilutes buvo arti mirties.

R. Afrikos Burundi premjeras nužudytas. Šiose pareigose jis išbuvo vos 8 dienas; buvo linkęs į raudonųjų pusę ir palaikė Kongo sukilėlius; turėjo tamprius ryšius su raud. Kinija.

Sovietų premjeras Kosyginas reigiasi šią vasarą lankyti Indiją. Kinija tuo labai susirūpino ir supyko. Albanijos komunistai, kiniečių įtakoj, jau paskelbė, kad Brežnevas ir Kosyginas yra N. Chruščiovo revizionistai.

Šiuo metu bedarbių JAV yra 3,5 mil. Pereitais metais šiuo metu buvo 3,8 mil.

Komunistinė Kinija sustiprino savo oro gynybą komunistinėse valstybėse — Š. Vietname, Laose ir pietinėje Kinijoje. Manoma, kad Amerika turės didesnių nuostolių, nes pasiryžo bombarduoti kelius, kuriais komunistai teikia pagalbą Š. Vietname partizanams ir parašiutininkams.

Iš Hong Kongo pranešama, kad pačioj Kinijoj yra susidariusi stipri komunistų grupė, kuri yra linkusi susitarti su Rusija ir yra nepatenkinta savo vadų antirusiška politika.

Indijos provincijoj Kerala, kuri valdosi autonomiškai, vyksta nuolatiniai neramumai, ypač dėl komunistų kurstymų. Pereitais metais rugsėjo mėn. buvo centro suspenduota vietinė valdžia. Riaušės įvyko lapkričio mėn. Gruodžio mėn. suimta daug komunistų. Dabar rinkimai yra atidėti kovo mėn. Paskutinę savaitę sustreikavo valdininkai ir mokytojai, reikalaudami algų padidinimo. Daugiau kaip 80% valdininkų ir mokytojų gauna mažesnes algas kaip $20 mėn. 33.000 reikalauja pridėti nors $5 mėn., provincija negali ištesėti.

Vokietija ir Prancūzija derasi dėl bendros atominės jėgainės elektrai gaminti. Jėgainė sovietų abiejose Reino pusėse.

Varšuvą terorizuoja plėšikai. Prieš Kalėdas du plėšikai pagrobė 1.336.500 zlotų — apie $55.000. Dabar vyriausybė paskyrė 100.000 zlotų premiją už plėšikų sugavimą. Taigi, ir ten plėšiama amerikoniškai.

JAV spauda, ypač "NYT", labai garbina prez. Johnsono ir Kanados min. pirm. Pearsono praeitą savaitę sudarytą sutartį dėl automobilių dalių pardavimo be muito. Ji sutartį vadina pradžia "Amerikos Bendros Rinkos". Šioji sutartis esą turėtų būti pavyzdžiu ir kitoms ūkio sritims. Esą tuo būdu ūkio ryšiai tarpe dviejų kaimynų palengvėtų ir suprastėtų. Ši sutartis esanti nugalėjimas siauro nacionalizmo.

JAV centrinio banko aukso rezervai mažėja. Pereitą savaitę jis nuslinko ligi $15 bil. Tai žemiausias lygis nuo 1939 m. Amerikos mokėjimų deficitas pereitais metais po 9 mėnesių pasiekė $2 bil.

Ir Prancūzija parduoda kviečius Rusijai: parduota 9 mil. bušelių, kurie turi būti pristatyti tarp kovo ir gegužės mėn. Reiškia, ir geri derliai Rusijai negelbsti.

Pakistanas, pats neapsieidamas be kitų valstybių paramos, sutinka skolinti Indonezijos diktatoriui ligi $10 mil. Sukarno, išėjęs iš JT, jieško paramos kitur.

Indonezijos reguliari kariuomenė turi 250.000 karių. Ji yra padalinta į mažas grupes ir gali būti labai judri. Turi 100 rusiškų lėktuvų, apie 20 povandeninių laivų. Malezija turi 20.000 kareivių, patyrusių džiunglių kovose. Anglija atgabeno 50.000 karių, dar yra australų ir zelandiečių. Ar tai reiškia atvirą karą? Sukarno prisiekė sutriuškinti Maleziją, nors dabar pareiškė: "Aš esu už taikingą susitarimą su Malezija." Jis pasiūlė sudaryti sąlygas, kad Malezijos žmonės patys pasisakytų.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas

Metinė prenumerata $5, pusmetinė — $3. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Adreso pakeitimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada

Subscription rates: $5 per year, $3 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Lietuvių katalikų organizacijos** JAV kreipėsi raštu į popiežių Paulių VI prašydami atkreipti dėmesį į religinę Lietuvos būklę. 1964 m. gruodžio 29 d. buvo išsiųstas popiežiaus atsakymas Kunigų Vienybės pirm. mons. Pr. Juro vardu. Štai jo tekstas:

"Jo Šventenybės popiežiaus Pauliaus VI sekretoriato nurodomas, turiu malonią pareigą pranešti, kad gautas Jūsų laiškas, rašytas lapkričio 15 d., kurį Jūs drauge su kitais žymiaisiais Amerikos lietuvių visuomenės nariais, siuntėte Šventajam Tėvui išreikšdami jame susirūpinimą liūdna Lietuvos Bažnyčios būkle.

Atsakydamas, kardinolas valstybės sekretorius prašė mane užtikrinti Jus, jog Šventasis Sostas neketina sumažinti pastangas padėti Lietuvos katalikams jų kovoje už religinę laisvę; ir toliau darys visa, kas galima, palengvinti persekiojimo naštai, kuri buvo taip žiauriai uždėta ant šios narsios tautos.

Visdėlto tenka suprasti, kad galimybės ir progos, prieinamos Šventajam Sostui, nėra neribotos. Nereikia nė sakyti, jei būtų galima, Šventasis Sostas pirmasis keltų bei pradėtų dalykus, suminėtus Jūsų laiške.

Su pagarbos jausmu ir geriausiais linkėjimais,

Jūsų nuoširdžiai Kristuje

E. Vagnozzi,

apaštališkasis delegatas

★ **Pop. Paulius VI,** priimdamas audiencijoje 200 Romoje studijuojančių indiečių, pasidžiaugė turįs progos atsidėkoti už tokį malonų jo priėmimą Indijoje. "Jūs esate čia, Romoje," pridūrė jis, — "kad galėtumėte pasiruošti ateities tarnybai Indijoje. Mes linkime, kad jūs tikrai šiam tikslui pasišventusiai ruoštumėtės, nes jūsų laukia ir jūsų valstybė ir Bažnyčia".

★ **Protestantų sinodas Zueriche,** Šveicarijoj, davė leidimą Stuttgart'o katalikų Šv. Rašto institutui panaudoti jų išleistąjį "Zuericho Šv. Raštą". Institutas ruošiasi leisti šį Šv. Raštą katalikams su kaikuriais Sen. Testamento tekstų pergrupavimais ir pastabomis. Tai pirmas toks bendradarbiavimas šioje srityje.

★ **Dr. Martin Niemoeller** perleido Hesse ir Nassau protestantų Bažnyčios pirmininkavimą dr. Wolfgang Sucker. Jis buvo pirmininkavęs jau nuo 1947 m. ir išgarsėjo kaip labai kontroversinė asmenybė. Dar prieš II D. karą jis aršiai kovojo prieš nacionalsocialistus ir buvo jų kalinamas. Šiuo metu jis reiškiasi kovoje už taiką ir nusiginklavimą. Į jį evangelikai žiūri kaip anglikonai į savo Kanterburio "raudonąjį dekaną", nes kovoje prieš "karo prekiautojus" jis dažniausia pasisako prieš Vakarus ir niekad prieš komunistus. Šiuo metu jis siūlo vokiečiams boikotuoti ateinančio rudens V. Vokietijos valdžios rinkimus, nes nesą nei vienos partijos, atsižadančios apsiginklavimo. Šiuo metu jis dar tebėra vienas Pasaulio Bažnyčių Tarybos pirmininkų. Jo įpėdinis dr. Sucker yra didelis protestantų — katalikų santykių žinovas.

★ **Maronitų apeigų Antijochijos patriarchas Paulius Meouchi** pasiūlė sekantį Paaulinį eucharistinį kongresą šaukti Beirute. Pasiūlymui mielai pritarė ir Libano prezidentas Charles Helon, katalikas, anksčiau buvęs ambasadoriumi prie Šv. Sosto. Beiruto miestas turi apie 600.000 gyventojų ir yra Libano sostinė. Tai vienintelė viduriniųjų rytų valstybė, kurios dauguma gyventojų yra krikščionys.

★ **Konge nuo 1961 m. vasario mėn.** nužudyta: 75 svetimtaučiai katalikai misijonieriai, 48 kunigai, 20 seselių ir 7 broliukai.

★ **Pavergtosios Latvijos žmonėms,** pradedant studentais ir baigiant paprastais darbininkais, pravedami specialūs psichologiniai egzaminai, nustatą kiekvieno pažangą ateistiniame įsisąmoninime. Gavusiems žemus laipsnius ruošiami papildomi kursai apie ateizmą.

★ **Iš Maskvos pedagoginio instituto** buvo išmesti du studentai dėl persikrikštijimo, nors tai darydami jie ir nebuvo peržengę nei vieno valstybės įstatymo. Tai Vladimir Kazanov ir Vladimir Krutikov. Pastarasis buvo numatytas jaunųjų komunistų politiniu instruktoriumi. Abu buvo pakrikštyti Šv. Liudviko katalikų bažnyčioje Maskvoje. "Mes negalime daugiau eiti tokiu keliu", rašo savo laiške Kazanov; "vienintelis išsigelbėjimas, tai Bažnyčia ir religija".

★ **Kun. J. Coffield,** 50 m. amžiaus klebonas, po 23 m. kunigavimo Los Angeles arkivyskupijoje, persikėlė į Čikagos arkivyskupiją. Tai padarė protestuodamas prieš kard. McIntyre uždraudimą kunigams tvirtai ir teigiamai pasisakyti civilinių teisių klausimu. Išvykdamas jis pareiškė, kad tai daras plyštančia širdimi. Jis negalįs sutikti šiuo klausimu su kardinolu, nors šiaip daugeliu atžvilgių jį labai gerbiąs, nes jaučiąs Kristaus norą — būti pačiame šių dienų skausmo ir kančių sūkurio viduryje. Čikagoje jis darbuosis negrų parapijoje ir Čikagos universitete studijuos psichologiją. Jis yra gavęs kard. McIntyre leidimą būti už Los Angeles arkivyskupijos ribų 3 metus ir pasak Los Angeles kūrijos, vietinė bažnytinė valdžia jo nenubaudė. Panašių istorijų toje arkivyskupijoje jau pasitaikė ir daugiau, kaip. pav. kun. W. DuBay laiškas Popiežiui. Jau keliolika kunigų persikėlė į kitas vyskupijas.

Kun. J. Stš.

SVEIKATOS KLINIKA – Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai; spindulinės ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

GEDIMINAS GALVA

SOVIETŲ UŽSIENIO POLITIKA

(Tęsinys iš pr. nr.)

Užsispyrimas Jungtinėse Tautose

Pranešėjas iškiliai kalba apie JT, tačiau nenori teseti joms įsipareigojimų. Jo prieštaravimas ryškus. Jei JT daro teisėtus nutarimus, tai jie įpareigoja sovietus ir tuo atveju, kai jų atstovai lieka mažumoje. Sovietų tikslas šiuo metu — ne remti, bet silpninti JT ir visus svarbiausius klausimus svarstyti Saugumo Taryboje, kurioje jau 103 kartus pasinaudojo veto teise. Pranešėjas teigia:

"Didelį vaidmenį kovoje už tarptautinį saugumą turi suvaidinti J.T. — šis svarbus forumas, kuriame dalyvauja 115 pasaulio valstybių. Pastaruoju metu buvo mėginta neleisti J.T. sesijoje apsvarstyti aktualias tarptautines problemas. Pretekstu čia buvo panaudoti finansiniai sunkumai, su kuriais J.T. susidūrė dėl pačių Vakarų valstybių kaltės. Sovietai tvirtai laikosi pozicijos, kad reikia stiprinti J.T. kaip lygiateisio tarptautinio bendravimo organą, siekiant išsaugoti ir stiprinti taiką."

Deja, A. Kosygino šnektos apie JT "didelį vaidmenį ir jų stiprinimą" yra akių dūmimas. Šioje JT sesijoje beveik ištisą mėnesį vestos derybos dėl tesėjimo sovietų įsipareigojimų ir mokesčių sumokėjimo už praėjusius kelerius metus nepajudėjo iš mirties taško.

Susirūpinimas Europa

Kodėl sovietams parūpo taikus Europos klausimų sprendimas? Kuriuo tikslu padarytos užuominos dėl "Vokietijos klausimo patvarkymo"? Šie klausimai atsakomi paties pranešėjo. Sovietai baiminasi ne tik Šiaurinio Atlanto Sąjungos apsiginklavimo atominiais ginklais, bet ir daugiašalės sutarties tiems ginklams panaudoti. Sovietai teikia mažai vilčių, kad būtų surasta bendra kalba vokiečiams apjungti. Jie iki šio meto laiko vieninteliu vokiečių klausimo sprendimu savo įtakos pastūmėjimą į vakarus ir primetimą V. Vokietijai liaudies "demokratinės" santvarkos.

Pranešėjas šiais žodžiais aptaria Europos padėtį:

"Labai svarbi sąlyga taikai sustiprinti yra būtinumas sudaryti Europoje patikimas saugumo garantijas. Europos tautos nuolat supranta reikalą stiprinti savo saugumą ir susitarti dėl taikaus Vokietijos problemų sprendimo, nes kol ši problema nėra išspręsta, ypač kenkia visai padėčiai Europos centre ir gali sukelti labai rimtų padarinių ateityje.

Padėtis darosi dar sudėtingesnė, kai Vakaruose rengiamasi sudaryti daugiašales branduolines NATO pajėgas. Ką reikštų tokių planų realizavimas? Jis sužlugdytų Europos saugumą, padėtų toliau plisti branduoliniam ginklui, ir pastarąjį faktiškai įsigytų Vokietijos Federacinė Respublika, kurios revanšistai ir militaristai turi didelės įtakos užsienio politikoje ir reikalauja peržiūrėti antrojo pasaulinio karo išdavas, susiformavusias Europoje sienas."

Didžioji žaizda — Berlyno klausimas — nutylėta. Vakarinė Vokietija tebelaikoma karo kurstytoja, nors šis iššaukimas skiriamas JAV.

Santykiai su vakariečiais

Skaidriomis spalvomis piešiamas sovietų įsiskverbimas Afrikoje, pietinėje Amerikoje ir Azijoje. Pasipiktinimu palydėtas JAV ir Belgijos įsikišimas Konge gelbėti nekaltoms aukoms, kurias žudė sukilėliai jau atvirai sovietų remiami. Labiausiai keistas sovietų ministerių tarybos pirmininko pasipiršimas bendrauti su vakariečiais ir kartu su jais kovoti. Jo užuominos dviprasmės, nes prekybiniu bendravimu jis tikisi suartinti skirtingas socialines santvarkas. Jis taria: mūsų jėgos didėja ir auga, daugelis kraštų siekia glaudaus bendradarbiavimo su sovietais, tačiau galiūnas panūsta siekti glaudesnio bendradarbiavimo su vakariečiais:

"Mes norime vystyti santykius su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Šia linkme išryškėjo tam tikra pažanga, nors ir nedidelė. Svarbu įtvirtinti tai, kas padaryta, ir dėti naujų pastangų. Mūsų nuomone, čia yra galimybių ieškant būdų, kaip išspręsti ginčijamus politinius klausimus, tiek ir abiejų šalių ekonominių, kultūrinių ir mokslinių ryšių srityje."

Jeigu Vakarai tikrai nori plačiai prekiauti su mumis savitarpiškai naudingomis sąlygomis, tai būtų galima žymiai padidinti sovietų rinkos imlumą, o taip pat tiekti iš Sovietų Sąjungos kur kas daugiau žaliavų, įrengimų bei kitų prekių, kuriomis būtų suinteresuotos Vakarų šalys."

Vos spėjęs baigti mintį apie bendradarbiavimą su Vakarais A. Kosyginas grūmoja:

"Sovietų Sąjungos vyriausybė atidžiai stebi, kaip vystosi įvykiai Karibų jūros rajone, Pietryčių Azijoje ir kituose pasaulio rajonuose, kur agresyvių imperialistų sluoksnių veiksmai aštrina padėtį. Sov. Sąjunga pareiškia, kad ji neliks abejinga brolškųjų socialistinių šalių — Vietnamo Demokratinės Respublikos ir Kubos respublikos — likimui. Ji pasiruošusi suteikti joms reikiamą paramą, jeigu agresoriai išdrįs pakelti prieš jas ranką."

Taigi, iš viso to matyti, kad naujųjų Kremliaus vadų tikslas: nušalinus Chruščiovą jį pažeminti ir tęsti jo valdymo metais sukurtą politiką, kuriai aptarti naudojami švelnesni žodžiai, tačiau jos esmė nei per plauką nepakeista. Ir toliau siekiama stiprinti pavergtųjų grandis bei plėsti rusiškąjį imperializmą. Kinija liko net nepaminėta. Ji tebėra Maskvos rakštis.

Naujosios valstybės

V. ZALATORIUS

KAMBODIJA ŠLIEJASI PRIE KINIJOS

"Aš gailiuosi, kad negimiau proletaru", pareiškė Kambodijos valstybės galva princas N. Sihanukas viešėdamas Pekinge.

Jis gyrėsi, kad komunistinė Kinija jo valstybei suteikė "naujos ir labai svarbios ūkinės ir karinės pagalbos". Pernai Sihanukas atmetė panašią JAV pagalbos pasiūlą. Jis dabar skelbia, kad komunistinė Kinija yra Kambodijos "draugas nr. 1".

Keistas tas princas, kuris nori būti proletaru. 1947 m. jo valstybė prancūzų priežiūroje tapo konstitucine monarchija, o pats Sihanukas karaliumi. 1953 m. Kambodija gavo pilną nepriklausomybę, tačiau nepatiko Sihanukui karaliauti, ir jis 1955 m. atidavė savo karūną tėvui. Pats princas suorganizavo "liaudies socialistų" partiją ir tapo premjeru. 1960 m. tėvas-karalius mirė, bet Sihanukas neužėmė jo vietos; jis pasidarė šiaipjau valstybės galva, lyg ir prezidentu, kai tuo tarpu jo motina toliau atstovavo karalystei, nors ir nebūdama karūnuota karaliene.

Atrodo, kad Sihanukas pamažu įsitikino, kad pietryčių Azijos "ateities banga" yra komunistai ir pradėjo atvirai su jais flirtuoti.

Kambodija 1963 m. pradėjo pyktis su savo šiaurės kaimynu Tailandija, kaltindama ją neva noru prisijungti Kambodijos vieną provinciją. Be to, Kambodija nutraukė diplomatinius santykius su P. Vietnamu dėl pasienio incidento.

Jieško kabliukų

Kaltinimai prieš vakariečius ir jų draugus ėmė kartotis periodiškai. Sihanuko vyriausybė užsipuolė JAV, kad šios vedančios partizaninį karą prieš Kambodiją iš bazių P. Vietname. Abi valstybės atšaukė savo ambasadorius ir Kambodija vėliau nesutiko pripažinti naujo amerikiečių ambasadoriaus. Atstovybėje pasiliko tik chargé d'affaires. Sostinės demonstrantai padarė medžiaginių nuostolių anglų ir amerikiečių ambasadoms, protestuodami prieš neva "imperialistinę" šių kraštų politiką.

Kambodijos vyriausybė įteikė Jungtinėms Tautoms 97 lapų skundą dėl tariamų 260 jos "teritorijos žemėje, ore ir vandenyje pažeidimų, įvykdytų 1963 m. ir 1964 m. pradžioje JAV ir P. Vietnamo kariuomenės". P. Vietnamo vyriausybė vėliau aiškino, kad dalis tų incidentų yra neišvengiami dėl blogai pažymėto pasienio ir dėl partizaninio karo. Kita dalis buvusi tyčia išprovokuota vietkongiečių partizanų, kurie buvo persirengę P. Vietnamo kariuomenės uniformomis. Amerikiečiams buvo pagrasinta, kad jų lėktuvai būsią numušti, jei pasirodys virš Kambodijos.

Kaltina cheminiu karu

Be to, buvo iškeltas naujas kaltinimas, pažįstamas iš Korėjos karo laikų, kad amerikiečiai ne tik Vietname, bet ir Kambodijoje vedą cheminį karą "pildami miltelius iš lėktuvų". Amerikiečiai atsakė, kad jie niekad jokių miltelių nei Kambodijoje, nei Vietname iš lėktuvų nepylė, bet Vietname esąs buvęs naudotas skystis medžių ir krūmų lapams sunaikinti, bet tas skystis esąs visai nekenksmingas nei žmonėms, nei gyvuliams.

Kambodiečiai visdėlto įvykdė savo grasinimą ir numušė C-123 transporto lėktuvą, kuriame žuvo 8 amerikiečiai. JAV teigia, kad lėktuvas nukritęs 300 m Vietnamo pusėje. Susijaudinimas dėl šio paskutiniojo incidento buvo didelis, ir amerikiečiai pradėjo siųsti į Tailandiją savo ambasados tarnautojų šeimas.

JAV ir P. Vietnamas kaltina Kambodiją, kad šioji teikianti prieglobstį Vietkongo partizanams. Per vieną susirėmimą komunistiniai vietkongiečiai perbėgo pas kambodiečius, kurie juos priėmė, o į besivejančius vietnamiečius atidarė ugnį.

Viduj gerovė

Krašto viduje kambodiečiai gyvena geriau, negu jų kaimynai. Tai vienintelis kraštas pietryčių Azijoje, kuris nėra perpildytas žmonėmis. 66.000 kv. mylių plote gyvena šeši milijonai žmonių, kurių dauguma yra budistai. Gyventojų tankumas maždaug toks, kaip Lietuvoje.

Klimatas ten tropinis ir džiunglėse yra dramblių, tigrų ir buivolų. Ūkininkai daugiausia augina ryžius ir įvairius prieskonius — pipirus ir pan. Žemė derlinga. Gyva prekyba vyksta su Prancūzija, kurios ir kultūrinė įtaka yra žymi. Šviesuomenė kalba prancūziškai. O ir pats Sihanukas dažnai praleidžia atostogas prancūzų Rivieroje ir Paryžiuje. Jo planas neutralizuoti buvusią Indokiniją yra labai panašus į prezidento De Gaulle siūlymus. Taip pat ir savo kalbose Sihanukas dažnai kolioja amerikiečius ir anglus, bet giria prancūzus ir — paskutiniu metu — komunistinės valstybes.

Kambodijos istorija siekia Kristaus laikus, kai tose srityse buvo įsikūrusi Funano imperija. IV š. vienas indiečių kunigaikštis užkariavo Funaną ir davė kambodiečiams indiečių alfabetą ir įstatymus. VI š. chimerai iš šiaurės užkariavo dabartinę Kambodiją. Jie išsilaikė iki XV š., kai Kambodiją pasidalino siamiečiai ir anamiečiai. XIX š. viduryje ten įsitvirtino prancūzai, kurie Kambodiją valdė iki 1953 m.

$20.000 Kanados Kultūros Fondui

Praeitais metais buvo užsibrėžta pasiekti $10.000, pasiekėm — $12.000. Š. m. planas yra padidinti Fondą iki $20.000. Kol kas iš 75 narių turime tik du tūkstantininkus, tuo tarpu kai JAV iš 540 narių yra 63 tūkstantininkai (Iš viso ALF turi $160.000). Tikimės, kad š. m. atsiras kiti 75 geri lietuviai, kurie įneš po šimtinę ir KLF bus padvigubintas, o metų gale Fondas jau galės bent tūkstantinę paskirti lietuvybės reikalams.

KLB St. Catcharines apyl. pirm, J. Alonderis paskirtas Fondo igaliotiniu St. Catharines apylinkei.

P. Lelis,
Fondo vajaus sekr.

Ar jūsų

Dirbtiniai dantys

nejuda, neslankioja, ar nekrenta?

FASTEETH yra pagerinti miltelinė, kurią uždėkinus ant apatinės ir viršutinės dantų plokštelių, dantys tvirčiau laikosi savo vietoje. Nustoja slankioti, kristi bei judėti. Nesijaučia jokio kaučuko skonio bei sulipimo jausmo. FASTEETH yra berminiai (be rūgšties). Jie nerūgsta. Paneikina "plokštelių kvapą". Reikalaukite FASTEETH kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

New Delhi. — Indijos vyriausybė paskyrė Vatikanui naują nepaprastą pasiuntinį ir įgaliotą ministerį Vishnuprasad Chunilal Trivedi.

Otava. — Irano šachas su karaliene Farah lankysis Otavoje šių metų gegužės 19-22 d. Aplankys ir kitas Kanados vietas.

Pranešimas skaitytojams

1. Dėkojame skaitytojams, atnaujinantiems prenumeratą be specialaus raginimo. Ypač dėkojame tiems, kurie atsiunčia $10 ir tampa prenumeratoriais-rėmėjais arba prideda kad ir mažesnę auką. Siunčiančius pinigus arba keičiančius adresus maloniai prašome aiškiai pažymėti savo adresą.

2. Nauji prenumeratoriai, užsimokėję už 1965 m. $5, gauna nemokamą „TŽ" priedą — „rašytojo Aloyzo Barono novelių knygą "Užgesęs sniegas".

3. Norintiem susipažinti su „T. Ž." siunčiame juos susipažinti ištisa mėnesį.

4. Kviečiame įsigyti naujausią St. Ylos knygą „Dievas sutemose", išleistą „T. Žiburių". Kaina su persiuntimu $3.15.

5. Pernai buvo išleista visa eilė padidintų "TŽ" numerių — po 10 psl. Tai sudarė arti trečdalio išleistų 1964 m. numerių. Šiemet numatome išleisti padidintų numerių žymiai daugiau.

6. Keičiantieji adresus maloniai prašomi pridėti keitimo išlaidoms 25 ct.

Administracija

MIRUS MIELAM TĖVELIUI,

jo sūnus —

kun. B. Pacevičių ir Stasį Pacevičių su žmona

nuoširdžiai užjaučiame —

A. Z. Dilkai
J. B. Aukštaičiai

A. A. MYLIMAM TĖVELIUI MIRUS,

kun. kleb. B. Pacevičių ir St. Pacevičių su šeima

liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia —

A. V. Kazlauskai, T. Kaušienė, K. Kažemėkaitė

Mirus a. a. Kazimierui Pacevičiui,

nuoširdi užuojauta jo sūnums —

kun. klebonui Boleslovui ir Stasiui su žmona —

Br. Galinienė

A † A

Kazimierui Pacevičiui mirus,

nuoširdžiai užjaučiame

jo sūnų kun. Balį Pacevičių

ir kartu liūdime —

Šv. Jono Kr. parapijos choras

A † A KAZIMIERUI PACEVIČIUI

mirus, jo sūnums —

kun. klebonui Baliui ir Stasiui

nuoširdžią užuojautą reiškia —

Juozas Vaseris ir šeima
Antanas Laurinaitis ir šeima
Kazys Laurinaitis ir šeima

A † A

KAZIMIERUI PACEVIČIUI

mirus,

kun. Balį Pacevičių ir artimuosius

nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

V. ir J. Aleknavičiai
M. ir J. Vaškevičiai

Londono lietuvių parapijos kleboną

Kun. BOLESLOVĄ PACEVIČIŲ,

jo tėveliui mirus,

liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

E. J. L. Švėgždos
E. J. I. Dvilaičiai
Vl. Germanavičius

DONATUI VENCKUI

tragiškai žuvus, jo tėveliams Augustui ir Cecilijai Venckams, jo broliui Augustui, sesutėms Aldonai Skilandžiūnienei, Irenai Liškauskienei, jų šeimoms bei kitiems giminėms reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —

P. V. Gudaičiai
ir Ignas Slabšinskas

A † A

Donatui Venckui tragiškai žuvus,

jo tėvams A. C. Venckams, seserims Aldonai ir Irenai, bei jų šeimoms reiškiame užuojautą ir kartu liūdime —

B. K. Kareckai
O. A. Skrebūnai

A. A. sūnui DONATUI tragiškai žuvus,

tėvus A. C. Venckus, seseris Aldoną Skilandžiūnienę ir Ireną Liškauskienę su šeimomis,

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Irena ir Edvardas Punkriai

Augščiausiajam amžinybėn pašaukus

A † A DONATĄ

giliai liūdintiems tėvams C. A. Venckams,

seserims — Aldonai Skilandžiūnienei, Irenai Liškauskienei su šeimom, broliui Augustui ir kitiems giminėms

nuoširdžią užuojautą reiškia —

Br. J. Maziliauskai
T. J. Kobelskiai
A. S. Kavaliauskai

A † A

Donatui Venckui tragiškai žuvus,

jo tėvus A. C. Venckus, seseris Aldoną ir Ireną su šeimomis

nuoširdžiai užjaučiu —

J. Skilandžiūnas
Levack, Ont.

A † A

DONATUI VENCKUI TRAGIŠKAI ŽUVUS,

jo tėveliams, seserims Aldonai ir Irenai bei jų šeimoms

nuoširdžią užuojautą reiškia —

M. P. Šiuliai
R. J. Pleiniai

Lėktuvo nelaimėje žuvus

DONATUI VENCKUI,

jo tėvams, seserims, broliui Australijoj ir jų šeimoms

reiškiu nuoširdžią užuojautą —

J. Liepa

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Vyto svečias

Vakar daug sniego prisnigo. Vytas visą dieną žaidė lauke: važinėjosi rogutėmis nuo kalniuko, o su draugais nulipdė juokingą sniego senį - besmegenį. Iš anglies įdėjo jam akis, iš morkos nosį, o ant galvos uždėjo jam tėčio prakiurusią skrybėlę. Visi vaikai smagiai apie jį šokinėjo rateliu ir džiaugėsi. O Šiandieną? . . .

Šiandieną mamytė neišleido Vyto į lauką, pasakė kad yra labai šalta, dar šaltis gali jam nosį įgnybti. Stovi Vytas su meškiuku prie užšalusio lango ir žiūri, kaip šiaurys švilpaudamas verčia pusnis. Sniego senis nuo pūgos net akis primerkė ir suraukęs kaktą laiko skrybėlę, kad vėjas jos nenupūstų. Žiūri Vytas ir galvoja — ar neliūdna sniego seniui, ar nešalta taip vienam stovėti kieme? Reikia pakviesti jį į kambarį. Greitai užsimetęs kailinukus, Vytas išbėgo į kiemą ir paprašė jį į svečius. Sniego seniui iš džiaugsmo net akys sublizgėjo, o pypkė iš burnos iškrito. Su Vyto pagalba jis šiaip taip įsirito į kambarį. Vytas, pasisodinęs jį į kėdę, tuojau atnešė išgerti karštos kavos — taip, kaip mamytė vaišina svečius. Sniego senis tuojau pasigardžiuodamas išgėrė iki dugno ir dar paprašė kavos. Vytas vos spėjo įpilti antrą puoduką, pasižiūrėjęs į jį ir aiktelėjo: kas gi čia nutiko? Argi sniego senis nuo kavos apalpo?

Vaikučiai, atsakykite Vytui, kas gi iš tikrųjų su sniego seniu atsitiko ir kodėl? Vytas nekantraudamas laukia atsakymo.

A. Abr.

Jau žiema

Lovoj miega dar vaikai,
Krenta sniegas kaip pūkai.
Šaltis bėga takeliu,
Švilpia vėjas viū viū viū!

Jau užšalęs ledas bus,
kai miegaliai atsibus.
Kelias Vytas su Ane —
Keistas rytas. . . lyg sapne!

Kas išdrožė ant langų
Dešimt rožių tarp žiedų?
Juokias tėtis ir mama,
Pažiūrėkit — jau žiema!

A. Abromaitienė

Popierinė karūna

Ei, vaikai, — šūktelėjo Arūnas, — nulipdykime drauge didelį sniego senį, didžiausią iš visų, tegu jis būna visų sniego senių karalius su karūna!

Edukas tarė. "O iš kur mes ją gausime? — Nesirūpink, — atsakė Linda, — aš turiu auksinio popieriaus — iš jo sukirpsiu karūną, suklijuosiu ir atnešiu jums. Jūs gi per tą laiką nulipdykite jį.

Linda nubėgo į kambarį, o vaikai sušilę ritino sniegą; net Margis linksmai šokinėdamas viena koja padėjo stumti sniegą. Pagaliau, suprakaitavę užkėlė vieną sniego ritinį ant kito. Bet kai reikėjo galvą uždėti, visi ėmė kraipyti galvas. Arūnas nusprendė, kad tik su kopėčiomis galės ją užkelti. Stipriausis Gediminas atnešė tėčio kopėčias ir, palipęs ant jų, uždėjo galvą, iš anglies įspaudė akis, įkišo jam morkinę nosį, o iš buroko išpjovė lūpas. Tuo tarpu Linda atnešė auksinę karūną. Ant obels šakos tupėję žvirbliai pradėjo čirškėti — čir-vir-vir, čir-vir-vir, kas gi čia per dyvai? Mes tokio senio dar niekada nematėm.

— Aš žinau, — atsakė vaikų kalbos pasiklausęs gudriausias žvirblis, — jis bus visų karalius. Jam vaikai ant galvos jau karūną deda, na, ir mes turėsime jo klausyti.

Tai išgirdę, visi pradėjo linksmai čirškėti. Atlėkė ir kiti žvirbliai pasižiūrėti, kas čia dedas kieme. Subėgo kaimynų vaikai, atbėgo ir Vytukas su mažyte Onute, kuri glėbyje nešėsi katiną. Visi norėjo pasižiūrėti naujo karaliaus. Šunelis Margis, pamatęs katiną, pradėjo smarkiai loti. Išsigandęs katinas, strykt, iššoko iš Onutės rankų ant laiptų. Laiptais užšoko augštyn ant karaliaus galvos ir užsikabinęs už karūnos, kartu su ja, nušoko ant obels šakos, kur ramiau atsiduso.

Žvirbliai, pamatę katiną su karūna, nepaprastai išsigando:

— Ar matote? Katinui Rainiui atiteko karūna! Dabar jis bus karalius! Sprukime kuo greičiau iš čia, kol dar nepradėjo karaliauti!

Taip čirškėdami žvirbliai dingo iš kiemo, nebeliko jų nei vieno. Visiems vaikams buvo daug smagaus juoko, o Rainis su karūna ištupėjo medyje iki pat ryto.

A. Abr.

Aš tarnauju Dievui ir Tėvynei

Nuoširdus ačiū mažiesiems, jų tėveliams ir mokytojams

1964 m. lapkričio 19 d. "Tėviškės Žiburiuose" Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos aštunto skyriaus mokiniai prasmingai ir teisingai rašo **"Kodėl mums Vilnius yra brangus?"**

Ramunė Urbaitė rašo: ..."Bet Vilniuje virė kova tarp žemės šeimininko lietuvio ir okupanto lenko. Buvo tada daug suėmimų, mokyklos buvo uždarytos, daug ėjo į kalėjimus". . . Jos ir kitų kilniai reikšmingi rašiniai rodo, kokį didelį vaidmenį tautiniame auklėjime vaidina tėveliai, mokytojai ir šeštadieninės mokyklos, ugdydami meilę ir pagarbą mūsų sostinei Vilniui ir tėvynei Lietuvai. Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos centro valdyba, didžiai vertindama mūsų mažųjų kilnius ir brangius kiekvienam lietuviui pasisakymus dėl sostinės Vilniaus ir tėvynės Lietuvos, jiems ir jų tėveliams bei mokytojams nuoširdžiai dėkoja.

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos centro valdyba

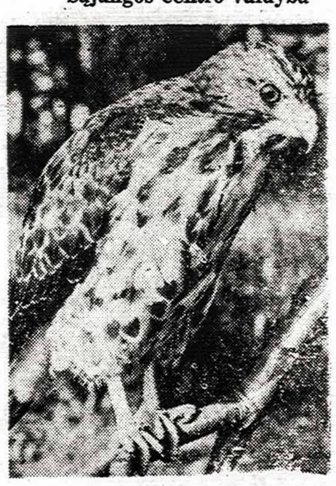

Plačiasparnis vanagas. Jie yra labai gausūs Kanadoje.

KRITIŠKA NUOMONĖ

Jaunimas ir lietuvybės išlaikymas

"TŽ" 1964 m. 51 ir 52 nr. paskelbti aprašymai apie vykusį Kanados LB tarybos suvažiavime simpoziumą tema "Jaunimas ir lietuvybės išlaikymas". Su kaikuriomis išvadomis nenorėčiau sutikti.

Pirmosios paskaitos, Jaunimas dviejų kultūrų sankryžoje" išvadoje, kaip sprendimas nutautėjimui sulaikyti, siūloma dviejų kultūrų sintezė. Šis siūlymas nepriimtinas.

Kanada yra daugiakultūrinis kraštas ir neturi tikslo atskirų etninių grupių kultūras ir jų apraiškas suliedinti į vieną. Joje gyvena anglai, prancūzai, vokiečiai, ukrainiečiai, italai, žydai, lenkai, lietuviai su savo gyvenimo būdu, papročiais, religija, kalba ir kt. Ypač tai pastebime jų uždarose tautinėse bendruomenėse ir šeimose. Mes norim nenorim turim bendrauti su anais, kaip anie su mumis. Tačiau jie išlaiko savitą veidą, perdaug nenutoldami nuo savo tautinio charakterio.

Sintezėj yra nuolatinis vyksmas ir jos riba yra galutinis susiliejimas į vienumą. Mūsų kalbamu atsitikimu reikštų susiliejimą ir tai stipresniojo naudai ligi galutinio išnykimo pvz., daugumos lietuvių išeivių likimas Amerikoj. Nepaprastai daug reikšmės turi (ir tai stipresniojo naudai) gyvenamoji aplinka ir sugebėjimas savo įpiršti. Senosios Rytų Lietuvos nutautėjimas gudų naudai, Lietuvos šviesuomenės ir bajorų nutautėjimas lenkų naudai yra pavyzdžiai. Dar ir dabar sunku suprasti, kodėl Lietuvos šviesuomenė ir bajorija anais laikais taip nutautėjo ir baisiai išnyko, įsiliedama į kitų tarpą, nors mes turime ir kitokių pavyzdžių. Austrų ir vengrų tautinės bendruomenės ir jų šviesuoliai daugumoj išliko saviti, nors jie gyveno kartu. Austro - Vengrijos valstybinėj sąjungoj, unijoj. Sintezė būtų ypač pavojinga, kai yra nelygios pusės — partneriai. Kitas reikalas buvo nepriklausomoj Lietuvoj, kada mes turėjome apsaugą nuo perdidelės įtakos iš oro.

Nutautėjimas priklauso ne tik veikiant skirtingoms kultūroms, bet ir nuo kitų veiksnių: gamtos, klimato, rasės, religijos, nuo materialinių sąlygų, nuo gyvenamo laikotarpio apraiškų. Radijas, televizija, daina, šokis, mados, gyvenamasis liuksusas, maitinimasis, elgesys, automobilis, skirtingas jaunimo bendravimas, skirtinga pažiūra į šeimą, į ryšį tarp tėvų ir vaikų ir kiti panašūs dalykai išmuša nepatyrusį iš vėžių, sužavi jį. Ir tai reiškia jam kažką kita, dar pilnai nesuvokiamą, bet jau ne tėvų pasakojamą, lietuviškoj knygoj išskaitytą, pastebėtą savo šeimos aplinkoj. Tos gyvenamo laikotarpio apraiškos jį greičiau pavergia, negu mes galvojame, tartum lietuviai negalėtų gražiai gyventi, turėti gražius automobilius, gražiai, moderniai įrengtus namus, nešioti madingus drabužius ir pan. Tiesa, kaikurių tų apraiškų sudarymas ar pasisavinimas yra pavojingas ir lemiamas: pakeitimas kalbos, sukūrimas mišrios šeimos, pakeitimas religijos, įsitraukimas vien į svetimas organizacijas ir pan. Dėl to šeimos, kurios mažiau susiduria su vietos išoriniu pasauliu, išlaiko savo tautinį charakterį geriau. Ypatingo dėmesio šiuo atveju verta yra šeima.

Lietuvybės išlaikymo reikia jieškoti ne sintezėj, o tų, dviejų tai yra vietos gyvenamojo krašto ir lietuviškojo pasaulių ir jų apraiškų derinimo kely ir, būtent, mūsąjį - lietuviškąjį papildant, praturtinant čia esamomis teigiamomis žymėmis. O jų yra čia apsčiai: aktyvumas, laisvė mintyti, laisvė tikėti, tolerancija (pakantumas) kitaip manančio, optimizmas, materialinės gerovės vertė, lygi teisė siekti socialinės padėties ir kt. Tuo būdu turėtume iš savo jaunimo daugiau vakarietiško tipo žmogų, tačiau lietuviško nusistatymo lietuvį.

Dėl jaunosios kartos atstovų — G. Rinkūnaitės ir A. Šileikos reiktų pastebėti, kad jie buvo vienašališki. Jie nurodė tik vyvesniųjų klaidas ir ydas, nors gal ir ne dėl blogos valios daromas, pav., esamos organizacijos su senu ideologiniu atspalviu tų pačių asmenų vadovaujamos. Būtų pilniau, jei būtų nurodyta ir jaunesnės kartos klaidos bei ydos, kaip įspėjimas ar atkreipimas dėmesio; pvz. lietuvio vardo vengimas dėl karjieros ar kitų išskaičiavimų, perdidelio siekimo „good time" ir panašių.

V. Ignaitis

ATSAKYMAS Į V. IGNAIČIO PASTABAS

1. Gera, kad minėtų pastabų autorius iškeltu klausimu domisi ir tuo būdu jį daugiau suaktualina. Iš V. I. pareikštų pastabų simpoziumo metu, iš jo privačių pareiškimų ir augščiau išdėstytų minčių visdėlto matyti, kad dalykas jo nebuvo pilnai suprastas. Tai krenta į akis skaitant jau pirmąsias eilutes, kad Kanada yra daugiakultūrinis kraštas ir neturi tikslo etninių grupių kultūras suliedinti. Paskaitoje buvo pabrėžta, kad mes Kanadoje gyvename dviejų **pagrindinių** kultūrų, t. y. anglų ir prancūzų, aplinkoje. Jos dominuoja visą kultūrinį ir valstybinį gyvenimą. Čia ir glūdi problema. Kitos tautinės grupės yra panašioje būklėje kaip mes ir turi panašias problemas. Kanados lietuvių jaunimui nėra pavojaus suitalėti ar suvokietėti. Mūsų santykiai su kitom nedominuojančiom tautinėm grupėm tėra santykiai vienos mažumos su kita. Jie yra pripuolamo pobūdžio (neskaitant išimčių). Mūsų jaunimą formuoja ypač angliškoji kultūra per mokyklas ir viešojo gyvenimo kanalus. Kad Kanada nesiekia suliedinti tautines kultūras, vargu ar galima tikėti. Nežiūrint net kai kurių viešų pareiškimų, lydymo procesas vyksta jau dabar per jaunimą — jis kanadėja. Jei Kanada būtų JAV būklėje, rezultatai būtų tie patys. Noro netrūksta, tik tautinės grupės Kanadoje tebėra perdaug pajėgios ir pastaruoju metu pasinešusios į didesnį, nors ir lojalų atsparumą.

2. V. I. daugiausia priekaištauja dviejų kultūrų — lietuviškosios ir gyvenamojo krašto — sintezei. Pirmiausia reikia pastebėti, kad ir čia jis nukrypsta nuo paskaitos pagrindinės minties. Paskaitoj buvo kalbama ne apie sintezę — suliejimą, bet **apie dviejų kultūrų derinimą bei jų pusiausvyrą.** Galima kalbėti ir apie sintezę, bet ne suliejimo, o derinimo bei jungimo prasme. Du skirtingi dalykai sulydyti į vieną duoda trečią, ir tai naują junginį. Mums gi rūpi išlaikyti tai, kas lietuviška, neišskiriant to, kas kanadiška ar amerikietiška. Netenka abejoti, kad ir dviejų kultūrų derinime lietuvis jaunuolis nėra laisvas nuo pavojaus nutautėti. Pavojus glūdi ypač išeivinės lietuviškosios kultūros dalinume, negausume. Jį gali atsverti ryžtingumos ir savosios kultūros branginimas. Silpnesnė kultūra gali atsilaikyti prieš stipresnę kultūros gynėjo atsparumu. Kai susiduria žemo lygio kultūra (skirti nuo kultūros silpnumo, fragmentiškumo) su augšto lygio, pirmoji lengvai pralaimi, ypač tais atvejais, kai žemos kultūros atstovai nerodo atsparumo. Galimas dalykas, kad ir daugelis Lietuvos žmonių nutautėjo susidūrę su labiau pažengusia kultūra. Ta senovės šviesuomenė savo "šviesą " ėmė iš svetimos kultūros, užuot kūrusi savąją. Ji negalėjo derinti lietuviškosios kultūros su svetimąja, nes jos (lietuviškosios) arba neturėjo, arba labai menką. Mūsų išeivijos jaunimas daugeliu atvejų atsiduria panašioje būklėje. Taigi nutautėjimo pavojus glūdi ne sintezėje - derinime, o jos nebuvime.

3. V. I., pasisakęs prieš sintezę, lietuviškumo išlaikymą siūlo atremti į gyvenamoji krašto ir lietuviškojo pasaulių bei jų apraiškų derinimą. Bet derinimą jis supranta lietuviškojo pasaulio papildymu, praturtinimu teigiamomis formalinėmis žymėmis — aktyvumu, tolerancija, laisve ir pan. Toks siūlymas būtų priimtinas tik Lietuvoje subrendusiems jaunuoliams, kurie atvykę į svetimos kultūros kraštą galėtų savąją kultūrą dar "apšlifuoti". Mūsų išeivijos jaunimo problema — ne kaip lietuviškąją kultūrą papildyti, bet kaip kanadiškąją ar amerikietiškąją papildyti lietuviškąja kultūra. Tokia yra faktinė būklė. Išeivinis jaunimas mirkte mirksta gyvenamo krašto kultūroj, o lietuviškosios gauna tik fragmentus. Taigi, problemą sudaro kiek galint grynesnės bei pajėgesnės lietuviškos kultūros perteikimas išeivijos jaunimui, kad jis turėtų su kuo derinti gyvenamojo krašto kultūrą. Išeivinis jaunimas nuo pat mažens yra pastatytas kultūrų sankryžoje. Jis negali izoliuotis nuo gyvenamojo krašto kultūros ir užsidaryti lietuviškame gete. Problemą tenka spręsti atsiremiant į tikrovę, o ne gražius norus.

4. Nutautėjimas, pasak V. I., priklauso ne tik nuo skirtingų kultūrų, bet ir kitų veiksnių — gamtinių, materialinių sąlygų, radijo, televizijos, maitinimosi, automobilio ir pan. Šie samprotavimai gana migloti. Gal autorius tuo nori kitką pasakyti, bet skaitančiam susidaro įspūdis, kad mūsų jaunimas nutautėja besimaitindamas "potato chips", besivažinėdamas automobiliais, bešokdamas gyv. krašto šokius ir tt. Tai nerimta ir neįtikėtina. Lygiai kaip neįtikėtina, kad radijas ir televizija, kaip medžiaginės priemonės, nutautintų. Gali užsukti televiziją veikti ištisas 24 val. o nuo to niekas nepasikeis, jeigu nebus perduodama programa. O per programą jau skleidžiama gyvenamojo krašto kultūra su jos idėjomis. Jeigu tad aplinka veikia lietuvį nutautimo prasme, tai tik dėlto, kad joje skleidžiasi įvairiais būdais gyvenamojo krašto kultūra. Ji yra įsiaudusi į papročius, į kasdieninį gyvenimą ir veikia žmogų konkrečiomis apraiškomis.

5. Jaunimo atstovai simpoziume kalbėjo temomis, kurios buvo jiems skirtos. Savo temų ribose jie nurodė priežastis, kodėl lietuvių jaunimas išeivijoj nenoriai jungiasi lietuviškon veiklon, pažymėjo permenką lietuvių kalbos mokėjimą, nepažinimą net pagrindinių org-jų (VLIKo, LB), vadovų ambicijas, susiskaldymą ir pan. Galbūt jie nurodė nevisas priežastis, bet tai neduoda pagrindo vadinti jų pranešimus vienašališkais. Be to, vyresniųjų dažnas priekaištavimas jaunimui yra viena tų priežasčių, kurios atstumia jį nuo liet. veiklos. **Pr. G.**

Jaunosios ateitininkės: mes vaidinam, dainuojam ir deklamuojam tik lietuviškai

BALYS JONAS ARŪNAS

naujas susivienijimas

Iliustracijos Alf. Dociaus

Nors Rapolas iš prigimties nebuvo poetiško būdo, tačiau taip Anastazijos budinamas šokdavo iš lovos tarsi karštu vandeniu apipiltas. Jeigu žmogus dar galėtum šiaip taip pakelti skausmą, tai Anastazijos plaštakėlė nejuokais grasino Rapolo plaučiams, o be oro, tamstos, net patys mandriausi mokslinčiai tuojau ima blauzdeles virpinti! Tiesa, kartais, kai būdavo labai švelniai nusiteikusi, pabudindavo Rapolą tempdama už apatinės lūpos, bet judinti už rankos, ne tokio stebuklo Rapolas nesitikėjo! Kai pagaliau Rapolas plačiai atvėrė akis, jo meškerė vikriai tolo nuo valties traukiama, matyt, į bėdą įkliuvusios žuvelės!

— Po velnių, — nusikeikė Rapolas, — brangią meškerę koksai pašvinkęs kilbukas dar ko gero nusineš! . . . Gi, rodos, tik akis buvau sudėjęs, ale, gerai bobulė sakydavo, kad mergos ir žuvys miegantį vyrą labai greitai suvysto! . . .

Ir Rapolas nieko nelaukęs šoko į vandenį gelbėti meškerės. Kai jis pagaliau sučiupo meškeriakotį ir su dideliu vargu įsirito atgal į laivą, jau nebebuvo jokios abejonės, kad užsikabino didelė žuvis, nes Rapolas abiem rankom vos išlaikė tą nendrinę kartį. Tolydžio švelniai keikdamas ir prašydamas Dievo palaimos, Rapolas ėmė vynioti šniūrą ir pamažu prisitraukė žuvelę prie laivo krašto. Žuvelė!? Cha! Tai buvo kone pusės pūdo lydeka ir jokia pasaulio galybė nebūtų jos įstengusi įtraukti į laivą, tačiau čia Rapolui į pagalbą atėjo Anastazija. Jinai vikriai užmetė ant lydekos galvos sijoną, o Rapolas tuo tarpu griebė žuvį už uodegos ir įtrenkė valtin. Čia dar kartą labai aiškiai pasitvirtino geležinė tiesa apie sijono galybę. Kur čia lydeka nesusipainios sijono kvolduose, kad va, jo amžinątilsį dėdė pasakodavo, jog dar prieš pirmą pasaulinį karą, patsai Vilniaus gubernatorius buvo įsipainiojęs į lenkiškos suknelytės raukšles ir vos neužduso! Caras už tokią gubernatoriaus silpnybę vos jo nepakorė! O ką čia kalbėti apie kvaišą lydeką! . . .

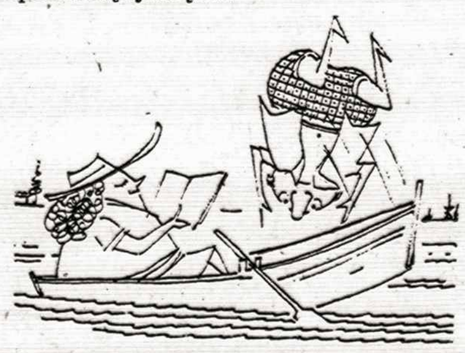

Kadangi su sijono ir kablio pagalba ištraukta lydeka svėrė netoli 10 svarų, tai Rapolas tuojau suvokė, kad turint tokio svorio žuvelę ir dar dapirkus kokius 30 svarų galima bus ir patiems didžiausiems klubo neprieteliams perbraukti per pačią nosį, atseit, kad Rapolo įsteigtas klubas veikia pilna galybe! Taigi, po trumpo pasitarimo nutarta surengti žuvų vakarienę, į kurią reikia pakviesti ne tiktai eilinius parapijos piliečius, bet taip pat dvasinės bei svietiškos vyriausybės atstovus. Sumanyta — padaryta. Ir šeštadienį prieš šv. Mykolo atlaidus, į parapijos salę prigužėjo marios svieto, nes ėjo skambūs gandai, kad Rapolas Lake Ontario pagavo banginį ir dar didesnį už tą, apie kurį kalba Biblija. O tamstos žinote, kad to Biblijoje aprašyto banginio viduriuose pranašas Jona buvo net "rekreišen rūmą" įsirengęs!

Pirmuoju kalbėtoju buvo pakviestas savas ministras. Tai, va, vadinasi už stalo sėdi Rapolas su klubo sekretoriumi, o iš abiejų pusių didenybė: policijos viršininkas, pralotas su tokiu raudonu drabužiu, kokio neturėjo nei mūsų sostinės raitoji policija, kuri patį prezidentą saugojo, organizacijų atstovai, agronomas ir dar daugybė kitokios ponstvos. Ministras savo kalboje pradėjo raitą kelionę nuo Palangos su kunigaikščiu Vytautu į Juodąsias marias. Kelias tolimas, o raitas tai vis raitas—šimtus mailių per dieną kaip su "Pontiaku" nenulėksi. Taigi, ministro prakalba gerokai užsitęsė. Rapolą ar tai nuo krakmolytos maniškos spaudimo, ar tai iš didelės fanaberijos prieš visą parapiją, ėmė nirtulingai pjauti snaudulys. Dar ministrui nenusikrapščius nei iki Kievo, Rapolas jau du kartus, svaigulingo snaudulio apimtas, vos neišvirto iš kėdės. Klubo sekretorius Nikodemas Klevas, vėl bandant Rapolui nugrimsti į sapnų karaliją, įgnibo į šlaunį.

— Nesižnaibyk parše, — pusbalsiai šūktelėjo Rapolas, — ar aš tau kokia merga? Kad vošiu per sietuvę, tai dantų nesurinksi! Atsirado, mat, štukorius! . . .

Ministras pagaliau su Vytautu Didžiuoju atsikrapštė prie Juodųjų marių. Tuo tarpu Rapolas vėl spėjo užsnūsti. Ministras pakeltu balsu sušuko:

— Ir buvo mūsų tėvynė neaprėpiamo dydžio nuo Baltųjų iki Juodųjų marių! . . .

Visa salė ėmė ploti ir garsiai šaukti "valio". Nuo tų šauksmų ir visuotinio lermo pabudo ir Rapolas.

— Kas čia dedas? — pašnabždomis jisai paklausė Nikodemą.

— Broli, — aiškino Nikodemas, — prie Vytauto mūsų kraštas siekė nuo Baltųjų iki Juodųjų marių! . . .

Rapolas gerai žinojo kiek varstų yra nuo Krekenavos iki Panevėžio, bet kaip toli yra tos Juodosios marios nuo Baltųjų, jam buvo visai neaišku.

— O kiek yra mailių tarp tų marių? — nedrąsiai užklausė Rapolas Nikodemą.

— Nu, kaip čia pasakius, — raivėsi Nikodemas, — bus kaip nuo čia iki Halifakso! . . .

O kaip toli buvo Halifaksas, Rapolas gerai žinojo, nes tris dienas ir naktis iki dabartinės gyvenvietės greituoju traukiniu dūmė! . . . Tai, brač, kadaise buvo Lietuvėlės platumas! Ir Rapolo širdį užliejo neapsakomo džiaugsmo banga. Salėje jau buvo užgesę paskutiniai "valio", kai Rapolas pašoko ir ėmė šaukti:

— Hip hurra! Hip hurra! Už tėvynę mūsų prie Juodųjų marių! Hip hurra! . . .

Salėje stojo mirtina tyla. Ministras, piktai pažvelgęs į Rapolą, nutraukė kalbą ir griebėsi už vandens stiklo, pralotas reikšmingai nusikosėjo, o agronomas nerviškai ėmė kramtyti smilgos stiebą. Šios žolės kuokštę, matyt, norėdamas parodyti meilę gamtos mokslams, jis visada nešiodavosi liemenės kišenėje.

— Prašom varyti toliau, prašom . . . — nerimastingai kreipėsi Rapolas į ministrą, — čia man toksai durnas džiaugsmas į galvą buvo pašokęs . . . Prašom toliau . . . Prašom . . .

Po to šaunaus baliaus narių tarpe susidarė aštri opozicija prieš Rapolą. Esą, koksai čia pirmininkas, jeigu ministro ir praloto pašonėje užmiega! Reikia naujo šefo, kuris nedarytų gėdos prieš rinktinę publiką! Tapo sušauktas susirinkimas, ir Rapolas oficialiai nuverstas nuo sosto. Žinia, visada lengva apversti puodynę su pienu, bet jau kitas reikalas, kai reikia grindis išššluostyti. Pagal tą geležinę filosofiją reikalai ėmė klostytis ir žūklautojų klube. Niekas nesutiko perimti pirmininko pareigų. Pagaliau Rapolui susirinkimas vėl pasiūlė sąjungos pirmininko karūną.

— Ne, — atsikirto ir Rapolas, — aš, brač, vyručiai, ambicijos turiu per nemierą. Užtenka, kad jau Anastazija mane už nosies tampo! Nuvertėt, tai ir basta. Raskite kitą . . .

Pirmininko dar iki šiol susivienijimas neturi, o Rapolas vis pilnas tos ambicijos, kai tuo tarpu visa organizacija, kaip maišu trenktas kalakutas, vos laikosi ant kojų. Karalienės dvare esančių baltųjų pelių likimas kabo ant plauko, nes susivienijimui esant be tikros valdžios, jas gali kokie niekadėjai išskersti dar karalienei gyvai esant, o tokiu būdu būsimasis karalius per karūnavimo iškilmes nebeturėtų kailinių . . . Susivienijimo nariai vis dar tikisi, kad Rapolo ambicija po truputį išgaruos ir jisai vėl paims valdžią į savo tvirtas ir patyrusias rankas . . .

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LIŪNAS JONAVOJE

"Komunizmo Vėliavos" redaktoriaus pavad. P. Pankratjevas "Tiesoje" bara Jonavos miesto vadovus: "Argi tvarka, kai pačiame miesto centre, prie autobusų stoties, telkšo liūnas? Ir jau ne pirmus metus. Ne kartą apie tai buvo kalbėtasi su miesto vykdomojo komiteto pirmininke O. Žvirbliene. — Ši gatvė ne mums priklauso, — atsako ji. — Tai Ukmergės kelių statybos ruožas. O šie savo ruožtu pabrėžia, kad čia miesto teritorija ir ne jų pareiga ją tvarkyti..."

NAUJA MEDŽIAGA

Kaune jau pradėjo veikti dirbtinio pluošto gamyklos eksperimentinis skyrius, kuris turi išbandyti naująją medžiagą ir taipogi paruošti kadrus. Pagrindinė žaliava yra triacetilceliuliozės tirpalas. Anglijoje pirktose mašinose jis praspaudžiamas pro 50 mikronų diametro skylutes. Plonas tirpalo sroveles išdžiovina karštas oras, ir jos tampa dirbtinio pluošto gijelėmis, iš kurių susukamas siūlas, vadinamas triacetatu. Tokia medžiaga Sov. Sąjungoje pagaminta pirmą kartą. Ji turėtų nesiglamžyti, gerai išlaikyti klostes ir praleisti ultravioletinius spindulius. Sakoma, kad dėvint tokius drabužius bus galima nudegti saule.

VARTOTOJOS SKUNDAS

Kompartijai atkreipus didesnį dėmesį kasdieninės apyvokos prekėms, "Tiesoje" prabilo A. Baltrūnienė, iškeldama skandalingų trūkumų. Pradėjusi nuo techninių laimėjimų raketų srityje, ji primena, kad atidarant spintą išsitraukia durelių rankenos. Batų tepalo dėžutės kadaise turėdavo atsuktukus, o dabar jų nėra — dangtelius tenka krapštyti peiliu, žirklėmis, adatomis ir... susižeisti rankas. Vaikiškos medvilninės kojinės, porą kartų išplautos, taip susitraukia, kad vaikas kojos negali įkišti. Todėl gudresnės mamos tokias kojines perka pora numerių didesnes, bet tada, žiūrėk, viena kojinė susitraukė, o kita ne. Pagaliau ir amžius jų esąs neįtikėtinai trumpas — viena kita diena ir prakiūra kojinių keliai. Moteriškos kaproninės kojinės serga "akių nubėgimo" liga. A. Baltrūnienės tvirtinimu, miestietėms kojinės kainuojančios brangiau nei buto nuoma. Nusipirkus spalvotą skėtį, po 2-3 mėnesių iš medžiagos išsineria vielos. Dar didesnė problema būna, kai pameti sagą, nes pakaito jai nei vienoje parduotuvėje nerasi. Baigdama rašinį A. Baltrūnienė teisinasi: "Ilgokai apie tokius dalykus ir nekalbėjome. Atrodė, jie ilgainiui savaime pranyks, o smulkintis ir širsti dėl kokios ten adatėlės ar siūlo galo — niekinga ir žema. Ir todėl mūsų lengvosios pramonės prekybos vadovai apsiprato su panašia padėtimi. Teisinasi tuo, jog prekes "vis tiek išpirks"...

VILNIUS IR LENINGRADAS

Vilniaus centro suprojektavimui Maskvoje buvo paskelbtas konkursas, kuriame dalyvavo Leningrado, Minsko, Rygos ir Vilniaus architektai. Architektų sąjungos pirm. G. Orlovas I premiją paskyrė Leningrado miesttų projektavimo instituto kolektyvui — G. Lavšteinui, V. Iljinui, Z. Mironovai, I. Sifnikovai, V. Smirnovui, G. Subtinai ir A. Tarantilui. Lietuvos miestų statybos projektavimo instituto architektai — B. Bredikis, E. Čekanauskas ir A. Nasvytis atžymėti II premija. Taigi, Vilniaus centro projektavime pagrindinį žodį turės ne lietuviai, bet leningradiečiai. Sunku suprasti kokiu tikslu buvo paskelbtas šis konkursas, nes Vilniuje yra pakankamai didžios patirties ir didelių gabumų lietuvių architektų, kuriems juk ir turėjo atitekti Vilniaus centro projektavimo darbai.

ATPIGINTI VAISTAI

Nuo naujų metų pradžios atpiginti kaikurie vaistai. Farmacijos valdybos viršininko pavad. V. Bogdanova aiškina:: "Naujas mažmeninių kainų sumažinimas liečia ne tik eilę medikamentų, bet taip pat stiklinę bei kitokią vaistų tarą". Kalbama, kad šis vaistų atpiginimas Lietuvos gyventojams sutaupys virš pusės mil. rublių per metus. Apie vaistų kokybę neužsimenama, nors prieš keletą metų į Lietuvą keliavo tūkstančiai vaistų siuntinių, kol įsikišo Maskva, ir sustabdė vaistų siuntas.

SUKOMUNISTINTAS K. DONELAITIS

Kr. Donelaičio metai buvo užbaigti Vilniaus un-te. Pastato senovėkoje nišoje atidengta skulptoriaus K. Bogdano sukurta būrų poeto statula. Sovietinės Eltos korespondentai K. Kedaitis ir Z. Serapinas šia proga K. Donelaičiui prisegė komunistinę etiketę: "Nuo šiol poetas su atskleista knyga ant kelių tartum budės dieną naktį ties šia aikšte, kuria kasdien praeina šimtai studijuojančių jaunuolių, kviesdamas juos karštai mylėti savo krašto liaudį, gimtąją literatūrą, mokslą ir pažangą, reikliai ruoštis naujo komunistinio gyvenimo veržliai statybai..." Taigi, senasis hegzametro dainius, Tolminkiemį išmainęs į Čystyje Prudy, Karaliaučių į Kaliningradą, Gumbinę į Gusevą, Tilžę į Sovetską, turės "laiminti" komunistinio gyvenimo statybą, kad ir Vilnius taptų kokiu nors Kosyginingradu ar Brežnevgradu. Jubilėjinio komiteto pirm. K. Korsakas, padėkojęs kompartijai už K. Donelaičio propagandinį pripažinimą, nusiskundė: "Mes dar neturime išsamios, moksliškai parengtos Kristijono Donelaičio biografijos, neturime autentiško poeto atvaizdo, atkurto šiandieninių mokslinių priemonių pagalba, dar nesuspėta reikiamai konservuoti pastatų liekanų poeto gyvenvietėje..."

PENSIJOS KOLCHOZININKAMS

Nuo 1965 m. sausio 1 d. Sov. Sąjungoje įvestos pensijos kolchozininkams. Lietuvos socialinio aprūpinimo ministerės T. Jančaitytės tvirtinimu, naujasis įstatymas palies apie 140.000 lietuvių kolchozininkų. Pensijos dydis priklauso nuo išdirbtų metų skaičiaus. Atrodo, kad kolchozininkams teks pasitenkinti menkoka suma rublių nes T. Jančaitytė savo rašinyje "Gerai pasiruošti pensijų skyrimui kolūkiečiams" konstatuoja visišką kolchozų valdybų abejingumą. Iki metų pradžios jos turėjo paruošti sąrašus ir atitinkamus darbo stažo dokumentus tačiau Kauno rajone, kur yra 43 kolchozai, valdybos šiam reikalui buvo sudarytos tik 10 kolchozų. Panaši būklė esanti ir kituose rajonuose. T. Jančaitytė įspėja kolchozus, jog pensijas galima bus pradėti mokėti tik tada, kai bus gauti sąrašai ir dokumentai. Kitame rašinyje "Pensijos kolūkiečiams" socialinio aprūpinimo ministerijos pensijų skyriaus virš S. Kapitovskis prasitaria, jog 140.000 kolchozininkų pensijoms 1965 m. paskirta 16 mil. rublių. Tokiu atveju vienam kolchozininkui į metus tenka vos 114 rublių su kapeikomis. V. Kst.

Maloniai kviečiame
į žūklautojų – medžiotojų
ZUIKIŲ BALIŲ
1965 m. sausio 23 d.
Knight of Columbus salėje,
222 Queenston Rd., Hamilton, Ont.

Karšta zuikiena
Taurių įteikimas
Įvairus bufetas
Gera muzika
Pradžia 7.30 v. vak.

HAMILTON, ONT

ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ klubas kviečia Hamiltono ir apylinkių tautiečius atsilankyti į metinį klubo balių sausio 23 d. Knight of Columbus salėje, 222 Queenston Rd. Baliaus metu bus įteikti laimėjimai šaudytojams, medžiotojams ir žuvautojams. Pirmoms ir antroms vietoms gražios ir vertingos taurės yra gautos iš Walker's ir Labatt's bendrovių. Svečiai galės pasivaišinti skania zuikiena, karšta kavute ir "baravykais", pagamintais patyrusios šeimininkės p. Šiulienės; taip pat galės linksmai pasišokti grojant stiprios sudėties B. Ferri orkestrui ir išmėginti laimę loterijoje.

Tad ligi pasimatymo Knight of Columbus salėje.

Klubo v-ba

KOMISAI LN UŽ ALYVĄ. Gruodžio mėn. naujai užsisakė namo šildymui alyvą per LN Ant. Gedrimas. Už jį gauta $15. Sutartis pratęsė A. Ščiuka ir V. Leparskas; LN gavo po $5. Iš viso buvo gauta $25. Nuoširdus ačiū!

LN DIDYSIS BALIUS jau tik už poros savaičių. Malonėkite pakvietimus įsigyti iš anksto pas St. Bakšį sekmadieniais po 10 ir 11 val. pamaldų parapijos salėje. Sk. St.

VAIKŲ KAUKIŲ BALIUS, ruošiamas ateitininkų sendraugių, įvyks sausio 24 d., 4 v. p.p. par. salėje. Toks parengimas Hamiltone įvyksta pirmą kartą ir į jį kviečiami visi mokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai. Visi kviečiami dalyvauti su kaukėmis ir be kaukių. Penkios gražiausios kaukės bus premijuojamos, o kitos apdovanotos mažomis dovanėlėmis. Be to, bus įvairūs žaidimai ir kiti įvairumai, kurie mažiesiems suteiks daug džiaugsmo. Tėveliai irgi kviečiami kartu dalyvauti su savo vaikučiais šiame pirmame kaukių baliuje.

AV CHORAS, vad. sol. V. Verikaičio, ir taut. šokių grupė "Gyvataras", vad. G. Breichmanienės, smarkiai ruošiasi Vasario 16-tosios minėjimui, kuris įvyks vasario 21 d. Be to, choras ir tautinių šokių grupė yra pakviesti išpildyti Vasario 16-tosios šventės programą Toronte vasario 14 d.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ kuopos kalėdinis susirinkimas įvyko sausio 3 d. par. salėje. Kalbėjo J. Domeika tema "Kalėdos ir Kalėdų senelis". Mažieji ateitininkai išpildė meninę programą. Kalėdų senelis visus mažuosius apdovanojo dovanėlėmis. Po susirinkimo pasivaišinta, pažaista ir padainuota.

ATEITININKIŠKASIS JAUNIMAS kviečiamas užsiprenumeruoti žurnalą "Ateitis", kurio atstovu Hamiltone yra J. Pleinys, tel. JA 7-4876. Be to, priimamos "Tėviškės Žiburių", "Eglutės", "Aidų" ir kt. laikraščių prenumeratos. J. P.

"ŠIRVINTOS" IR "NEMUNO" tuntų Nepriklausomybės šventės proga rengiamos iškilmės įvyks vasario 7 d. Šventė pradedama organizuotu dalyvavimu pamaldose 10 v. ryto AV parapijos bažnyčioje. 2 v. p.p. par. salėje — iškilminga sueiga. Po trumpos oficialios dalies ir įžodžių bus laužas su tai progai pritaikyta programėle ir dainomis. Kviečiame tėvus, Hamiltono visuomenę ir visą jaunimą mūsų šventėje dalyvauti. Prašome rinktis punktualiai, nes nustatytu laiku salę turime užleisti kitiems. Tuntininkai

Hamiltono A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopa kalėdinio susirinkimo metu su dvasios vadu dr. J. Tadarausku ir globėjais. A. Juraitis

Mylimam tėveliui staiga mirus,
REGINAI BAGDONIENEI
jos vyrui ir dukrelėms reiškiame gilią užuojautą —
Hamiltono "Širvintos" ir „Nemuno" tuntų skautės,-ai ir vadovybė.
Tėvų Rėmėjų k-to valdyba

Mylimam tėveliui mirus,
REGINAI BAGDONIENEI
ir jos šeimai
reiškiame nuoširdžiausią užuojautą —
A. Paukštis
J. J. Paškevičiai

WINNIPEG, Man.

KALĖDŲ EGLUTĖ, į kurią atsilankė ir Kalėdų senelis, įvyko gruodžio 27 d. Programoje pasirodė šeštadieninės mokyklos vaikučių choras ir taut. šokių grupė. Abiem vadovavo H. Barkauskaitė. Akordeonu grojo V. Virkutis. A. Jauniškytė pašoko keletą baletinių dalykėlių. Dovanų už dyką niekas negavo, turėjo parodyti kas ką išmoko. Kuteno širdį matant, kaip dygsta nauji, jauni lietuviški talentai. Baigiamąjį padėkos žodį tarė klebonas, dėkodamas mokytojams: Br. Bujokienei, H. Barkauskaitei ir Mild. Bujokaitei; tėvams, vaikučiams, Kalėdų seneliui E. Kalasauskui, visiems prisidėjusiems darbu ir atsilankymu.

N. METŲ SUTIKIMAS — KONCERTAS įvyko Šv. Kazimiero parap. salėje, kuri buvo labai gražiai vatos sniego imitacija išpuošta. P. Matveičiuko pritaikytas apšvietimas sudarė labai jaukų vaizdą. Grojo Astrada-Shurma orkestras. Turtingas maistu bufetas žadino apetitą ir neišsenkamas baras visus gaivino. Įėjusieji buvo papuošti gyvų gėlių puokštele. 10 val. įvyko koncertas, kurio programą išpildė Aleksas Dūdonis ir Valteris Virkutis; akomponavo D. Januškaitė. Nauji Metai sutikti Tautos Himnu. Loterija padarė 12 asmenų laimingais. Pirmą N. Metų valandą dalyviai buvo apdovanoti simbolinėmis laimės dovanomis.

Bufetą paruošė D. Januškaitė ir Jud. Barkauskaitė. Barą tvarkė P. Matveičiukas. Gėles pardavinėjo B. Jančiukaitė, B. Juška, M. Bujokaitė ir J. Code. Loterijos bilietėlius platino S. Dielininkaitienė ir Al. Dūdonis. Loterijos traukimą pravedė Ev. Federas. Drabužinę prižiūrėjo J. Stange. Prie įėjimo budėjo A. Genys. Gauta $130.65 pelno.

SUDBURY, Ont.

KALĖDINIO PARENGIMO, suruošto liet. bažnytinio komiteto, meninę dalį atliko Tumo-Vaižganto šeštadieninės mokyklos mokiniai, vad. mokyklos vedėjos G. Lumbienės. Kalėdų senelį suvaidino Aleksas Kusinskis ir išdalino bendruomenės paruoštas dovanėles visiems lietuviukams. Kun. Ant. Sabas visą lietuviškąjį jaunimą pavaišino. Loterijoj laimė nusišypsojo p.p. Griškonienei, A. Kručienei, J. Gabrėnienei ir V. Šadreikai. Prie parengimo, be bažnytinio komiteto ir mokyklos vedėjos, daug prisidėjo V. Lumbis, M. Kriaučeliūnienė, A. Gatautienė, B. Zlatkienė, M. Čebatorienė, S. Poderienė, Mackevičienė ir P. Gustas.

N. METŲ SUTIKIMAS, kurį suruošė šių metų uolioji apyl. valdyba serbų salėje, buvo sėkmingas, tik galėjo būti daugiau dalyvių. Kor.

A.A. FELIKSAS TIKNIUS, sulaukęs 66 m., staiga mirė nuo širdies smūgio sausio 11 d. eidamas gatve. Tuoj buvo nuvežtas į Šv. Juozapo ligoninę, bet jau nepavyko jo atgaivinti. Kun. A. Sabas suteikė ligonio sakramentą, o sekančią dieną atlaikė pamaldas. Vakare kooperatyvo laidotuvių koplyčioje buvo atlaikytos kitos pamaldos ir karstas išvežtas į Hamiltoną, kur laidotuvės įvyko šeštadienį, nes ten gyvena jo žentas Rimas Bagdonas su šeima, o dabar išsikėlė ten gyventi ir jo žmona. Velionis Sudbury išgyveno daugiau kaip 15 metų ir dirbo INCO įmonėse. Reiškiame nuoširdžią užuojautą velionies žmonai Elzbietai ir Rimui su Regina Bagdonams, kurie su abiem savo dukrelėm atvažiavo iš Hamiltono pasiimti velionies palaikų ir sutvarkyti visų reikalų. Atsisveikinti su a.a. Feliksu susirinko labai daug tautiečių ir vieton gėlių, kaip pridera susipratusiems katalikams, užprašė daug Mišių.

PEREITAIS METAIS mūsų bendruomenėje niekas nemirė, niekas nesusituokė. Gimė šeši kūdikiai — visos mergaitės. Krsp.

---

* **Gen. Franco,** savo N. Metų kalboje, transliuotoje per Ispanijos radijo ir televizijos stotis, pareiškė remiąs "teisingai ir gerai suprastą religinę laisvę".

WELLAND, Ont.

APYLINKĖS VALDYBOS buvo surengta Kalėdų eglutė 1964 m. gruodžio 20 d., St. Mary's Parish Center, Hellems Ave. Šeštad. mokyklos mokiniai atliko gražią programą. Kalėdų senelis visus vaikus apdovanojo vaisiais ir saldainiais. Buvo vaikučių, kurie nelanko šeštad. mokyklos. Be to, visi vaikai buvo pavaišinti mėgiamais gėrimais, o suaugusieji — kava ir riestainiais. Kalėdų senelis buvo V. Bieliūnas, kuris savo pareigas atliko labai gerai. Jis gavo dovaną — gražų paveikslą iš šeštad. mokyklos vedėjo ir globėjo kun. B. Mikalausko, OFM.

N. METŲ SUTIKIMAS įvyko toje pačioje St. Mary's Parish Center Hall gruodžio 31 d. Surengė apylinkės valdyba. Žodį tarė valdybos pirm. A. Viskontas, palinkėdamas visiems laimės bei sėkmės. Taip pat žodį tarė Niagaros pusiasalio klebonas kun. B. Mikalauskas, OFM; gimtadienio proga visi susirinkusieji jam sugiedojo "Ilgiausių Metų".

Kalėdų eglutės išlaidoms padengti yra gauta iš Niagaros pusiasalio parapijos $20; N. Metų sutikimui salės nuoma pasirūpino Tėvai prancūzkonai iš St. Catharines. Tėvams: B. Mikalauskui, OFM ir B. Bagdonui, OFM, Welland apylinkės valdyba reiškia viešą padėką. K.

VAKARAS. — Sausio 23 d., Crowland Hotel Hall, 53 Ontario Rd. įvyks apylinkės valdybos ruošiamas šokių vakaras. Bus graži šokių muzika, loterija ir bufetas. Vakaro pradžia 8 v. v.

VASARIO 16. — Apylinkės valdyba visu stropumu ruošiasi Vasario 16 minėjimui, kuris įvyks vasario 13 d. Slovakų salėje, Hagar St. Kiekvienas minėjimas yra surištas su piniginėmis išlaidomis, todėl valdybos nariai kreipsis į tautiečius prašydami paramos ir rinkdami loterijai fantus. Kad nereikėtų valdybos nariams daug kartų važinėti, prašome būkite pasirengę šiam reikalui.

SOLIDARUMO ĮNASĄ $2 už 1965 m. renka ižd. A. Žinaitis, Tautos Fondui — jo atstovas M. Kuzavas. nepamiršime ir verslininkų, kurie remia lietuvišką veiklą. Tai p. Sinkai, Vitauskai, Viskontai, Butkai ir senosios kratos ateiviai p. Radvilai. Pas juos bus kreiptasi su "laimės staliukais". Apylinkės valdyba iš anksto visiems nuoširdžiai dėkoja.

GYDĖSI LIGONINĖJE mūsų Jonai: Staskevičius, Paurys ir Cibinskas, bet dabar jau namuose. Prieš Kalėdas susižeidė darbovietėje Zigmas Izokaitis ir gydosi namuose. Taip pat negaluoja mūsų dvi veiklios ponios: E. Bersenienė ir A. Zinaitienė. Visiems linkime greit pasveikti ir sustiprėti. Neblogai jaučiasi mūsų kolonijos seniausioji V. Mickevičienė, kuri jau baigia 90-tuosius metus ir pamena visus paskutiniuosius karus. Kor.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —
sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžinsi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per keletą minučių sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimų atvejais, švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Garantuota — arba grąžinami pinigai.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

ZIGMANTAS DAUTARTAS Klevelande turi gražiai sutvarkytą dekoratyvinės sodininkystės verslą "Garden's Friend Co." Čia jis sėkmingai dirba jau 12 metų.

NIJOLĖ GEDULYTĖ Čikagoje atidarė foto studiją. Ji yra gimusi Lietuvoje, augusi Venecueloje, dirbusi Panamoje, o studiją atidarė, kaip matome, JAV-bėse. Ji Čikagon atsikėlė praėjusį pavasarį. Jos tėvas Kostas Gedutis taip pat yra fotografas.

MIRĖ SESUO AUGUSTINA — ONA NOVICKAITĖ. Atlikusi metines rekolekcijas drauge su kitomis seserimis Putname, bet pasijutusi negaluojanti, nuvežta į ligoninę sausio mėn. 6 d. mirė. Velionė buvo gimusi 1892 m. Bugnių km., Vilkaviškio apskr. Vienuolynan įstojo 1926 m. dar Lietuvoje, bet pirmoji iš Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų atvykusi į JAV, Thompson, Conn. Šiame krašte išgyveno 28 metus. Palaidota seserų kapinėse sausio 9 d.

J. ŽMUIDZINAS, gen. Lietuvos konsulas, su žmona N. Metus sutiko su Los Angeles lietuviais.

SUŽEISTAS LIETUVIS STUDENTAS. N. Metų išvakarėse, stebėdamas auto susidurimą Columbus mieste, buvo sunkiai sužeistas lietuvis studentas Raimundas Sadauskas, jau ketvirtus metus studijuojąs Ohio valstybiniame un-te. Jis yra sūnus Alekso ir Kazės Sadauskų, gyv. Klevelando priemiestyje Euclide.

DR. A. RAČKUS, čikagietis, pasiuntė vysk. V. Brizgiui auką lietuvių koplyčios įrengimui Vašingtono šventovėje — $1000.

KUN. B. SUGINTAS sausio 10 d. Jaunimo Centre Čikagoje, padarė pranešimą apie lietuviškas gimnazijas, o V. Šimkus — kalbėjo apie Australijos ir N. Zelandijos lietuvius. Kalbėta ateitininkų sendraugių susirinkime.

R. APEIKYTĖ, Los Angeles, Calif, studijuojanti muziką Immaculate Heart kolegijoj, laimėjo šios mokyklos stipendiją. "Wilshire Press" plačiai aprašė šį Raimundos laimėjimą.

LILIJOS VANAGAITIENĖS IR ALGIMANTO MACKAUS, tragiškai žuvusiųjų auto katastrofoje, laidotuvės buvo vienos didžiausių Čikagos lietuvių istorijoje. Į Šv. Kazimiero kapines velionę Vanagaitienę palydėjo apie 130 automobilių, o velionį Mackų — apie 100. Kapinėse susirinko per 600 žmonių.

Britanija

JUOZAS KRIVICKAS NEUŽMIRŠTAS. St. Patrik'o bažnyčioje susirinko, palyginti, gausus būrelis lietuvių pasimelsti už a.a. Juozą Krivicką. Metinių mirties sukaktuvių gedulingas šv. Mišias atnašavo kun. J. Kuzmickis. Po pamaldų visi maldininkai specialiu autobusu nuvažiavo į kapines, kur kun. kapelionas pašventino gražų paminklą, pastatytą velionies brolio T. Krivicko rūpesčiu, ir pasakė pamokslą.

LONDONE MIRĖ Juozas Kleiza, 47 m. amžiaus. Velionis kilęs nuo Mauručių, iš Suvalkijos.

Japonija

KUN. ANTANAS KARLAVIČIUS jau 15 metų misijonieriauja Japonijoj. Jo nuolatinė buveinė — Kijoto miestas, senoji Japonų sostinė. Jį susirado ten didelis pasaulio keliautojas Vl. Rasčiauskas ir su misijonieriumi išsišnekėjo. Esą, kun. A. Karlavičius kilęs iš Brighton Park Čikagoje ir dar gana gražiai lietuviškai kalbąs, kaip tikras brightonparkietis, "tiaip", nietiaip". Jis, girdi, visus savo skubius reikalus nustūmęs į šalį, nes labai norėjęs išnaudoti progą ir su žmogum lietuviškai pakalbėti. Viską, esą, jis numetė į šalį, tik ne šv. Mišias. "Pirma turiu šv. Mišias atlaikyti" — jis Rasčiauskui taręs. "Gerai", šis atsakęs. — "Jus eikite Mišių laikyti, o aš eisiu jų klausyti". Taip buvę ir padaryta. Tik po Mišių ilgiau išsikalbėta. Dabar jis kalbąs laisvai japoniškai, o japonai — jį vadiną Tėvu Karulo. Iš kun. Karlavičiaus sužinota, kad tame pat mieste, tik kitai parapijai priskirtas, yra ir kitas lietuvis misijonierius, bridgeportietis kun. Pušis, tik pastarojo netekę sutikti.

Urugvajus

PLEČIAMA RADIJO AKCIJA. Tarptautinės politikos savaitiniai komentarai lietuviškomis temomis, bet ispanų kalba "Laisvės Balso" programose dabar transliuojami iš stipresnės Montevideo stoties CX CLARIN. 1965 m. pradžioje panašias programas pradėda ir CX RURAL stotis, kuri girdima visam Urugvajuje ir plačiai Argentinoje. Šias savaitines valandėles redaguoja vienas nemažą patyrimą turįs lietuvis, sutelkęs nuolatinių bendradarbių urugvajiečių. Jose nuolat kalbama apie Lietuvą ir lietuvių tautos išsilaisvinimo pastangas

Kolumbija

NUO SAUSIO 12 IKI 25 D. rengiama lietuvių stovykla Karibų pajūryje. Kun. M. Tamošiūnas kviečia ir JAV lietuvius atvykti pasikaitinti Kolumbijos padangės saulutėje.

Paruošė Pr. Al.

Australija

74 METŲ SENUTĖ CHORE. Pr. metų pabaigoje lietuviams teko dalyvauti Geelongo latvių suruoštame liaudies dainų koncerte. Koncerto programą atliko Melbourno, Ballarto ir Geelongo latvių chorai, padainuodami apie 15 latviškų dainų. Pabaigoje visi trys chorai padainavo 7 dainas. Geelongo latvių chore dainuoja jauni ir seni. Viena dainininkė turi net 74 m. amžiaus.

MIRUSIEMS PAGERBTI LENTA. Geelongo apylinkės lietuvių metiniame susirinkime buvo priimtas projektas įrengti mirusiems pagerbti lentą lietuvių namuose.

A † A
ELZBIETAI REPČIENEI
mirus, netekusiems brangios mamytės, senelės ir uošvės —
Albertui Repčiui su šeima, Antanui Repčiui,
Eugenijai Repčytei ir kitiems giminėms
reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —
V. P. Koveliai

LONDON, Ont.

STALO TENISO VARŽYBOS Kalėdų atostogų metu vietos sporto klubo buvo surengtos mūsų jaunimui. Suaugusieji nesusidomėjo, tačiau jaunimas reagavo priešingai: atvyko beveik visi numatyto amžiaus jaunuoliai iš Londono ir dar keli svečiai iš Rodney apylinkės, būtent: Z. Mockus, broliai Jociai ir Naruševičiūtė kaip aktyvūs dalyviai, o Naruševičius sr. ir sūnus kaip žiūrovai. Varžybų nugalėtoju tapo E. Daniliūnas jr., nurungęs atskirų grupių laimėtojus ir gavęs varžybų nugalėtojo ir vyr. amžiaus berniukų I-mą premiją. II-rą varžybų ir I-mą jaunesniųjų berniukų premiją laimėjo J. Čegis, nugalėjęs mergaičių grupės laimėtoją K. Brazlauskaitę ir pralaimėjęs tik E. Daniliūnui jr. I-ją grupę sudarė berniukai, aštuoniolikmečiai ir vienas 20 m. amžiaus, II-ją — penkiolikmečiai berniukai, III-ją — mergaitės. Vyr. berniukų grupėje be pralaimėjimo sužaidė E. Daniliūnas jr. II-rą premiją laimėjo E. Blyskis, III-čią gavo Z. Mockus, IV-ta vieta atiteko G. Jociui, V-toji J. Mačiui. Jaunesniųjų bern. grupėje J. Čegis laimėjo prieš visus tos grupės oponentus. Gražiai sužaidė ir II-ros premijos laimėtojas V. Navickas, pralaimėjęs tik J. Čegiui, ir III-sios premijos gavėjas L. Butkus, pralaimėjęs dviem pirmiesiems. IV-ta vieta atiteko R. Jociui. Mergaičių grupėje neabejotinai pirmavo K. Brazlauskaitė, parodžiusi gražų žaidimą ir laimėjusi I-mą merg. premiją. II-ra premija teko Naruševičiūtei.

Mūsų sporto žinovų nuomone, Londono ir apylinkių jaunųjų sportininkų lygis yra visai užtenkamas. Tuo įsitikinome ir tada kai mūsiškiai išbandė savo jėgas su čia besisvečiuojančiais studentais iš Klevelando. Gal pats svarbiausias šių varžybų laimėjimas buvo tas, kad jos užžiebė jaunimo gretose sportinį entuziazmą. Varžybos pravestos pagal Round Robin — kiekvienas su kiekvienu — sistemą. Sportinei daliai vadovavo S. Navickas. Po varžybų įvyko užkandžiai ir pasilinksminimas jaunimui.

Lietuviškas ačiū priklauso parapijai už salę ir organizacijoms, prisidėjusioms prie premijų sudarymo, būtent: Apyl. valdybai $10, Kat. Moterų sk. $10, Skautų Vietininkijai $2. Dėkojame ir G. Mačienei ir kt. ponioms už užkandžių paruošimą. E.D.

Taupyk ir skolinkis
kooperatiniame bankelyje "TALKA"

IŠDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI $5.000, mortgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val.r. — 1 val. po pietų. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. p.p. — 8 val. vakare.
21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA 8-0511

SKAITYTOJAI PASISAKO

KAIP MINĖSIME VASARIO 16?

Kaip svęsime Vasario 16 sventę?

Per eilę metų apsipratom su tam tikra šablonine tvarka. Ir kur tik neisi, vis užgirsi panašias prakalbas, panašias dainas ir pan. Bet šie metai yra mums ypatingi. Šiais metais sukanka 25 m. nuo Lietuvos okupacijos.

Nuo pat pradžios mokyklos suolo buvome mokomi semtis stiprybės iš praeities. Tą garbingą praeitį mes išskaitėm istorijos lapuose ir drąsos įgijom žvelgdami į šarvais dengtus kunigaikščių paveikslus.

Bet tai sena istorinė didvyrių praeitis. Mes gi esame liudininkais netolimos praeities didyriškų žygių ties Širvintomis - Giedraičiais, Alytumi ir daug kur kitur. Kartais tenka nugirsti mūsų jaunąją kartą nusiskundžiant, kad Lietuva neturėjo žymių asmenybių, karo herojų ir pan. Kas gi yra karo žygio didvyris? Ar tas, kuris sėdi šarvuotame tanke prie moderniškų ir stiprių ginklų, ar tas su paprastu šautuvėliu ir granata už diržo besikaująs su daug didesniu ir geriau ginkluotu priešu? Ar karin. A. Juozapavičius, kareivis P. Lukšys, šaulys J. Vareikis ir daugybė kitų, kurie kovėsi nelygioj kovoj už Lietuvos laisvę, nėra karo herojai? Ar partizanai — plk. J. Vitkus, J. Lukša ir tūkstančiai kitų, kurie beveik dešimt metų kovojo su tūkstančius kartų didesniu skaičiumi ir taip pat geriau ginkluotu okupantu, nėra karo herojai? Reikia tik noro ir truputį pastangų, o galima rasti labai daug progų ir būdų, kaip mūsų jaunajai kartai viską perduoti. Tik svarbu parodyti, kad esame vieningi.

Prisimenu, kartą Vasario 16 minėjime dalyviams buvo padalinta po du vokelius aukoms. Vienas jaunas vyras, gal studentas, aiškino savo draugei tos aukos reikalingumą. Bet jo draugė gan garsiai ir nepatenkintu tonu sušuko: "Ar gi ten yra dvi Lietuvos, kurias mes turime vaduoti?"

Kam gi reikia klaidinti jaunąją kartą, kam reikia velti ją į bergždžias polit. partijų intrigas? Lietuva yra viena, tai ir vienas turi būti Tautos Fondas.

Kaip gi šiais metais paminėsime baisius birželio mėn. įvykius, t.y. suėmimus ir trėmimus Sibiran? Ar ne laikas būtų išeiti į viešumą kartu visoms trims Pabaltijo tautoms, t.y. surengti žygį gatvėmis su daugybe įvairių plakatų, su gyvais paveikslais ant platformų ir pan.? **A. Lukas**

RYŠIAI SU TĖVYNE

Iš okupuotos Lietuvos atvykau į Vakarus prieš 5 metus. Miela matyti tą laisvę, kurią turi žmonės čia. Girdėjau daug paskaitų apie gilią Lietuvos senovę, bet nei žodžio apie dabartį. 1965 m. sausio pradžioje Los Angeles mieste girdėjau kalbant vieną tautietį keliauninką, kuris sakė, kad palaikyti ryšius su Lietuva yra nesąmonė. Mano kantrybė išseko, ir pareiškiau, jog ryšiai būtini. Aš ir mano gimtinės palaikėme ryšius nuo 1946 m. Reiškia ryšiai yra galimi. Jie reikalingi ypač tiem, kurie nepriklauso kompartijai; ši gali gerai išsiversti ir be siuntinių. Aš norėčiau, kad visi išeiviai remtų tautiečius Lietuvoje panašiai, kaip po I D. karo. Tada ir aš gavau pieno dėžutę, kurią ir šiandieną dar atsimenu. Gaila, kad tie ryšiai dabar galimi tik su giminėmis. **H. Viluckienė**

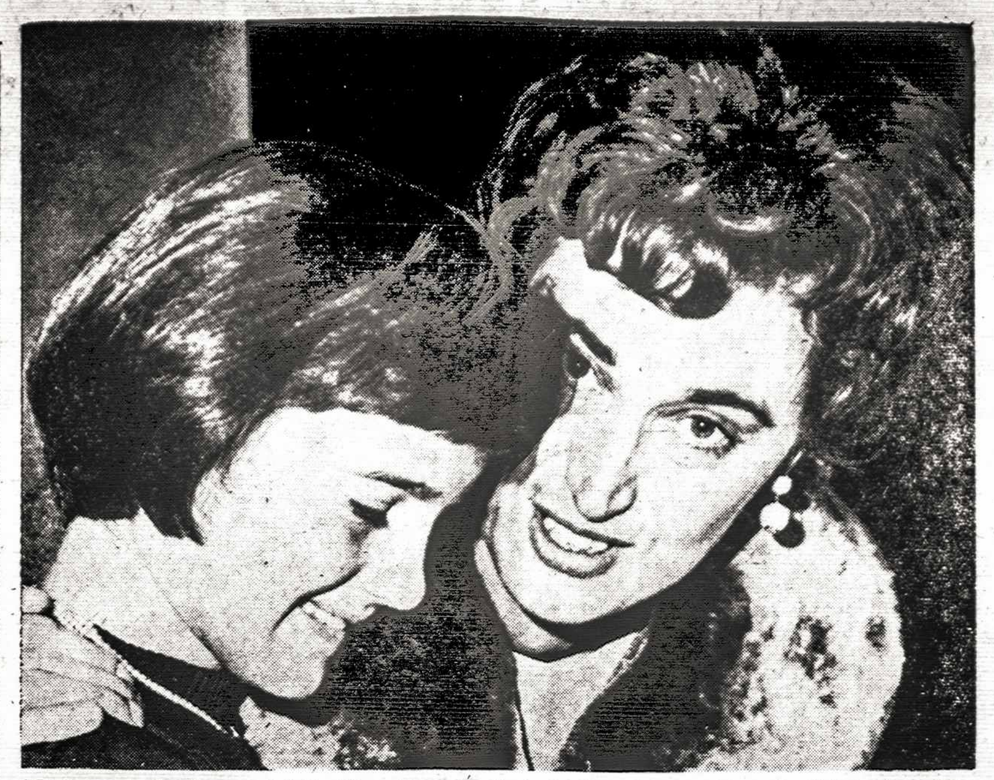

Motina sulaukusi savo duktės Olgos Hace, kuri atvyko Kanadon po 10 metų išsiskyrimo. Abu tėvai buvo išbėgę iš Jugoslavijos gelbėdami savo gyvybes. Jų dukrelė buvo dar maža, ir todėl negalėjo pasiimti kartu — buvo palikę ją pas senelę. Dar daug šeimų Amerikoje laukia savo artimųjų iš anapus geležinės uždangos The Telegram

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

SAUSIO PRADŽIOJE viešėjo nemažas būrys mūsų politinėje ir visuomeninėje veikloje plačiai žinomų žmonių. Jų tarpe buvo ir naujasis VLIKo pirm. V. Sidzikauskas iš Niujorko. Jis čia dalyvavo veiksnių pasitarimuose, turėjo pasikalbėjimą per "Margučio" radijo programą. Išbuvęs čia 3 dienas, V. Sidzikauskas išskubėjo atgal į Niujorką, nes ten laukė visa eilė darbų ir kelionių į kitas kolonijas. Jų tarpe svečias paminėjo Toronto lietuvių koloniją, kurioje žada lankytis sausio 24 d.

Spaudos konferencijoje teko sutikti ir kitą retą svečią — Lietuvos gen. konsulą Kanadoje dr. J. Žmuidziną. Taip pat čia buvo ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pirm. P. Dargis ir kiti rečiau Čikagoje matomi tautiečiai.

• • •

VĖL SUKRĖTĖ liūdna žinia: 1:ktuvo nelaimėje žuvo 24 m. amžiaus inž. Arvydas Rimas, buvęs Liet. Studentų Sąjungos centro valdybos pirmininkas ir Akademinio Skautų Sąjūdžio veikėjas. Ši tragedija įvyko sausio 9 d. San Carlos mieste prie San Francisco, kur A. Rimas mokėsi skraidymo mokykloje. Mokymosi metu lėktuvas leidosi aerodroman, ir ištikusioje nelaimėje žuvo 3 žmonės: A. Rimas, Donatas Venckus ir skraidymo instruktorius. Inž. A. Rimo kūnas buvo parvežtas Čikagon, kadangi čia gyvena žuvusiojo tėveliai, Žuvusis paladiotas sausio 16 d. Šv. Kazmiero kapinėse.

• • •

NETRUKUS ŽADA LANKYTIS žymus svečias iš Vatikano, kuris turės susitikimą ir su vietos lietuviais. Tai arkivysk. Antonio Samore — nepaprastų Bažnyčios reikalų kongregacijos Vatikane vedėjas, kuris į Čikagą atvažiuoja kaip Apaštališkojo Sosto atstovas į Šiaurės ir Pietų Amerikos vyskupų konferenciją sausio 27-29 d. Pasinaudodamas šia proga, arkivyskupas Samore sausio 29 d. aplankys Jaunimo Centrą, kur jam yra rengiamas pagerbimas. Arkivysk. Samore yra senas lietuvių draugas, kadangi prieš II D. karą yra gyvenęs Lietuvoje, kur buvo apaštališkosios nunciatūros sekretoriumi Kaune. Todėl nenuostabu, kad ir Vatikane lietuviai jo asmenyje turi paslaugų bičiulį. Kaip yra teigiama, arkivysk. Samore esąs pasitarnavęs Lietuvos pasiuntinybei prie Šv. Sosto padėties pagerinime ir naujo lietuvio vyskupo užsienyje paskyrime.

Čikagos lietuviai ir jų organizacijos jau iš anksto ruošiasi šio žymaus svečio sutikimui bei pagerbimui, į kurį, reikia tikėtis, ateis rekordinis tautiečių skaičius.

Namų pardavimo problemos Floridoj

Floridoje yra tūkstančiai namų, kuriuos bankai perėmė iš savininkų dėl laiku nesumokėtų ipotekos skolų. Kodėl taip yra? Tam yra daug priežasčių: išsiskyrimai, mirtis, ekonominiai sunkumai, tarnybiniai perkėlimai ir t.t. Bet visų svarbiausia priežastis yra ta, kad federacinės organizacijos, kaip FHA — Federal Housing Administration ir VA — Veteran Administration parduoda namus su labai menku pradiniu įmokėjimu ir duoda ilgametes ipotekines paskolas.

Kaip pavyzdį paimkim $10.000 vertės namą, kuris turi 5¼% ipoteką 30 metų. Kad ir po 5 metų tvarkingo mokėjimo, savininkas susiduria su problemomis tą namą parduoti. Tiksliai apskaičiavęs jis randa, kad per visą laiką jis numokėjo tik apie $800 pagrindinės skolos, o visa kita buvo tik nuošimčiai. Gi parduodant namą tenka susidurti su naujos paskolos išlaidomis, nekilnojamojo turto pardavimo mokesčiais ir agento uždarbiu. Visa tai sudarytų apie $1.800 išlaidų. Tuo būdu išeina, kad praduodamas namą savininkas turėtų pridėti iš savo kišenės dar apie $1.000. Žinoma, jis to nedaro, bet tokį namą tiesiog apleidžia ir namas vėl pereina banko nuosavybėn.

Toji problema jau sena, tačiau FHA neseniai išleido potvarkį, įgalinantį duoti ilgametes ipotekas net iki 40 metų. Atrodo, problemos nesumažės. Yra du faktoriai, kurie tas problemas galėtų sumažinti arba visiškai panaikinti. Pirmasis faktorius, tai pinigų infliacija. Bet čia negalima laukti didesnės įtakos, o tik lėtą pinigų perkamosios galios nustojimą. Kas kita yra su nekilnojamojo turto vertės prieaugliu, kuris priklauso nuo geografinės nekilnojamojo turto padėties ir miestų augimo. Tai sudaro namų paklausą tam tikrose vietose ir, žinoma, namų vertė kyla. Ten savininkas niekad neturės problemų savo namą parduoti. **St. Jazbutis,**
8910 Collins Ave.,
Miami Beach, Fla.

ŽMOGUS NAIKINA, GAMTA ATSTATO

Dvi mažos salelės Ramiajame vandenyne — Bikini ir Eniwetok — buvo paverstos pragaru. Nuo 1946 iki 1958 m. ten buvo sprogdinamos atominės ir vandenilio bombos. Bandymai baigėsi 1958 m. Viskas buvo sunaikinta.

Dabar, po 6 metų, JAV mokslininkai vėl nuvyko ten pažiūrėti ir, visų nustebimui, atrado, kad gamta vėl viską atstatė. Oras buvo visiškai tyras — nenuodingas. Lietaus vanduo skaidrus, augmenija augo lyg patręštoj žemėj; pilna palmių ir kitokių medžių. Žuvys buvo visiškai sveikos. Paukščiai, kurie buvo išskridę iš salų, vėl sugrįžo. Žiurkės, kurios pergyveno sprogimus po žeme, atrodė sveikos.

Evakuotiem gyventojam dar neleista grįžti, nes daromi smulkūs tyrinėjimai. Iš to aiškėja, kad atominis karas dar nereiškia pasaulio pabaigos.

GRAMERCY
SHIPPING COMPANY
įsteigta 1945 m.
PINIGAI Į U.S.S.R.
PILNAI GARANTUOTA.
Turi Bankų Departamento leidimą ir apdrausta iki $20,000.00 mūsų firma yra vienintelė kuri siuntėjui prisiunčai gavėjo pasirašytą kvitą, pristatoma per dvi savaites.
Tiesioginis Bank For Foreign Trade Maskvos agentas.
Vertė — 9 rubliai už $10.00
Persiuntimas iki $30.00 — $2.75, virš $30.— — 10%.
GRAMERCY SHIPPING INC.
744 Broad St., Newark, N.J.
Tel. MU 9-0598

AMERIKA J. BALTŪŠIO AKIMIS

Praėjusių metų pabaigoje su sovietinių kino darbuotojų delegacija Niujorke, Čikagoje, San Francisco, Los Angeles ir kt. miestuose dvi savaites viešėjo dabartinės Lietuvos komunistinis rašytojas Juozas Baltušis. Savo įspūdžius jis skelbia Rašytojų Sąjungos savaitraštyje "Literatūra ir Menas". Pavadinti jie skambiu vardu — "Tėvų ir brolių takais". Mat, skrisdamas per Atlantą, J. B. prisiminė kadaise carinės okupacijos ir nepriklausomo gyvenimo laikais, Atlanto bangas įveikusius tautiečius, kurie bandė ieškoti laimės Amerikos žemyne. Jis, savaime suprantama, nutyli didžiausią lietuvių antplūdį Amerikon po II D. karo, kai per Atlantą buvo keliaujama ne laimės ieškoti, bet dėl sovietinio okupanto Lietuvoje, dėl laisvės praradimo ir baimės atsidurti didžiajame Stalino kapinyne — Sibire. Apie tokius dalykus ištikimam komunistui rašyti nevalia.

J. B. lėktuve atidžiai stebi lenkes, su vaikais keliaujančias pas vyrus, kurie, pasak jo, tik dabar "teatsišaukė". Čia ir vėl nusveria komunisto širdis, nė žodžiu neužsimindama apie tūkstančius išdraskytų lietuviškų šeimų, kurias galėtų sujungti Maskva, lengviau išduodama išvažiavimo vizas Lietuvoj užsilikusioms žmonoms, vyrams ir kitiems artimiesiems. Tokie atvykėliai iš Lietuvos dabar, deja, ant pirštų suskaitomi.

Automobiliai ir šviesų jūra

-Kennedžio aerodrome J. B. laukia pirmoji staigmena, kai jis komunistiniu stiliumi bando lipti iš lėktuvo: "Senu įpratimu tiesia koją, ieškodamas laiptų nusileisti. O laiptų nėra. Tiktai slenkstis. Už jo — ilgas koridorius, išklotas baltais kokliais, išblizgintas, ištviskintas taip, jog ir dieną nebūtų čia šviesiau."

Komunistinės propagandos teorininkai dažnai mėgindavo įrodinėti, jog automobilius Amerikoje turi tik kapitalistai, tunkantieji darbo žmonių prakaitu. J. B. vienu smūgiu, nesąmoningai ir be blogos valios, sugriauna šią teoriją, išvydęs Niujorko gatves: "Visą kelią nuo aerodromo iki centro, siekiantį apie penkiasdešimt mylių, mums taip ir nepavyksta pamatyti gatvėje nors vieną vietelę, kur galėtum pastatyti automašiną. Visi pašaligatviai nugulti automašinomis nosis prie nosies. Jos užplūdusios kiekvieną aikštelę, kur už stovėjimą reikia mokėti po dolerį už valandą, ir dideles aikštes, kur mokama po keliasdešimt centų už tą patį laiką. Tarytum šimtatūkstantinės avių bandos ganosi visuose didmiesčio tarpekliuose, o visomis gatvėmis švilpia jų srovė, neturinti nei pradžios, nei pabaigos. Trimis gretomis į vieną pusę, trimis — į kitą."

Stebina J. B. ir kita kapitalistinė išmonė — nesuskaitomos šviesų reklamos. Girdi, net ir bažnyčių kryžiai neonu apšviesti, kad tikintieji greičiau melstųsi ir būtų išganyti. Komunistas rašytojas prisipažįsta: "Ir taip mums nepavyksta surasti šiame kelyje nors vienos vietelės, kur apšvietimas būtų toks, jog, sėdėdamas automašinoje, negalėtum skaityti laikraščio. . ."

R. Mizaros naujutėlis "Merkurijus"

Apsistojęs Hiltono viešbutyje, J. Baltušis paskambina Rojui Mizarai, bet pastarasis, pasirodo, į visus sveikinimus tesugeba atsakyti vienu sakiniu: "O kad tave velniai!" Mat, buvo jau pasiruošęs miegoti, bet apsirengė ir išvyko pas svečią. "Netrukus prie viešbučio iš mašinų srovės išsiskiria naujutėlis "Merkurijus". Išlipa Rojus. Išlipa ir jo žmona Ieva. Abu šypsosi: — Vis dėlto suradom, kur paparkinti karą. Na, sveikas!"

Iš didelio džiaugsmo J. B. užmiršta priminti skaitytojams, kad naujutėlis "Merkurijus" — brangus automobilis, kuriuo netiktų proletarų "vadui" važinėti.

Triuškinantį įspūdį J. B. paliko augščiausias pasauly pastatas — Empire State Building: "Dar ne visą veranda apėję, ne viską pamatę, nusiimame škrybėles, lenkiame galvas Žmogaus talentui, jo protui, didžiai jo drąsai ir energijai, jo rankoms, jau prieš keliasedšimt metų surentusioms šį pastatėlį." Užgiedojęs himną žmogui, J. B. atgauna jausminę pusiausvyrą ir jį užbaigia jau komunistiškai: "Ir jeigu tavo kojas čia dar kausto "Empair steit bilding" fundamentas, tai Jurijus Gagarinas jau rodo, kad galima atsiplėšti ir nuo fundamentų, galima pasivaikščioti ne vien dangoraižio veranda, bet ir ten, kur prietarų kaustomi mūsų seneliai įtarinėjo sėdint viešpatį dievą debesų soste ir giedant angelų chorus. . ." Po šitokių žodžių niekas negalės pykti, kad nekosmonautui aukščiausio pastato viršūnėje valandėlei galva buvo apsisukusi. . . Kitaip nebūtų taip naiviai, vaikiškai nušnekėjęs apie Viešpaties sostus ir angelų chorus debesyse.

Paveikslai ir vielų tinklai

Metropolitan muzėjuje J. B. nustebino valgykla - automatas. Jis daro išvadą, kad amerikiečiams gerai užkandus, matyt, lengviau meną suprasti, nors, tiesa, prievarta čia niekas lankytojų neverčia valgyti. Būdamas svečias, J. B. sakosi nenorįs Metropolitan palyginti su Leningrado Ermitažu; "Labai jau tas būtų ne į naudą Metropolitenui. Bet vis dėlto. . . Rembrantas, Rubensas, Van Deikas, Velaskezas, van Gogas, El Grekas užima čia ne vieną ir ne dvi sales. Kabo Pikaso darbai, jų tarpe — garsusis "Aktoriaus portretas". Štai ir graudžiai tragiška Modiljanio tapyba, pasaulinės šlovės Renuaro "Madam Karpentje su vaikais". Ir jau visiškai nebegalima išeiti iš salių, kurias užkariavo didysis impresionizmo tėvas Klodas Mone." J. B. atkreipia dėmesį į kitus lankytojus — jaunuolius, senatvės lenkiamus vyrus ir moteris, ištisas vaikų klases ir netgi ištisas mokyklas. Visi jie žavisi menu: "Ir nė vienas nenori išeiti, pasitraukti nuo paveikslų, skulptūrų, graikų biustų, Egipto sarkofagų, kaip nenoriu ir aš."

Salomono Gugenheimo moderniojo meno modernusis pastatas J. Baltušiui primena ringėmis susuktą baltą dešrą, kuri yra siauresnė apačioje, kiek platesnė viršuje. Pradėjęs šio muzėjaus vizitą, J. B. daugiausia dėmesio skiria Aleksandro Kalderio darbų tuo metu vykusiai parodai. Nors ir išauklėtas socialistinio realizmo dvasioje, komunistinis rašytojas konstatuoja: "Didis talentas— tasai Kalderis. Sudėtingas, neramus, išradingas ir imponuojantis drąsiais ieškojimais, medžiagos apvaldymu, amžinu menininko širdies alkiu. Jo vielų skulptūros verčia sustoti ne vienai akimirkai.

(Bus daugiau) **Vyt. Kastytis**

MIRĖ VIENAS SENIAUSIŲ LIETUVIŲ

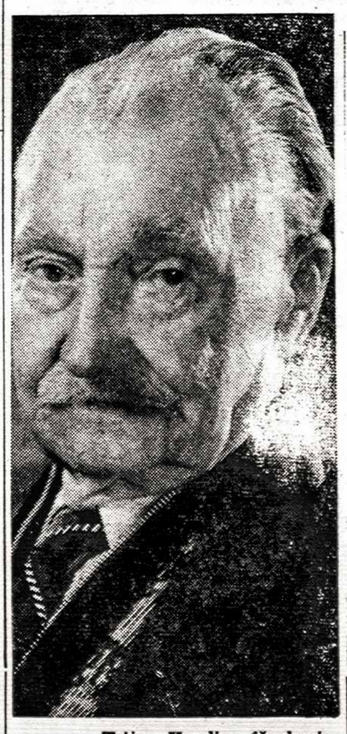

Trijų Karalių išvakarėse Londono, Ont. lietuvius perlėkė skaudi žinia, kad "jau nebėra mūsų tėvuko . . ." Kazimieras Pacevičius, kunigo B. Pacevičiaus tėvelis ir vienas seniausių lietuvių Kanadoje, iškeliavo amžinybėn . . . Jam tik 5 metų betrūko ligi šimtinės! Nors ir teko patirti daug vargo, tačiau ir senyvo amžiaus sulaukęs jis jautėsi dar gana stiprus. Mirė turėdamas pilną sąmonę, aprūpintas sakramentais Šv. Juozapo ligoninėje. Jis gimė 1869 m. kovo 4 d. Kovarsko miestelyje, Ukmergės apskr., ūkininko šeimoje. Buvo 4 broliai ir sesuo. Augo Deltuvėlės ūkyje. Sulaukęs 21 m. buvo pašauktas karo tarnybon ir 4 metus išbuvo Kaukaze. Grįžęs tarnavo Ukmergės miesto policijoje. 1900 m. vedė Sofiją Dambrauskaitę ir augino 7 vaikus. Prasidėjus Japonų karui, buvo mobilizuotas ir pusantrų metų išbuvo Mandžūrijoje. Grįžęs iš karo nuvyko Latvijon, nes po tėvų mirties broliai ūkį buvo pasidalinę ir pardavę. 1914 m. pašauktas į I D. karo ginkluotas pajėgas. Rytprūsiuose pateko į nelaisvę ir iš jos grįžo tik 1918 m. Po 6 m. mirė jo žmona. Praslinkus 4 m. vedė Moniką Malinauskaitę ir iš šios santuokos buvo dar 5 vaikai. Taigi, jis buvo 12 vaikų tėvas! Išskyrus sūnus kun. Balį Londone ir Stasį Toronte, visi kiti liko Lietuvoje. Septyni iš jų tebėra gyvi. Stengdamasis aprūpinti savo gausią šeimą, jis dirbo kaimuose prie statybos. Jaunas būdamas svajojo apie mokslą, bet jo tėvas bijojo, kad mokslas nepagadintų, ir todėl nesudarė sąlygų mokytis. II D. karo metu, prasidėjus bolševikų invazijai, su dviem aukščiau paminėtais sūnumis pasitraukė į Vokietiją; gyveno Greven'e, Vestfalijoje, ir Anglijoje. Kanadon atvyko 1952 m. ir apsigyveno pas sūnų Stasį Toronte. Pastariesiems išvykus į Europą atostogų, kun. Balys jau sergantį tėvą parsivežė Londonan. Sveikatai blogėjant, buvo paguldytas seselių vadovaujamoje ligoninėje. kurioje pasirgęs porą savaičių mirė.

Londono lietuvių Šiluvos Marijos parapija su velioniu atsisveikino įspūdingomis pamaldomis, dalyvaujant lietuviams kunigams iš gretimų parapijų ir eilei vietos kunigų, tarp jų — keturiems monsinjorams. Gedulingas šv. Mišias aukojo ir atsisveikinimo žodį tarė jo artimiausias kaimynas Lietuvoje mons. J. Tadarauskas. Pamokslą sakė kun. P. Ažubalis, kuris nuoširdžiai talkino laidotuvių tvarkyme. Taip pat dalyvavo kun. dr. J. Gutauskas. Vargonavo ir giedojo sol. V. Verikaitis. Londono lietuviai velionį pagerbė beveik visi priimdami šv. Komuniją ir užprašydami apie 60 Mišių.. Vietos organizacijos ir pavieniai asmenys papuošė karstą gėlėmis. Dalis parapijiečių palydėjo ligi pat Šv. Jono lietuvių kapinių, esančių tarp Toronto ir Hamiltono. Kapinėse pasitiko būrys torontiškių, jų tarpe: kun. Placidas, OFM, kun. B. Jurkšas, kun. dr. Pr. Gaida, kun. J. Staškevičius ir 3 N. Pr. M. seserys. Londoniečių vardu atsisveikinimo žodį tarė J. Butkus, o torontiečių vardu — St. Dargis. Visiems trumpu žodžiu padėkojo kun. B. Pacevičius.

Visiems didelis ačiū, o mūsų klebonui, p. Pacevičiams Toronte ir kitiems artimiesiems Lietuvoje nuoširdžiausia užuojauta. Atsisveikiname su velioniu Šiluvos Marijos parapijos biuletenio žodžiais: "Suteik Viešpatie, amžiną ramybę ilgų metų ir gyvenimo išvargintam seneliui Kazimierui Pacevičiui, kuris, Tavimi pasitikėdamas, niekada negyveno sau, bet savo gausiajai šeimai". D. E.

PRANESIMAS IŠ RYTŲ EUROPOS

LENKIJA SUKA STALINIZMO LINKME

Po 1956 m. perversmo, kuris išstūmė iš vadovaujančių kompartijos ir valdžios pozicijų stalininkus ir pasodino į sostą W. Gomulką, prasidėjo laisvesnis laikotarpis. Tada net lenkų komunistų vadai išdrįso pasipriešinti Kremliui. Pvz. Ochab, dabartinis Lenkijos Paleckis — Augščiausios Tarybos prezidiumo pirm., sakė atvykusiam į Varšuvą N. Chruščiovui: "... drauge Chruščiovai, Jums nėra ko čia jieškoti. Atvykote neprašytas ir bus geriau, jeigu sugrįšite atgal. Mes norime tvarkytis savo krašte kaip mums patinka. Į komunizmą eisime savitu keliu, nes tas kelias, kuriuo ėjome iki šiol, atvedė mūsų kraštą į tokią būklę, iš kurios sunku bus mums išsikrapštyti. Lenkijos darbo klasė yra pasiruošusi viską padaryti, kad ekonominiai sunkumai būtų nugalėti. Vieno tik iš Jūsų reikalaujame: nustokite kištis į mūsų krašto vidaus reikalus ir netrukdykite mums dirbti lenkų tautos gerovei." Taip liudija ištrauka iš protokolo kompartijos vadų posėdžio, kuriame dalyvavo ir Chruščiovas.

LAISVĖS LAIKOTARPIS

Lenkijos visuomenė, pajutusi naujus vėjus, ėmė stačiai reikalauti didesnių laisvių. Iš pradžių W. Gomulka bandė tuos reikalavimus patenkinti. Ir taip mokyklose kunigai pradėjo dėstyti tikybos pamokas, bažnytinė vadovybė leisti tikybinius spaudinius, katalikų universitetas atleistas nuo mokesčių. Rašytojai galėjo paslėptus rankraščius atiduoti leidykloms, cenzūra buvo sušvelninta. Rašytojų sąjunga buvo išvalyta nuo komunistinių agitatorių ir pseudorašytojų. Iš knygynų dingo Stalino propagandinės knygos. Iš kariuomenės buvo atleisti visokios rūšies rusų "patarėjai"; rusiškos karininkų ir kareivių uniformos pakeistos tradicinėmis lenkų kariuomenės uniformomis. Į universitetus bei augštąsias mokyklas grįžo anksčiau pašalinti mokslo darbuotojai, sumažintas partijos kišimasis į profesorių mokslinį darbą. Kalėjimai pratuštėjo, liko tik kriminaliniai nusikaltėliai; koncentracijos stovyklos išnyko. Tiems, kurie kankino bei šaudė savo aukas, buvo iškeltos bylos, o žuvusiųjų šeimoms išmokėtos kompensacijos. Viešosios milicijos pareigūnai pasidarė mandagūs ir į pilietį nebežiūrėjo kaip į vilką. Piliečiai galėjo ramiai miegoti, nes naktiniai suiminėjimai buvo sustabdyti.

KELIAS ATGAL

Lenkijos visuomenė, jausdama didėjančią laisvę, reikalavo jos vis daugiau. Kompartija pamatė, kad tuo keliu eidama prarado visuomenės kontrolę ir susilpnino savo poziciją. Keliuose fabrikuose Varšuvoj ir Lodzėj kilo darbininkų streikai, reikalaują geresnių gyvenimo sąlygų ir didesnės lasvės. Streikai buvo tyliai numalšinti, bet nuo to laiko prasidėjo "kelias atgal į komunizmą". Tas grįžimas per eilę metų kaikuriose srityse pasiekė buvusio stalinizmo laikotarpį. Ir tai įvyko dėl šių priežasčių: dėl kompartijos nevieningumo, W. Gomulkos baimės ir stalininkų grįžimo.

Lenkų priežodis sako: "Jeden idzie do Sasa, drugi — do lasa." Lietuviškai tai reiškia: vienas eina pas Sasą, kitas — į mišką. Priežodis yra kilęs iš 18 š., kai Lenkijos karaliumi buvo Saksonijos valdovas Fridrikas-Augustas. Imami kariuomenėn vieni piliečiai eidavo su noru, o kiti bėgdavo slėptis į miškus. Iš to ir susidarė priežodis (pas Sasą, t.y. saksą). Panašiai yra ir Lenkijos kompartijoj, kuri savo vieningumu nepasižymi. Vadovaujančią jos dalį sudaro W. Gomulka su savo šalininkais, ypač tais, kurie kartu su juo sėdėjo kalėjime 1949 - 1956 m. Jų tarpe pažymėtini: Loga Lovinskis, profsąjungų gen. sekr.; Spychalskis, kr. aps. min., dabar maršalas; Z. Kliszko, kompartijos sekretoriato narys, nuolatinis Gomulkos palydovas bei patarėjas, Stalino laikais nesėdėjęs kalėjime, bet Bieruto valdžioje neturėjęs jokios įtakos. Ta trijulė sudaro gomulkinės grupės branduolį. Šalia jų yra stalininė gvardija, kuri Gomulkos valdymo pradžioje buvo išstumta: vieni į užsienius, kiti — į antraeiles tarnybas. Jie kurį laiką tylėjo, bet kai Lenkijos demokratėjimas nuėjo taip toli, kad kompartija pasijuto nebesaugi ir reikalinga Maskvos paramos, — pakėlė galvas ir ėmė pamažėl skverbtis į vadovaujamas vietas. Gomulka, jausdamasis gana tvirtai savo pozicijose, stalininkų nebevengė. Kai vieno kompartijos viršūnių posėdžio metu jam buvo padarytas priekaištas, Gomulka atsakė: "Stalinas nebuvo toks baisus, kaip jį vaizduoja, o be to — iš kapų neprisikels. Mūsų stalininkai už savo klaidas gavo gerą pamoką, ir esu tikras, kad dabar bus geri draugai. Leiskime jiems dirbti, o jeigu pasirodys, kad duotos pamokos jiems nieko nepadėjo, tai jas pakartosime." Ir taip įsidrąsinę stalininkai ėmė grįžti vienas po kito. Jie sudarė vad. "Notalino" grupę, kuri bruzda prieš Gomulką, esą jis veda Lenkijos komunizmą prie bedugnės krašto, leidžia grįžti darbo klasės priešams kapitalistams ir pan. Visa tai pasuko dabartinį Lenkijos valdymą griežtesne linkme.

KAS TAS "NOTALINAS"?

Notalinas — netoli nuo Varšuvos, apie 18 km., esanti kurortinė vietovė. Stalino laikais, kada kraštą valdė vienas geriausių Stalino auklėtinių Bierutas, buvo pastatyti puikūs rūmai. Žinoma, kiekvienam augštam kompartijos ar valdžios pareigūnui atskirai! Ir taip Bierutas turėjo savo "pilį", jo pavaduotojas Bermanas savo, Rodkevičius — saugumo min. (MKUA) savo ir t.t. Visas kelias nuo Varšuvos iki Notalino, dieną ir naktį, buvo saugojamas viešos ir slaptos milicijos agentų. Kas 700 metrų stovėjo du sargai. 5 km. nuo tos vietos pašaliniam negalima buvo net prisiartinti.

Šiandien yra žinoma, kad toje "tylioje vietoje" buvo pravesti svarbiausi pasitarimai. Tenai buvo nustatyti tolimesni veikimo planai, kokiomis naujomis priemonėmis suvaržyti tautiečių gyvenimą. Stalininkai nuo tos vietos ir gavo papildomą "notalino" pavadinimą. Jeigu dabar ką vadina "notaliniečiais", reikia suprasti, kad tai yra aršiausi Stalino šalininkai. X. Y.

Reiškiame nuoširdžią užuojautą
KUN. KLEBONUI BOLESLOVUI PACEVIČIUI,
jo mylimam tėveliui
KAZIMIERUI PACEVIČIUI
mirus —
Antanas ir Birutė Matulaičiai
Teklė Gailevičienė

A † A
TADUI NORMANTUI
mirus, jo dukrą Marytę Vaserienę su šeima
nuoširdžiai užjaučiame —
S. B. Bužinskai

A † A
DONATUI VENCKUI
tragiškai žuvus, jo tėvelius ir gimines
nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —
S. P. Pargauskai

Montrealio "Lito" valdyba 1964 m. Iš kairės: J. Bulota — vicepirm., J. Bernotas — pirm., Pr. Rudinskas — vedėjas ir sekr. II eilėj: P. Adamonis — veiklos plėtimui, V. Piečaitis — II vicepirm.

EILINIO PARAPIJIEČIO APDŪMOJIMAI

"Mūsų seneliai iš kaimo, miesto gėrė alutį iš rago riesto"... Tai kas čia tokio, kad jie truputį nugėrė? Taigi, ne apie tai čia kalbama, kad jie ten vieną kitą bačkelę ištuštino, bet apie tai, kad jiems nugėrimas ar kitokia asmeninė pramoga bei patogumas tapo pirmuoju rūpesčiu. Kitais reikalais — tautiniais, kultūriniais (pastaraisiais net ir patys mūsų didieji kunigaikščiai nelabai domėjosi!), visuomeniniais, politiniais ir kitokiais . . . et, tegul sau kiti pasirūpina! Ir kas iš to išėjo, kai rūpinosi tik keli kiti, o daugumos širdį ir sąmonę užgožė "saldus midutis, balta putelė", "šilko skara", diržas, auksu lietas"... Na gi (jūs galite ir netikėti, bet aš tikiu), už anas senelių gyvenimo trupmenas šiandien mes sėdime svetimame krašte, kenčiame tautinį alkį, sergame ilgesio liga, guodžiamės savo nedalia svetimiesiems, o jie už mus, mažutėlius, nė piršto nepajudina . . . Tai štai kas iš to išėjo. Tapome neužaugomis, kuriuos galima visiems spardyti. Nes argi nereikėjo jau prieš šimtus metų ne keliems kitiems, bet visiems sutartinai pasirūpinti mūsų tautos ūgiu. Juk, rodos, dar Vytauto laikais net pati Anglija nebuvo už Lietuvą didesnė ir galingesnė, o šiandien kas ji ir kas mes? . . .

Pranciškonų provincijolas

Negražu prisipažinti, kad šitos mintys kilo Tėvo K. L. Andriekaus pamokslo metu Toronto Prisikėlimo bažnyčioje N. Metų proga. Bažnyčioje juk nepritinka apie pašalinius dalykus galvoti. Bet čia truputį kaltės esama ir pamokslininko, kam jis taip nuoširdžiai kalbėjo apie tas savo statybas Toronto Prisikėlimo parapijoje. Matyt, kad ir čia daugeliu reikalų palikta rūpintis "kitiems". Vadinasi, Tėvų pranciškonų provincijolas, klebonas, keli kunigai ir dalis parapijiečių turės pastatyti bendruomeninio masto patalpas, kuriomis naudosis ne tik parapija, bet ir visa kolonija. O kas atsitiks, jeigu jie neįstengs pastatyti? Taip nebus. Bet, jeigu taip atsitiktų, tai atleiskime mūsų vaikams ir vaikų vaikams iš anksto, kai jie mus pakaltins nerūpestingumu ateinančių lietuviškų kartų atžvilgiu, taip, kaip mes turime pagrindo pakaltinti net mūsų senolių senolius už nepramatymą ir nekūrimą tautinės ateities. Nes kuo šie pastatai taps, jei ne religiniais ir tautiniais centrais?

Pinigai ir židiniai

Tiesa, mes nesame tokie turtuoliai, kurie lengvai galėtų švaistytis šimtais. Nemaža yra ir tokių, kurie nesuduria galų su galais. Bet, jeigu taip visi griebtumėm, tai ir šimtų nereiktų. Antra vertus, atsimintina, kad dideliems užmojams įvykdyti reikia pasiaukojimo. Ten, kur yra pasiaukojimas, atsiranda ir pinigai. Be pasiaukojimo ir pastangų dar nieks nesukūrė ne tik didelių, bet ir mažų vertybių.

Betgi aukotis reikia visiems. Kalbamu reikalu atsisakymas didesnio ar mažesnio patogumo, apgavimas gomurio, trumpas apkurtimas šilkų šiugždėjimui, apsilenkimas su stiklu alaus ir pan. taps netokia jau milžiniška auka, bet ant jos pamatų lengvai atsistos parapijos pastatai, kuriuose bus sprendžiami mūsų ne tik religiniai, bet ir kultūriniai, ir pedagoginiai, ir visuomeniniai, ir kitokiausi tautiniai uždaviniai.

Eiti drauge

Be to, kaip visai teisingai yra pastebėta, šį užmojį turėtų remti visa kolonija. Mūsų sąlygose grynai parapijinis nusiteikimas ar grupinis apsiribojimas yra nepakeliui. Mūsų gyvenime beveik visi atvejai yra tokie, jog visiems reikia eiti kartu.

Kaip vienas parapijiečių visu šimtu procentų pritariu parapijos vadovybės prašymui, kad aukotojai savo aukas parapijai kaip nors pristatytų patys — pasiųstų čekį paštu, įmokėtų per parapijos banką, sekmadienio pamaldų metu įdėtų į voką, perduotų per kitą asmenį ir pan. Jeigu reiktų eiti nuo durų prie durų, tektų suorganizuoti kokį šimtą žmonių. O juk tas šimtas turi šimtą kitų darbų. Tai jau perdaug! **A. K.**

Reikia pertvarkyti šalpą

Senas priežodis sako — sotus alkano neužjaučia. Jis vis daugiau pradeda prigyti Kanados lietuvių kolonijose, o ypač lietuviais gausiame Montrealyje.

Visoje Kanadoje Vasario 16 gimnazijai ir bendrai šalpai besurenkama tik trečdalis to, ką surinkdavome prieš 10 metų, nors Vasario 16 gimnaziją patalpų statybos metu daugiau turėtume paremti.

Jau ketveri metai, kaip Montrealyje nebeveikia nei vienas Vasario 16-tos gimnazijai remti būrelis. Po ilgesnės pertraukos, p. Šimelaičiui iš Montrealio išsikėlus, Bendruomenės seimelio pastangomis trys būreliai vėl buvo atgaivinti. Antri metai nebevykdoma jokia rinkliava Vokietijoje pasilikusiems ligoniams, Suvalkų trikampio ir kitur į vargą patekusiems lietuviams sušelpti. Montrealiečių duosnumą tiems reikalams jau galėjote pastebėti iš Vasario 16 gimnazijos direktoriaus kun. Br. Liubino vizito metu patalpų statybai surinktos sumos. Galime kaltinti to vizito organizatorius, kad tada buvo darbo vakaras ir negalėjome dalyvauti, bet tai galima buvo padaryti ir vėliau... KLB Montrealio seimelio prezidiumo nariai visuomet sutiks kiekvieną auką gimnazijai persiųsti.

Nors ir labai šykščiai duodame, ir betkokia rinkliava sunkiai beduoda patenkinamų rezultatų, vis dėlto manau, kad šalpai, pasistengus, trejetą šimtukų vistiek reikėtų surinkti žiemos metu.

Turime Montrealyje labai veiklią Katalikių Moterų Dr-ją, dirbančią ir labdaros srityje. Seimelio prezidiumas turėtų jai šalpos reikalus pavesti, nes paties Seimelio sudėtyje tuos reikalus tvarkantieji asmenys nevisuomet būna pajėgūs šalpą organizuoti.

Gimnazijos būrelių organizavimą turėtų pasiimti skautai, kaipo besimokančio jaunimo organizacija. Jie turėtų suprasti savo brolius varge ir nedatekliuje siekiančius šviesos sau ir savo tautai.

Juozas Lukoševičius

Norėdami atsikviesti gimines, sužadėtines ar kitus asmenis iš Lenkijos ar kitų kraštų, kreipkitės į

J. Kazimierą Michalskį

347 BAY ST. TORONTO, II AUGSTAS, KAMB. 210, TEL. 368-9430

Taip pat patarnauju vertimų, notarizavimo ir kelionių bilietų reikalais.

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė

Sav. V. ir J. Baliūnai,

861 COLLEGE ST. TEL. 536-4767

• Gaminame valgomojo kambario ir virtuvės komplektus •
• Taip pat aptraukiame senas kėdes. •
• DARBAS ATLIEKAMAS SĄŽININGAI •

Kredito unijos -- finansinė sirdis

KREDITO KOOPERATYVAS "LITAS" 1955 — 1963 M. LIETUVIŠKAI VEIKLAI PASKYRĖ $3.630

PR. RUDINSKAS "LITO" VEDĖJAS

Kooperacijos pagrindinė idėja yra tarpusavio pagalba. Kooperatyvų tikslas — apsisaugoti nuo tarpininkų ir išnaudojimo. Kooperatyvai nesiekia sau pelno ir neaugina kapitalų. Kasmet, apmokėjus išlaidas ir paskyrus nedideles sumas į atsargos fondą, visas pelnas išdalinamas nariams pagal jų turimus indėlius.

Pirmoji unija Toronte

Pokarinė lietuvių emigrantų banga atsivežė su savimi ir Lietuvoje prigijusią kooperatinę idėją. Pirmoji lietuviška kredito unija buvo įsteigta Toronte 1952 m., pasivadinusi „Paramos" vardu. Montrealyje pirmaisiais kredito unijos steigimo judintojais buvo Domas Jurkus, Juozas Lukoševičius, Albertas Norkeliūnas ir kaikurie kiti mūsų kolonijos ekonominiais reikalais susirūpinę tautiečiai. D. Jurkus tą klausimą kėlė KLB apylinkės susirinkimuose. J. Lukoševičius "Nepr. Lietuvoje" 1954 m. pavasarį straipsnyje "Svarbieji reikalai" pasiūlė prie Kanados Lietuvių Bendruomenės įkurti ūkinę komisiją, kuri rūpintųsi lietuviškų kooperatyvų steigimu, lietuvių namų statyba, stovyklų organizavimu ir pan. Tų pat metų spalio 16 d. jo iniciatyva sušauktame susirinkime buvo išrinkta ūkinė komisija iš A. Norkeliūno, P. Narbuto ir Pr. Rudinsko. Ten pat sudaryta ir **atskira komisija kredito unijai steigti iš A. Norkeliūno, D. Jurkaus ir J. Skučo.** Komisija paruošė unijos įregistravimo memorandumą, kuris tų pat metų gruodžio 4 d. buvo pasirašytas. "Lito" įregistravimas paskelbtas "Quebec Official Gazette" 1955 m. sausio 15 d.

Steigiamasis susirinkimas

Steigiamasis "Lito" susirinkimas įvyko 1955 m. sausio mėn. 16 d. laikinoje Aušros Vartų parapijos salėje — 377 Willibroad Av., Verdun.

Steigiamajame susirinkime įstojo 79 nariai, kurie įmokėjo $392 indėlių ir išrinko "Lito" valdomuosius organus. Į pirmąją "Lito" valdybą buvo išrinkti: A. Norkeliūnas — pirm., P. Rudinskas—vicepirm., L. Balsys—sekr., J. Viliušis — veiklos plėtimui ir D. Jurkus — reikalų vedėju. Kredito komisijon: J. Juškevičius — pirm., J. Lukoševičius ir A. Kudžma. Revizijos komisijon: J. Bulota — pirm., P. Povilaitis ir K. Toliušis.

Iki 1960 m. imtinai "Litui" pirmininkavo A. Norkeliūnas, o po jo iki dabar — notaras J. Bernotas. Pirmieji keli "Lito" veiklos metai buvo sunkūs. Trūko žmonių pasitikėjimo, kapitalo, patalpų ir geresnių darbo sąlygų. Daugumas rūpesčių gulė ant vedėjo D. Jurkaus pečių. Jam teko verbuoti pirmuosius "Lito"- taupytojus ir skolininkus, užvesti "Lito" knygas, vežioti iždą ir t. t. Vėliau, "Lito" operacijoms augant pinigų inkasavimo ir ypač veiklos plėtimo reikalam, vis daugiau į darbą įsitraukė ved. padėj. Pr. Rudinskas.

Praktinis darbas

"Lito" operacijos beveik visą dešimtmetį (iki 1963 m. pavasario) buvo vykdomos sekmadieniais po pamaldų prie Aušros Vartų parapijos salės, ir darbo dienomis vakarais vedėjo D. Jurkaus bute. Kelis kartus buvo bandyta įvesti sekmadienines operacijas Šv. Kazimiero parapijoje, bet vis nesėkmingai. Pagaliau nuo 1962 m. pavasario apsistota Rosemounte, 3907 Rosemount Blvd., prie P. Adamonio apdraudimo įstaigos. Dabartinė centrinė "Lito" raštinė Aušros Vartų klebonijos patalpose buvo atidaryta tik 1963 m. pavasarį, daugiausia klebono Tėvo K. Pečkio, SJ, palankumo dėka. **Dabartinis "Lito" operacijų vykdymas per du skyrius visai atitinka Montrealio lietuvių susigrupavimą, kurių maždaug pusė gyvena rytinėje ir pusė vakarinėje Montrealio dalyje.** Tai pasunkina ir pabrangina "Lito" administravimą bei sąskaitybą, tačiau geresniam narių aptarnavimui ir jų patogumui tai neišvengiamai reikalinga.

1962 m. pradžioje "Lito" valdyba nutarė įvesti "Lite" čekių sistemą, atidaryti Rosemounte skyrių, kuris veiktų ir šiokiomis dienomis ir nusamdyti bent vieną nuolatinį tarnautoją. Tų persitvarkymų dėka "Litas" sparčiau pradėjo augti. Operacijoms išsiplėtus, nuo 1964 m. pradžios ved. D. Jurkus apsiribojo sąskaitybos vedėjo pareigoms, o vedėju buvo paskirtas Pr. Rudinskas.

Pagalba saviesiems

Pirmųjų septynių metų "Lito" augimo vidurkis buvo apie $75,000 į metus, o paskutiniųjų trejų metų net $230,000 į metus. Rekordas buvo pasiektas 1964 m., per kuriuos "Litas" padidėjo daugiau kaip trečdaliu ir pasiekė $1,215,000, o narių skaičius perlipo vieną tūkstantį. Malonu konstatuoti, kad žymi dalis to paskutinių metų prieaugliaus atėjo iš senosios lietuvių kartos.

"Lito" įnašas į Montrealio lietuvių gyvenimą per tą dešimtmetį buvo žymus ir reikšmingas. **Taupytojams "Litas" visą laiką mokėjo beveik dvigubai didesnius dividendus, kaip kituose bankuose.** Imkime kad ir šiuos metus. "Litas" moka už indėlius 4,5% dividendų, juos skaičiuoja mėnesiais ir duoda gyvybės draudimą iki $2,000. Mėnesinis skaičiavimas, lyginant su kitų bankų trimėnesiniu skaičiavimu, vertas apie ¼%. Už santaupų draudimą pats "Litas" moka ¾%. Tuo būdu už pirmus $2,000 santaupų "Litas" moka 5,5%, kai kiti bankai moka tik 3%. Panašus santykis buvo ir praeityje.

Per pirmąjį savo dešimtmetį "Litas" išmokėjo nariams dividendais ir palūkanomis $146,584.08. Vien 1964 m. išmokėta $40,299.90. Mirusiųjų artimieji iš Cuna apdraudos bendrovės gavo $4,380.63 iš santaupų draudimo.

Palengvintos paskolos

Dar didesnį "Lito" patarnavimai nariams paskolų srityje. Iš "Lito" paskolas gavo ir tie, kurie jų būtų negavę, arba būtų buvę priversti mokėti žymiai didesnes palūkanas. "Litas" ateina į pagalbą kiekvienam, jeigu tik yra įsitikinęs, kad prašytojas yra sąžiningas, skolinasi produktingam reikalui ir gali patiekti patenkinamas garantijas. Narių pažinimas apsaugo "Litą" nuo galimų tos rūšies nuostolių ir per tuos 10 metų "Litas" dar nėra nė vienos paskolos nurašęs į nuostolius.

"Lito" paskolos yra atviros, atseit, galima mokėti ir daugiau, kaip sutarta. Už asmenines paskolas "Litas" ima 7.6%, o už nekilnojamo turto paskolas 6.5%. Paskolos apdraustos iki $10,000 skolininko mirties ir visiško invalidumo atvejais. Mirusiųjų artimieji per tuos 10 m. iš Cuna apdraudos bendrovės gavo $5,007,95 iš paskolų draudimo. Didieji bankai už asmenines paskolas oficialiai skelbiasi imą tik 6%, tačiau pridėjus jų vadinamas patarnavimų išlaidas ir gyvybės draudimą, tikrumoje išeina 9.5% iki 11.5%. **Tuo būdu "Litas" operuodamas mažu kapitalu ir mokėdamas augštus dividendus nariams už santaupas, sugebėjo duoti paskolas žymiai mažesnėmis palūkanomis, kaip kiti bankai ir skolinimo bendrovės.** Tas tik rodo, kaip taupiai tvarkomi "Lito" reikalai ir kaip daug galima atsiekti sudėjus į krūvą savo kuklias santaupas.

Nebuvo "Litas" abejingas ir kitiems bendriems Montrealio lietuvių kolonijos reikalams. **Per 9 savo veiklos metus lietuvybės išlaikymo reikalam "Litas" yra paskyręs $3,630.** Vien 1963 m. buvo išmokėta $1,225, iš kurių $800 atiteko organizuojamai Montrealio Lietuvių Bendruomenės jaunimo stovyklai. Praeitų metų lėšos tam reikalui dar nepaskirstytos.

Vidaus santvarka

Vyriausias "Lito" šeimininkas yra metinis narių susirinkimas, kuris renka valdomuosius organus, nustato dividendus, tvirtina apyskaitą ir sąmatą. "Lito" operacijas metų būvyje vykdo valdyba per vedėją ir tarnautojus.. Paskolų išdavmas priklauso trijų narių susirinkimo išrinktai kredito komisijai. Visą "Lito" darbą kas mėnesį revizuoja trijų narių revizijos komisija. Gale metų "Lito" knygas ir apyskaitą tikrina Quebec Credit Union League inspektoriai. Vienas trečdalis valdybos ir komisijos narių kasmet išeina ir yra naujai renkami metiniame susirinkimė. Kiekvienas "Lito" narys turi tik vieną balsą. Taigi, "Litas" yra demokratiška organizacija, kokia tik gali būti.

Pasigėrėtinas derlius

Tenka pasidžiaugti, kad "Lito" valdomieji organai per visą dešimtmetį turėjo rinktinius žmones, kurie įdėjo daug sielos ir darbo į "Lito" ugdymą. Praeitais metais išaugusi "Lito" apyvarta netoli 4 mil. dolerių įgalino "Litą" sustiprinti šiems metams tarnautojų personalą ir pailginti "Lito" raštinės darbo valandas. **1965 m. "Lito" kasa per abu skyrius yra atidaryta net 37 val. į savaitę, taigi pusantro karto ilgiau, kaip kituose bankuose.** "Litas" žymiai pailgino vakarines kasos valandas ir yra atdaras dvi valandas sekmadieniais, kadangi narių išsiblaškymas po visą miestą ir jų darbo sąlygos to reikalauja.

Čia pateikta trumpa "Lito" dešimtmečio apžvalga leidžia mums visiems pagrįstai didžiuotis atsiektais rezultatais. Žengiant į antrąjį dešimtmetį dar labiau suglauskime savo gretas ir parodykime daugiau pasitikėjimo savu lietuvišku banku. Padidėjus narių skaičiui ir kapitalui, "Litas" galės daugiau pagerinti savo patarnavimus, padidinti dividendus taupytojams ir sumažinti palūkanas skolininkams. **"Litas" turėtų tapti mūsų finansine širdimi, per kurią pulsuotų visos lietuviškos santaupos ir maitintų paskolų reikalingus Montrealio lietuvius.**

Toronto Apsaugos Organizacija

EMERGENCY MEASURES ORGANIZATION

Kaip atsakinga įstaiga, ji turi įvairius uždavinius.

Planavimas. Pastovus planavimo skyrius yra vyriausioje EMO būstinėje. Jis turi kvalifikuotus savo srities specialistus. Įvairioms nelaimėms išvengti yra paruošti šie planai:

— Metro operacinis planas (pagrindinis);

— Valdžios planas apsaugai nuo nelaimių;

— Natūralinių nelaimių planas (policija, ugniagesyba, viešieji darbai, sveikata ir gerovė);

— Pramonės apsaugos planas;

— Pradžios mokyklų apsaugos planas;

— Radiologinis planas.

Koordinavimas. Per įvairius komitetus EMO koordinuoja šiuos planus trylikoje Metro miestų savivaldybių.

Ryšiai. Metro EMO palaiko nuolatinius ryšius su kariuomenės, provincijos valdžios ir gretimų valščių savivaldybių atitinkamais pareigūnais. Labai svarbus yra suderinimas planų, į kuriuos įtrauktos kitos vietovės ir tarnybos.

Viešoji informacija. Pastoviai palaikoma viešoji informacija ir apmokymas. Vartojamos visos žinioms skleisti priemonės: radijas, televizija, plakatai ir t.t. Informacija per laikraščius duodama įvairiomis kalbomis.

Mokymo ir ryšių srityje Metro EMO laiko nuolatinį ir savanorišką personalą, kuris sudarytas iš apmokytų instruktorių bei specialistų.

Mokymas. Įvairiais metų laikotarpiais EMO ruošia kursus susipažinti su pagalbos priemonėmis ir pasiruo-

(Nukelta į 8 psl.)

SUJUNGTOMIS JĖGOMIS Į TALKĄ LIETUVAI

VIENINGAS VEIKSNIŲ PASITARIMAS

EDVARDAS ŠULAITIS

Lietuvos laisvinimo veiksniai, posėdžiavę sausio 8-9 d. Čikagoje, nutarė vieningiau negu iki šiol rikiuoti savo darbus bendro tikslo siekiant. Spaudos atstovams išdalintame šių pasitarimų komunikate sakoma:

"Darnia ir vieningumo dvasia buvo svarstoma ir derinama atskirų institucijų bei organizacijų Lietuvos laisvinimo veiklos programa; pasiskirstytas atskirų uždavinių vykdymas; ryšium su okupanto 1965 m. suintensyvinta propaganda, aptarti laisvųjų lietuvių uždaviniai ir jų tautinio budrumo stiprinimas; jieškota būdų ir priemonių laisvųjų lietuvių balsui į pavergtąją Lietuvą pagyvinti bei suintensyvinti ir pavergtųjų lietuvių tikėjimui Lietuvos nepriklausomybės grįžimą sutvirtinti; sutarti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo — Vasario 16-sios 47-jų metinių sukakties minėjimo šūkiai."

Posėdžiuose, kurie vyko Don Varno poste esančiose ALTos biūro patalpose sausio 8 d. nuo 6 iki 1 val. nakties ir sekančią dieną iki pietų, dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba, VLIKo valdybos atstovai, Tautos Fondo valdybos pirm., JAV LB centro valdyba, Lietuvos gener. konsulai Čikagoje ir Toronte.

Spaudos konferencija

Pasibaigus veiksnių posėdžiam, Don Varno posto salėje įvyko lietuvių spaudos ir radijo darbuotojų konferencija, kurios metu jie buvo painformuoti apie posėdžių eigą. Susirinkus apie 30 spaudos ir radijo atstovų, pirmuoju prabilo ALTos pirm. L. Šimutis. Jis pažymėjo, jog anksčiau VLIKas veikė gerai, bet buvo šiokių tokių trūkumų, buvo dėmelių, kurios šiek tiek temdė veiklą. Todėl jis džiaugėsi VLIKo susivienijimu ir sustiprėjimu. Kalbėtojas nurodė, jog veiksnių posėdžių metu buvo atvirai išsikalbėta, kur reikėta ir pasibarta. Buvo susitarta dėl Vasario 16 minėjimų, nusprendžiant, kad visos jų metu gautos aukos eitų į ALT iždą. Taip pat susitarta dėl bendros akcijos krašto reikalais. "Mes einame į visuomenę vieningai vienokios ar kitokios akcijos reikalu. Išleisime pareiškimą, kad visuomenė pamatytų, kad čia baikų nėra", pabrėžė ALT pirmininkas.

Naujai apsijungusio VLIKo pirm. V. Sidzikauskas pabrėžė, jog į 1965 metus buvo įžengta tautinio vieningumo ženkle. Tačiau jis užgriebė ir liūdnesnę gaidą, sakydamas, jog "laikas yra vienas didžiausių mūsų nedraugų". Politiniai posūkiai nevisada mus viltingai nuteikia, todėl kiti net klausia — ar reikia veikti. Iškyla abejingumas. Spauda buvo ir bus vienas mūsų geriausių talkininkų. Mums reikia pajudinti žemę. Entuziazmą, viltį reikia perduoti ir aną pusę. Tikiuosi, kad ir jūs suprasite mūsų uždavinius; tuomet kartu atliksime aplinkybių uždėtą mums uždavinį. Kviečiu į talką! — kalbėjo V. Sidzikaukas.

Vienybės jausmą žadinančius jausmus išsakė JAV Liet. Bendruomenės cv pirm. J. Jasaitis. Jis pareiškė: permažai mūsų yra, kad galėtume išsiskirstyti vieno tikslo siekdami. Mes atvėrėme istorijoje naują lapą ir galime tvirtai atsakyti okupantui, kad kovosime už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Spaudos žmonės turėtų mažiau rašyti apie kmounistų sistemos ekonominius nedateklius o labiau susikoncentruoti ties toje sistemoje negerbiamu laisvės principu.

Atsakymai į klausimus

Po pranešimų susirinkusieji spaudos ir radijo žmonės turėjo progą pasiinformuoti jiems rūpimais klausimais. Atsakydamas į klausimą dėl važiavimo į okup. Lietuvą, VLIKo pirm. pažymėjo, jog tai yra sudėtinga problema. Iš dalies esą gerai, kad Amerikos lietuviai ten lankosi, kadangi jie ten nuveža dalelę Vakarų pasaulio, tačiau ten vykstant reikia kreiptis į sovietų ambasadą vizos ir tai jau yra sovietinių įstaigų pripažinimas. Be to, yra dar ir pavojus tiems, kurie pirmos sovietinės okupacijos metu gyveno Lietuvoje, kadangi tuos sovietai laiko savo piliečiais, nors jie jau yra priėmę Amerikos pilietybę. V. Sidzikauskas nurodė, jeigu jau vykstame į tėvynę, tai nereikia eiti pas paleckius ir girti jų valdžią.

(Nukelta į 9 psl.)

Atsimenate pajamų mokesčio formas, kurias gavote paštu? Yra skirtingos. Asmeninės. Štai ką jūs turite su jomis daryti.

1.

Iki šio laiko jūs jau turėtumėte būti gavę asmeniškas pajamų mokesčio (income tax) formas paštu. Ką tai reiškia asmeninės? Tai jums tiesiogiai prisiųstos su įrašu jūsų tapatybės kodo numeriu formos.

2.

Kai gausite jums adresuotą laišką jame rasite dvi T1 formos kopijas. Pasidėkite jas saugioje vietoje ir pasilaikykite iki gausite T4 raštelius iš savo darbovietės. Tai neturėtų būti vėliau, kaip vasario 28.

3.

Kai gausite T4 raštelį iš darbovietės, galėsite užpildyti savo pajamų mokesčio formą. Ta kopija kurioje nėra jūsų pavardės yra jūsų juodraštis. Joje galutinai suvedę duomenis galėsite juos perkelti į pagrindinę asmeninę kopiją, kurioje ir jūsų pavardė yra užrašyta. Jei jūsų pavardė ir adresas nebūtų teisingai užrašyti šioje formoje, prašome ištaisyti. Jei jums kas kitas užpildytų tas formas, įduokite tam asmeniui savo formą, kurioje yra jūsų pavardė, adresas ir tapatybės kodo numeris.

4.

Kai jūsų asmeninė forma bus užpildyta, įdėkite tą kopiją, kurioje yra pažymėta jūsų pavardė ir adresas, į jums prisiųstą adresuotą voką. Nepamirškite įdėti kartu vieną T4 raštelio kopiją ir taip pat visus pakvitavimus labdarybės aukoms ar gydymo išlaidoms įrodyti, jei tam turėsite pagrindo.

5.

Prieš užpildydami voką pasitikrinkite, kad jūsų mokesčių forma būtų teisingai užpildyta ir kad būtų įdėta toji asmeninė forma, kurioje yra pažymėta jūsų pavardė ir adresas.

JEI DAR NEBŪTUMĖTE GAVĘ PAJAMŲ MOKESČIŲ FORMŲ PAŠTU, ARBA JEI BŪTUMĖTE JĄ PAMETĘ, GALITE GAUTI FORMĄ BE SAVO PAVARDĖS ARTIMIAUSIOJE PAŠTO ĮSTAIGOJE.

Department of National Revenue
The Hon. E. J. Benson, Minister

ATSIŲSTĄ JUMS. UŽPILDYTA JŪSŲ. GRĄŽINTĄ JŪSŲ.

AR MOKSLAS PRIEŠINASI RELIGIJAI

DR. A. JUŠKA

Kun. dr. Juozas Prunskis lietuviškai visuomenei parašė ir išspausdino knygą „Mokslas ir religija". Autorius yra senas plunksnos darbininkas. Jis savo geriausias gyvenimo dienas yra pašventęs žurnalistikai. Jo vardą plačiau žinojome, kai jis dar nepriklausomoje Lietuvoje redagavo "XX Amžių". Amerikoje jam per ilgus metus buvo pavestas „Draugo" kultūrinis priedas. Tenka pestebėti, kad jis tą uždavinį pasigėrėtinai atliko. Ir dabar jis tebėra vienas šio dienraščio redaktorių. Jo bene stipriausia sritis yra reportažai - interview. Čia jam lygių sunku surasti. Autorius nėra stiprios sveikatos, tačiau milžiniško darbštumo. Jo dienos minutės yra visų tikslumu apskaičiuotos—net geriausi draugai nesugebės jų nuvogti. Tokio pasiryžimo žmonėms dažnai susidaro pavojus būti nesuprastiems ir likti darbo technikos dalele. Tuo ir išaiškinamas autoriaus milžiniškas produktingumas—sėdint be pertraukos redaktoriaus kėdėje per trumpą, palyginti, laiką parašyti ir išspausdinti apie 30 knygų! Žinoma, kad jo veikalai nėra vienodo dydžio, nevienodos ir vertės. Jo disertacija daktaro laipsniui, kurią jis sėkmingai apgynė Vašingtono katalikų universitete, yra skirtina prie g r y n o mokslo veikalų. V i s o s kitos autoriaus knygos yra daugiau populiarizacijos pobūdžio. Autorius labai daug skaito ir čia pat daro ištraukas. Sakytum, kad jis parenka tokią medžiagą, kurios lietuviškoji visuomenė ilgisi.

Naujos knygos turinys

Mokslo ir religijos santykių raida yra labai sena. Ta tema buvo itin aktuali 19 š., kai begimstąs liberalizmas, atmieštas socializmu, paskelbė kovą apreikštai religijai. Kažin kodėl mūsų mielas autorius ribojasi vien tik gamtos mokslų atstovais — medikais, biologais, fizikais, chemikais, astronomais. Mums rodosi, kad filosofai daugiausia galėtų apie religiją pasakyti. Iš jų pusės bene daugiausia prieš ją ir buvo kovota, tačiau 140 psl. knygoje jų atstovų kaip ir nerandame. Apie tai galėtų daug pasakyti ir rašytojai, pedagogai bei kiti kultūrininkai. Kun. dr. J. Prunskis pateikė 33 autorių mokslininkų pasisakymus. Tie liudininkai gyveno nevienu metu. Kaikurie jų yra žinomi nuo 15 š., kiti gi neseniai mirę. Jie toli gražu nevisi buvo katalikai — dalis jų priklausė įvairioms protestantizmo šakoms. Gera yra, kad autorius apie tuos religijos liudininkus patiekia smulkesnių žinių: kada jie gyveno, ką jie išrado, ką jie parašė? Tai knygą tik pagyvina. Ji yra lengvai skaitoma. Manau, kad pats veikalas bus itin naudingas kunigams, mokytojams, visuomenininkams, rašytojams, kultūrininkams. Girtinas yra paprotys vardadienio, gimtadienio, švenčių proga tos rūšies knygas kitiems padovanoti. Jei tokių antuziastų atsirastų daugiau, tai knygos sandėliuose netūnotų.

Knygos dedikacija

Autorius savo naują knygą dedikuoja Domicelei ir Pranui Gineičiams. Jie abu yra Sibiro kankiniai. Pranas yra buvęs laisvoje Lietuvoje Utenos apskr. mokyklų inspektorium. Jis pats enkavedistams 1941 m. pasidavė laisvai, kai pastebėjo, kad jo žmona yra vežama į Sibirą. Ten jie abu ir mirė tų pačių metų gruodžio 12 d. vergų stovykloje. Jų sūnus, Romas Gineitis, daktaras, gyvenąs Amerikoje, tėvų pagerbimui savo lėšomis šią knygą išleido. Girtina yra sūnaus pastanga savo kankinių tėvų vardą įamžinti. Knygos puslapiai yra kartais patvaresni už kiečiausią granitą. Jo pavyzdys tepaskatina ir kitus eiti panašiu keliu.

STEBĖTI, SPRĘSTI, VEIKTI

1964 m. gruodžio 26-29 moksleiviai at-kai buvo susirinkę kursams "Dainavos" stovykloje. Rengė Moksleivių Ateitininkų Sąjunga. Kursai vyko pagal šūkį: stebėti, spręsti, veikti. Programa buvo originali ir naujoviška. Po paskaitų sekė būrelių diskusijos. Paprastai kursantai pasiskirstydavo į tris būrelius ir nagrinėdavo skirtingas temas. Pvz. — kokiais būdais žmogui meluojama; ar viena profesija geresnė už kitą; kaip jungti kasdienybę su religija? Ir pan. Paskaitų turinys irgi buvo įdomus. J. Račkauskas skaitė: Badas pasaulyje, D. Skirmuntaitė: Ką reiškia užaugti?; Aš ir kiti žmonės; A. Skirmuntaitė: Žmogaus laisvė; dr. A. Liūlevičius: Kuo aš būsiu? T. Kijausko, SJ, laikomos pamaldos ir sakomi pamokslai kasdien papildydavo diskutuojamus dalykus. Paskaitos jauniesiems studijozams, ypač V. Skrupskelytės "Minties pasaulis", buvo sunkesnio pobūdžio. Daugiausia jaunųjų dėmesį patraukė dr. A. Liūlevičiaus paskaita. Tai jaunosios kartos intelektualas.

Dalyvių buvo iš Detroito, Klevelando, Čikagos, Niujorko, Hamiltono, Toronto ir kt. vietovių. Torontiškių — 9. Įspūdis matyti virš 50 susirinkusių moksleivių buvo širdžiai malonus. Šalia rimtų valandų netrūko ir jaunatviško linksmumo. Ypač jaunuosius traukė čiuožimas ant Spyglio ežero. Dėmesį patraukė lietuvių kalbos mokėjimas. Ir čia tenka žodį tarti vyresniesiems — tėvams. Kaikurios mergaitės — čikagietės vartojo lietuvių kalbą tobulai; kiti — gana sunkokai. Iš to ir buvo galima spręsti (o kaikurios ir patvirtino) kaip namuose kalbama ir kokia tėvų priežiūra.

Aplamai, kursai paliko smagų įspūdį. Rengėjai, ypač T. Kijauskas, SJ, buvo kursų širdis. Svečiai buvo sočiai ir skaniai maitinami. Žodį dera pasakyti ir apie Dainavos stovyklą. Patalpos, kuriose vyko kursai, tinka naudojimui ištisus metus. Yra visi reikalingi patogumai. Koplyčia ir studijų salė vykusiai suderintos. Daug ir kitų pastatų. Daro jaukų, malonų lietuviško dvaro vaizdą. Gamta irgi yra lietuviška. Nemačiusiam, ypač vasarą, tektų nepagailėti kelionės. Tikrai apsimoka. **St. D.**

Į PAGALBĄ ŠEIMAI

Jau nekartą esame šiame laikraštyje kėlę, kad nepakanka vien lietuviškąją šeimą kaltinti, bet reikia jai kuo nors **konkrečiai ir pagelbėti.** Viena tokių pagalbinių priemonių yra tinkama lietuviškos šeimos problemas nagrinėjanti knyga. Daugelis mūsų šeimų yra jaunos, susikūrusios jau išeivijoje. Jos turi daug problemų, kurių tarpe nemažą vietą užima ir vaikų lietuvybės išlaikymas. Jos myli savo vaikus, nori juos išugdyti lietuviais, bet kaip? Tam reikia studijų ir veikalų.

L. Dambriūno nedidelio formato knygelė „Lietuviškas auklėjimas šeimoje" nepretenduoja į didelę studiją, tačiau atskleidžia daug gerų, nors ir kondensuotai pasakytų, idėjų. Pagrindinė idėja, aiškiu siūlu einanti per kelis skyrelius, yra ta, kad, norint vaikus išugdyti lietuviais, reikia patiems tėvams paskirti tam reikalui dalį savo laiko. **Kalbėti lietuviškai šeimoje yra būtina,** ir kas to nedaro, braukia vaikus iš lietuvių tarpo. Bet tai dar neviskas.

„Padėk vaikui namie pasimokyti lietuviškai nors vakarais, — kreipiasi autorius į tėvus. — Reguliariai. Bent 15—20 min. tėvai visad gali rasti laiko pasėdėti su vaikais prie lietuviškos knygos" (17 p.). Ir ne vien tik prie knygos: pasikalbėti, turtinant lietuvišką žodyną (19 p.), sudaryti lietuvišką nuotaiką (14-15 p.), nukeliauti mintimis į buvusią ir esamą Lietuvą (23 p.). Tėvams daug padės ir knygelės gale nurodytoji rekomenduotina vaikų literatūra: proza, eilėraščiai, vadovėliai, pagaliau ir literatūra tėvams (31—35 p.).

Šalia bendrų studijų ir pokalbių su vaikais, labai didelę rolę nageidauja: kalbėti lietuviškai, skaityti liet. laikraščius ir knygas, domėtis lietuviškuoju bendruomeniniu gyvenimu ir pan.

Siūlydamas įvairius būdus ir priemones, autorius paliečia ir vieną kitą kontroversinę idėją. Viena tokių yra motinos darbas už šeimos ribų. Autorius tokiam darbui yra griežtai priešingas ir vadina jį „nusikaltimu prieš auklėjimą ir lietuvybę". Pamenu, kaip tas klausimas buvo iškeltas lietuvybės simpoziume 1963 m. KLB Krašto tarybos suvažiavime, bet liko neatsakytas.

Kitas pilnai neišaiškintas klausimas yra **metodinis** — kada pradėti leisti vaiką į lituanistinę mokyklą ir kada pradėti mokyti lietuviškai skaityti? Autorius šioje vietoje yra tiek griežtas, kad siūlo net vaikus, jei reikia iki 6 metų laikyti tik savo bute ir neleisti žaisti kieme ar gatvėje su kitų tautų vaikais. Tai yra vienintelė knygelės vieta (10 p.), su kuria vargu ar galima sutikti. O jeigu teoriškai ir sutiktume, tai praktiškai vargu įgyvendintume, nors autorius sakosi imąs pavyzdį iš gyvenimo.

Tikrai gaila, kad sąlygos neleido L. Dambriūnui skirti šiam darbui daug daugiau laiko ir paruošti jį kaip išsamią ir plačią studiją, nuodugniau nagrinėjant keliamąsias problemas. Tikėkimės, kad jis tai padarys ateityje. **A. R.**

L. Dambriūnas, LIETUVIŠKASIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. JAV LB Kultūros Fondo leidinys, Čikaga 1964 m. Išleista Lietuvių Fondo lėšomis. Spausdinta „Draugo" spaustuvėje.

Niujorkas. — Brangiausiai apmokamas orkestras yra Niujorko Filharmonijos, kurio nariai gauna $9,47 į valandą.

Dail. Telesforas Valius — Venecija 63 — Spalvotas piešinys

Šį paveikslą laimės kas nors "TŽ" spaudos baliuje sausio 23 d.

Kur dingo PLB Kultūrinė premija?

DR. J. SUNGAILA

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, kartu su PLB Kultūros Taryba, įsteigė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kultūrinę premiją. Jos taisyklės buvo paruoštos PLB Kultūros Tarybos ir paskelbtos laisvo pasaulio lietuviškoje spaudoje 1962 m. rudenį, o pakartotinai vėl 1963 m. pavasarį. Pagrindiniai premijos taisyklių principai buvo sekantys: a) premija yra skiriama kasmet, jei atsiras premijuotinų kūrinių; b) pirmoji premija skiriama už 1963 m., o tai premijai gauti darbai turi būti pristatyti Kultūros Tarybai ligi 1963 m. gruodžio 31 d., premijavimo procedūrą atlieka PLB Kultūros Taryba; d) premijos dydis — 2000 dol.

Antrajame PLB seime, įvykusiame 1963 m. rugpjūčio gale, Toronte buvo išrinkta nauja PLB valdyba, kuri pasikvietė buv. Kultūros Tarybą "in corpore" ir toliau eiti pareigas. Nutilo paskutinieji seimo atgarsiai, ir naujoji PLB valdyba ėmėsi energingai darbo, tačiau kultūrinės premijos reikalas, atrodė, buvo pamirštas. Tik 1964 m. gruodžio mėn. "Pasaulio Lietuvio" 11—12 nr. 164—165 psl. pirmą kartą užtinkame oficialių pasisakymų premijos reikalu. PLB Kultūros Tarybos pirm. prof. dr. J. Puzinas savo pranešime valdybai premijos reikalu teigia: "Kadangi senoji PLB valdyba pažadėtų dviejų tūkstančių dolerių nebeparūpino, o naujoji Valdyba **trumpu laiku negalėjo** tos sumos sudaryti, 1964 m. balandžio 15 d. buvau priverstas PLB valdybai pasiūlyti, kad tą kultūrinę premiją **atšauktų neribotam laikui"** (mano pabr.).

Tiesa, pirmoji PLB valdyba pinigų kultūrinei premijai neparūpino. Gyvenimo kasdienybė ir darbai reikalauja, kad paskirti projektai ir uždaviniai būtų vykdomi chronologine tvarka. To dėsnio laikėsi ir PLB valdyba. Paskelbusi premiją, ji nešoko tuojau rūpintis jos finansais, nes buvo eilė pirmesnių ir neatidėliotinų darbų: komplikuotas ir daug pastangų bei darbo pareikalavęs VLIKo politinių grupių apjungimo reikalas, II PLB seimo organizavimas ir kt. Šių darbų vaisiai šiandien visų yra pastebimi ir vertinami. Po seimo būtų sekęs kultūrinės premijos realizavimas ir kitų užplanuotų darbų vykdymas, kurių tačiau pirmoji valdyba nebegalėjo atlikti, nes seimas išrinko valdybą kito sąstato. Šios naujos valdybos pareiga ir yra įvykdyti pirmosios įsipareigojimus, kaip normaliai ir yra tiek organizacijų, tiek valstybių gyvenime.

Kaip jau anksčiau suminėta, pirmajai kultūrinei premijai gauti darbai turėjo būti pristatyti iki 1963 m. gruodžio 31 d. Konservatyviai galime prileisti, kad darbų išstudijavimui bei įvertinimui reikėtų skirti bent tris mėnesius. Taigi, visai normaliai galima buvo laukti premijos įteikimo 1964 m. balandžio mėn. gale. Naujoji valdyba, perėmusi pareigas 1963 m. spalio 15 d., turėjo apytikriai šešis mėn. laiko premijos pinigams parūpinti. Nenorėčiau sutikti su dr. Puzinu, kad tai buvo "pertrumpas laikas". Antra vertus, premijos paskyrimas ir įteikimas galėjo būti ir dar porą mėnesių nukeltas toliau, nes taisyklėse juk nėra nustatyta premijos įteikimo data. Pagaliau, jei neatsirado pinigų 1963 m. premijai, tai ji galėjo būti pradėta 1964 m. ir tęsiama toliau, kaip taisyklėse numatyta. Neaišku, kodėl Kultūros Tarybos pirmininkas pasiskubino su savo pasiūlymu atidėti premiją neribotam laikui, tartum ta premija būtų buvusi vienkartinė?

Visai kitokioje šviesoje premijos reikalą pristato "Pasaulio Lietuvio" redaktorius ir PLB valdybos vykdomasis vicepirm. p. Stasys Barzdukas. Tame pačiame "PL" puslapyje savo redakcijos pastabose jis teigia: "Antra, sprendimai turėtų būti atsakingi, ne improvizaciniai. Pvz. buv. PL B valdyba kultūrinę premiją skelbė išeidama iš kanadiškų nuotaikų..."

Buvusi PLB valdyba savo sprendimus darė atsakingai, apgalvotai ir žvelgdama toli į priekį. Jos nuotaikos buvo grynai lietuviškos ir bendruomeniškos, o ne "kanadiškos" ar "amerikietiškos", kaip p. Barzdukas bando klasifikuoti. Nuo savo užplanuotų projektų vykdymo ji niekad neatsimetė ir ji būtų suorganizavusi kultūros premiją bei įvykdžiusi daugelį kitų užplanuotų reikšmingų darbų, jei PLB seimas būtų sutikęs pratęsti jos kadenciją. Seimo valia pirmosios valdybos įsipareigojimai buvo perduoti vykdyti valdybai kitame sąstate. Jeigu p. Barzdukui pasirodė, kad tie įsipareigojimai yra persunku įvykdyti, nereiškia, kad buv. valdybos sprendimai buvo neteisingi. Dirbant be galo sunkų lietuvišką bendruomeninį darbą visada atsiras trūkumų ir nedateklių, tačiau mėginimas pridengti savus nedateklius ir trūkumus savo pirmtakūnų pakaltinimu nesiderina su bendruomenine etika.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kultūrinės premijos reikalas, mano manymu, yra be galo reikšmingas ir didelis. Todėl PLB valdyba bei Kultūros Taryba neturėtų šį reikalą taip lengvai nustumti "neribotam laikui". Sutelkti kasmet porą tūkstančių dolerių premijai finansuoti nėra jau toks didelis ir neįvykdomas uždavinys. Jeigu atsiranda visa eilė tūkstantinių romanams premijuoti, turėtų jų atsirasti ir kultūrinei premijai. Norėtume išgirsti pačios PLB valdybos pasisakymą tuo reikalu.

KONKURSAS APIE JAUNIMĄ IR TĖVUS

Jaunimui 13—19 metai yra perėjimo tiltas iš vaikystės į suaugusio dienas. Tai kritiškas laikas ne tik brėstančiam jaunuoliui, bet ir juo besirūpinantiems tėvams. Jausdami šios problemos svarbą, "Laiškų Lietuviams" žurnalo vardu skelbiame rašinio konkursą, tema **Santykiai tarp tėvų ir brėstančio jaunimo,** kurie galėtų būti svarstomi įvairiose tarp savęs besirišančiose srityse: pedagoginėj, socialinėj, pasaulėžiūrinėj, tautinėj, dorinėj, religinėj ir kt.

Rašinys (straipsnis, beletristinis vaizdelis ar pan.) turi būti ne ilgesnis kaip 3000 žodžių, pasirašytas slapyvardžiu ir išsiųstas su atskirame vokelyje užrašyta tikrąja autoriaus pavarde bei adresu "Laiškų Lietuviams" redakcija, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, U. S. A., nevėliau 1965 m. vasario 10 d. Atsiųsti rašiniai tampa žurnalo nuosavybe ir gali būti jame spausdinami. Skiriamos trys premijos: I — $70, II — $40 ir III — $30.

Norėdami, kad ir jaunimas pasisakytų, skelbiame konkursą ta pačia tema jaunimui, ne vyresniam kaip 20 metų amžiaus, skirdami dvi premijas: I — $30 ir II — $20 (rašiniai turi būti pažymėti "jaunimo konkursui").

"Laiškų Lietuviams" redakcija

LIETUVIŲ JAUNIMAS KOPIA Į MOKSLUS

ŠIE MOKSLO METAI Hamiltono lietuviams davė gražų būrį akademinio jaunimo — iš viso 6 vyrus studentus ir 5 studentes, (pastarųjų nuotraukas tikiuosi irgi įdėti į "T. Ž." artimoje ateityje). Palyginus lietuvių procentą su visais Hamiltono gyventojais ir liet. studentų nuošimtį su šiemet pradėjusiais Mc Master'y studijas kitų tautybių studentais, lietuvėlai skaičiumi žymiai pirmauja. Linkėtina, kad ir ateityje mūsų jaunimas visomis jėgomis veržtųsi į augštuosius mokslus.

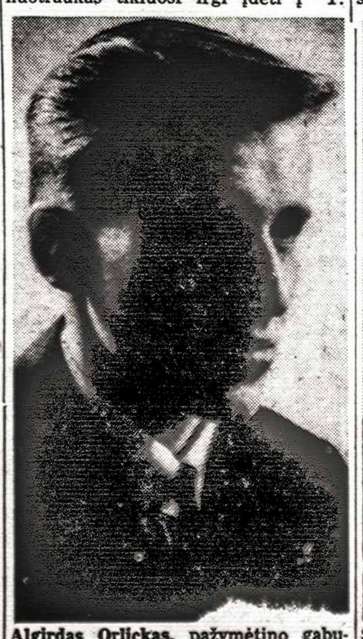

Algirdas Orlickas, pažymėtino gabumo matematikas, gimęs 1946 m. liepos 23 d.; baigė Delta gimnaziją su 80 pažymių vidurkiu. Mc Master'y pradėjo studijuoti inžineriją. Jau pirmaisiais studijų metais gavo net 4 stipendijas: Assn. of Professional Engineers of Ontario $500, Ontario Scholarship $400, valdžios stipendiją $250 ir Westinghouse b-vės $100. Iš viso $1,200.

Edmundas Stanius, gimęs 1946 m. lapkričio 4 d. Vokietijoje, baigė Katedros gimnaziją ir studijuoja Mc Master un-te biologiją.

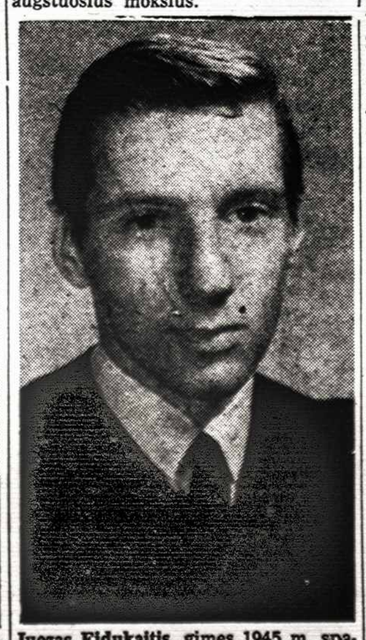

Juozas Eidukaitis, gimęs 1945 m. spalio 16 d. Vokietijoje; baigė Katedros gimnaziją ir įstojo į Mc Master untą; pasiryžęs baigti odontologiją.

(Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

J. LIPŠICAS, skulptorius, Lietuvos žydas, angliškoj spaudoje yra vadinamas **"Lithuanian sculptor"** arba skulptorius iš Lietuvos. Žurnalai, kurie skelbia konkursą San Francisco Civic Centre Plaza projektui paruošti pažymi, kad **J. Lipšicas yra pakviestas vertintojų komisijon.**

SPECIALUS "LIET. DIENŲ" nr, skirtas Lietuvių dalyvavimui pasaul. parodoje Niujorke, tebėra gaunamas leidykloje 4364 Sunset Blvd., Los Aneles, Calif. 90029.

DR. J. GIRNIAUS knygą "Žmogus be Dievo" recenzavo latvių laikraštis Toronte — "Latvija-Amerika". Jo recenzentas — Zarinu Janis. Redaktorius Aleksandras Kundrats, kurio senelis buvo lietuvis, pranešė, kad tas pats asmuo J. Zarinš verčia dr. Girniaus veikalą į latvių kalbą. Veikalas būsiąs leidžiamas Toronte.

"NEREGIMA DIVIZIJA" — tokiu vardu išėjo iš spaudos knyga, parašyta Aleksandrs latvių kalba. Joje aprašoma neprikl. Latvijos saugumo policija; minima ir Lietuvos. Knyga išleista Toronte.

LITUANISTINIO ŠVIETIMO TYRIMŲ CENTRAS. PLB Valdyba susipažinusi su Čikagos lituanistinių mokyklų mokytojų konferencijos iškeltu lituanistinio švietimo tyrimų centro sudarymo siūlymu, 1964 m. gruodžio 11 d. posėdyje priėjo tokių išvadų: 1. toks centras esamomis sąlygomis labai reikalingas; 2. centras, kaip atskira lituanistinio švietimo institucija, nesteigtinas; 3. centro funkcijos pavestinos jau esamai kuriai nors lituanistinio švietimo institucijai, pasitariant su paskirų kraštų lietuvių bendruomenių vadovybėmis.

Posėdy buvo išreikštas pasitenkinimas dėl gerai organizuotos ir pavykusios konferencijos. Ją sušaukė J. Ignatonio pirmininkaujama JAV LB švietimo taryba.

ČIURLIONIO ANSAMBLIS Klevelande mini savo veiklos sidabrinį jubilėjų. Įsteigtas Vilniuje 1940 m. sausio 15 d. Viešas sukakties minėjimas — sausio 15 d. (speciali akademija Čiurlionio ansamblio namuose); gegužės 15 d. — koncertas ir banketas Klevelando Muzikos Institute.

DR. ANT. MUSTEIKIS, D'Youville kolegijos socialogijos departamento dekanas ir profesorius, gavo $1000 premiją studijinei kelionei. Ši premija skiriama kiekvienais metais vienam iš pasauliečių profesorių. Dr. A. Musteikis toj kolegijoj profesoriauja jau 10 metų. Šiuo metu jis ruošia studiją tema "Koegzistencija ir religijos laisvė". Filosofijos daktaro laipsnį jis yra gavęs Niujorko universitete.

"MARIJA GELBĖK MUS" jau platinama Londone ir visoj Anglijoj. Ją populiarinti Britanijoj padeda katalikiškoji spauda. Sausio 2 d. "The Tablet" nr. tilpo giliai parašytas straipsis "De Profundis". Žurnalistas Douglas Hyde taip pat pažadėjo parašyti į "The Universe".

Vedamos derybos su Anglijos lenkais, kurie recenzavo tik ką pasirodžiusią "Marija gelbėk mus", kad ši Sibiro maldaknygė būtų išversta į lenkų kalbą.

Okupuotoj Lietuvoj

KOMPOZ. VYTAUTAS KLOVA, kuris lietuviškai scenai yra pateikęs jau dvi operas — "Pilėnus" ir "Vaivą", šiuo metu kuria trečiąją — "Žalgirį". Naujosios operos klavyras jau esąs įpusėtas. Žengdamas į Naujuosius metus, jis pareiškė spaudos atstovams: "Žinoma, šalia operos kartais, tur būt, neišvengiamai teks atsidėti ir kitiems — smulkesniems kūrybiniams sumanymams. Keletą dainų, pora orkestrinių pjesių, kvintetą birbynėms parašiau šiais metais. Sunku, matyt, bus nuo "pašalinių" darbų apsidrausti ir ateinančiais..." V. Klova yra vienas talentingiausių operos kūrėjų dabartinėje Lietuvoje. Jis, kaip ir jaunosios grafikų kartos atstovai, pagrindinių temų savo kūrybai ieško žilosios senovės legendose ir padavimuose.

BRONIUS KELBAUSKAS, operos ir baleto teatro vyr. baletmeisteris, paminėjo 60 m. amžiaus sukaktį. Jis yra debiutavęs pirmajame baleto spektaklyje — "Kopelijoj" 1925 m. Kauno teatro scenoje. Jo mėgiamiausi baletai tais laikais buvo "Gulbių ežeras", "Žizel", "Šopeniana", "Šecherezada". Gastroliuodamas Prancūzijoje, Anglijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, B. Kelbauskas susilaukė labai palankių atsiliepimų spaudoje. Kaikurie kritikai netgi tvirtino, kad jis yra geriausias baleto šokėjas Europoje. 1937 m. jis išbandė jėgas kaip baletmeisteris, pastatydamas B. Asafjevo "Bachčisarajaus fontaną". Toliau sekė "Kaukazo belaisvis" ir pirmaisiais bolševikmečio metais — R. Gliero "Raudonoji aguona". Dėl polinkio į sovietinius baletus vokiečių okupacijos laikmety jam teko pasitraukti iš teatro scenos. Pokariniais metais daug jėgų yra atidavęs pedagoginiam darbui. Jo įtakoje išaugo eilė pirmaeilių baleto šokėjų: T. Sventickaitė G. Sabaliauskaitė, A. Ruzgaitė, H. Banys, H. Kunavičius Č. Žebrauskas ir kt. Baleto šokėjo H. Kunavičiaus tvirtinimu spaudoje, didžiausia B. Kelbausko svajonė yra pastatyti J. Gruodžio "Jūratę ir Kastytį", B. Dvariono "Piršlybas" ir "Čičinską". Lietuvos scenai jau anksčiau jis yra davęs pirmąjį lietuvišką baletą — A. Pakalnio "Sužadėtinę".

MYKOLAIČIO-PUTINO poezijos vakaras buvo surengtas aktorių namuose Vilniuje. P o e t o eilėraščius skaitė dramos akt. Laimonas Noreika. Poezijos mėgėjai turėjo progos išgirsti sonetų, parafrazių, eilėraščių ciklus — "Septynios dienos", "Krintanti žvaigždė", "Benamio dainos".

JIEVA SIMONAITYTĖ, žinomoji senesniosios kartos rašytoja, 1965 m. tikisi užbaigti "... O buvo taip" III dalį. Ji taip pat planuoja apysaką iš Klaipėdos krašto lietuvių gyvenimo. **V. Kst.**

VANAGAITĖS "NULAUŽTA ŠAKA"

Šiais metais pasirodė keletas ir tokių knygų, kuriose galima rasti visko po truputį: reportažinių aprašymų, atmieštų pasakomis atsiminimų, nereikšmingų įvykių, mistinių nutikimų, apylėkščių svarstymų ir pan. Betgi nedaug skaitytojas jose užtiks to, kas specifiniam veikalui ar literatūros kūriniui yra svarbiausia: specifinio dalyko suvokimo, estetinio pajautimo, kūrybinio impulso ir, kur reikia, meninio apvalkalo. O juk kiekviena knyga, kartą patekusi į lentyną yra pretenzinga — nori būti skaitoma.

Tai vis darbai, kurie yra atlikti be rūpestingesnio pasirengimo. Juos skaitydamas mažai begausi dvasinio atpildo.

Betgi visai kitaip skaitytojas nusiteikia, paėmęs į rankas Stasės Vanagaitės-Petersonienės neseniai pasirodžiusią knygą "Nulaužta šaka". Ji yra nedidutė, bet joje yra tai, kas skaitytoją giliai paliečia: didis savojo krašto ilgesys, tyras meilės pajautimas ir tikrojo žmoniškumo suvokimas. Šio efekto skaitytojo atžvilgiu autorė pasiekė giliu savo pačios pergyvenimu ir tomis kūrybos priemonėmis, kurios ne vieno yra laidojamos į tradicijos kapinyną. Lankstus stilius, raiškus sakinys, sodrus žodis ir pagaliau širdyje užliūliuota beveik kiekviena situacija yra šios knygos stiprybė. O dažna poetine priemaiša yra jos skoningas papuošalas. Bent taip atrodo eiliniam skaitytojui.

Tiesa, ne vienas skaitytojas pajus šiek tiek monotoniškumo fabuloje, kuri, tarp kita ko, yra labai paprastutė ir kuri dažnokai yra atmiešta savomis nepaslėptomis dejonėmis ir dargi pasikartojančiomis. Kai kas gal pasiges įvairumo ir siužete. Juk tremties atveju kyla ir įvairių problemų, kurias reikia išspręsti, ir dvasinių bei moralinių įtampų, kurių vienas reikia nugalėti, o kitas, atvirkščiai, puoselėti. Gyvenimas, kuriame tiek daug įvairiopų lūžių ir konfliktų, neturėtų būti vaizduojamas peisažinėmis priemonėmis.

Labai vykusiai autorė susidoroja su pedagoginėm užuominom, kuriomis dvelkia visas šis darbas. Ypač jaunimą jos turėtų veikti teigiamai, nes jos yra ne kokie įterpti pamokymai, o iš gyvenimo išplaukią gyvi pavyzdžiai. Tokio meniško sprendimo mums visada reikia. Gal tik šiek tiek šis sprendimas sušlubuoja trečiame apsakyme, kur jaunuolio Algirdo Dobilo charakterizavimas yra nepakankamai psichologiškai pagrįstas. O ir visa tematinė medžiagos apimtis šiame apsakyme yra gerokai padrika ir šykštokai taupi.

Bent eiliniam skaitytojui atrodo, jog dail. Vl. Vijeikio viršelio piešinys neišreiškia tos idėjos, kuri knygoje yra atskleista. Statiškai stagaruojanti nulaužta šaka, regis, net nuo medžio kamieno neatitrūkusi, nesimbolizuoja iš tėvynės išblokšto žmogaus, keliaujančio per gyvenimo audras ir sūkurius. O juk ne kas kita autorės, regis, ir norėta apsakyti. Be to, ir knygos formatas nelabai patrauklus, toks lyg kadaise Tilžėje išleisto senoviško kalendoriaus sapnininko ar elementoriaus. Lyg mes neturėtumėm daliosios literatūros kūriniams nusistovėjusio praktiško ir simpatiško formato. **A. K.**

Stasė Vanagaitė-Petersonienė, NULAUŽTA ŠAKA. Trijų vaizdelių pynė, skirta motinai pagerbti. Išleido Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdymo Draugija 1964 m. Viršelis Vlado Vijeikio. Spausdino Vi Vi Printing. Kaina $2.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

EGLINTON — OAKWOOD
Naujas modernus 3-pleksas. Viso 17 kambarių, vandens-alyvos šildymas, platus įvažiavimas, vieta 3 mašinoms pastatyti. Kilimai, aluminijaus langai ir kiti priedai. Arti susisiekimo ir krautuvių. Geros nuomos. Pilna kaina $37.500.

BLOOR — JANE — Bungalow
$5.900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

SWANSEA
$4.900 įmokėti; atskiras, mūrinis gražių plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Prašoma kaina $18.500, gal ir mažiau.

ST. CLAIR — OAKWOOD
$4.700 įmokėti, 8 kamb. dviejų augštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia.

BLOOR — JANE
$4.900 įmokėti, 7 kamb. dviejų augštų, gražus mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniška virtuvė, vandens alyvos šildymas. Visai arti Bloor.

SWANSEA — BLOOR
$3.700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — QUEBEC
$3.400 įmokėti, 7 kamb. dviejų augštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėnesio galima užimti. Platus įvažiavimas ir garažas.

BLOOR — BERRY RD.
$10.000 įmokėti, gražus rupių plytų apartamentinis pastatas — fourplex, tik 8 metų senumo su 4 garažais ir privačiu įvažiavimu. Kiekvienas butas po 2 miegamus, dideli kambariai, patogus išnuomojimas. 5% ilgalaikis morgičius. Geros nuomos. Visai arti susisiekimo ir krautuvių. Labai geras pirkinys.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

1. Garbės teismas skelbia, kad yra gautas Klevelando grupės ir FASK-to narių nominacijos raštas, kuriuo nominuojami Toronto apylinkės ŠALF ASS-gos nariai į naująjį FASK-tą: Tėv. P. Baltakis, OFM, 40 m., Aušros narys; J. Gustainis, 42 m., Vyčio narys; V. Birieta, 36 m., Aušros narys; S. Krasauskas, 42 m., Vyčio narys; S. Ginčiauskas, 42 m., Aušros narys.

2. Visi nominuoti kandidatai atitinka ŠALFASS-gos statuto C skyriaus 3 ir 4 paragrafų reikalavimus.

3. Kadangi yra gautas tik 1 nominacijos sąrašas, garbės teismas nutarė, kad rinkėjai (sporto klubai) balsuoja: a. už pateiktą sąrašą arba b. siūlo FASK-to rinkimus prevesti visuotinio ŠALFASS-gos suvažiavimo metu š.m. vasario 6-7 d. Klevelande, Ohio.

4. Skundai dėl kandidatų netinkamumo turi būti prisiųsti garbės teismui iki š.m. sausio 20 d.

5. Rinkimai turi būti pravesti nuo š.m. sausio 24 iki 31 d. ir pasiųsti garbės teismui nevėliau š.m. sausio 31 d. 12 val. p.p. (pašto antspaudas).

6. Rinkimai turi būti pravesti pagal naujuosius rinkimų nuostatus.

7. Garbės teismas prašo klubus atlikti savo pareigą ir rinkimų rezultatus prisiųsti prašomu laiku.

T. Paulius Baltakis, OFM,
H. Stepaitis, K. Stanaitis

VYČIO ŽINIOS

Visuotinis klubo susirinkimas — sausio 31 d., 2.30 v. Liet. Namuose. Bus renkama nauja valdyba, aptarta sportinė veikla ir pan. Visus narius kviečiame dalyvauti.

V. Nešukaitytė vėl meisterė. Užpraeitą sekmadienį Sarnia, Ont., įvykusiose atvirose stalo teniso pirmenybėse trylikametė vytietė V. Nešukaitytė moterų A. klasės varžybose laimėjo pirmą vietą. Pusbaigmyje nesunkiai ji įveikė latvę O. Admins, tačiau baigmėje teko sunkiai kovoti prieš N. Gvinėjos žaidikę B. De Abreu. J. Nešukaitis vyrų B. dvejete pasiekė baigmę.

Church lygos pirmenybėse Vyčio dvylikamečiai įveikė St. Christopher žaidikus 26:3. 14 m. vytiečiai vėl įveikė St. Christopher pasekme 43:35. 16 m. grupėje sunkiai laimėta prieš estus 19:18.

CYO lygos pirmenybėse jaunosios vytietės trečią kartą įveikė Aušrą 22:18.

Metro A. pirmenybėse vyrai pralaimėjo prieš YMHA pasekme 51:55. Nors ir žaisdami be Buntino vytiečiai, jei būtų žaidę daugiau kaip komanda, rungtynes būtų laimėję.

TLB lygos pirmenybėse vytietės po geros pradžios pralaimėjo pirmaujančioms Ciccones 67:45. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Šį sekmadienį, tuoj po pamaldų, ant scenos įvyks visuotinis klubo susirinkimas, kuriame bus išrinkti atstovai ŠALFASS-gos suvažiavimui ir atlikti naujojo FASF-to rinkimų formalumams. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Šį sekmadienį, po Aušros susirinkimo, B-C lygos rungtynėse Aušra Sr. žais su estais. Šios rungtynės nulems peržaidimų (playoffs) vietą: III ar IV. Visos šios savaitės rungtynės vyks tvarkaraščiuose numatytu laiku. Žiūr. Aušros skelbimų lentoje.

Praėjusios savaitės rungtynių rezultatai. B-C lygoje Aušros jauniai, pavėlavus estų komandai, laimėjimą gavo be rungtynių ir draugiškose rungtynėse pralaimėjo Girgu sustiprintai estų komandai 56:54. Toronto moterų lygoje Aušra Sr. nugalėjo Lee Roy 63:43. CYO lygoje Aušra MM pralaimėjo St. Johns 18:22 ir Aušra M Juvl. nugalėjo St. Edwards 31:25. Church lygoje Aušra BA nugalėjo Aušra BB 51:26; Aušra MBA nugalėjo Aušra M BB 51:7 ir Aušra J. nugalėjo USH 32:28. Draugiškose rungtynėse Aušros margaičių J komanda nugalėjo Hamiltono Stefelco 37:16.

Ontario LBA krepšinio pirmenybėse dalyvaus 2 Aušros mergaičių komandos: Aušra Jr. ir Aušra J.

TORONTO ONT

A.a. Donatas Venckus,

žuvęs lėktuvo nelaimėje, nutūpiant mokomajam lėktuvui į San Carlos aerodromą Kalifonijoj š. m. sausio 9 d. Palaidotas sausio 14 d. Port Credit, Ont., lietuvių kapinėse. Gedulingas pamaldas atlaikė kun. dr. V. Skilandžiūnas iš Otavos. Velionis buvo 26 m. amžiaus; gimęs Mažeikių apskr., Buknaičių k. Gimnaziją baigė Toronte. Pastaruoju metu dirbo Kalifornijoj kaip braižytojas ir vakarais lankė specialius kursus. Toronte buvo "Aušros" sporto klubo narys. Paliko liūdinčius tėvus, brolius, seseris ir kitus artimuosius.

PADĖKA

Nuoširdžiausiai dėkojame už mudviem suruoštą staigmeną dvidešimties metų vedybinio gyvenimo jubilėjaus proga. Ypatingiausia padėka tenka pirmiesiems organizatoriams ir rengėjams tiek daug dirbusiems ir kilnios širdies parodžiusiems p.p. A. I. Jurcevičiams, J.J. Krisčiūnams, O. J. Drąsučiams, D. T. Tarvydams, K. Striaupiui, Z. P. Jonikams, J. Bakšiui.

Esame dėkingi gerb. Tėvui Pauliui Baltakiui, OFM, už atvykimą, pasveikinimą ir įteiktą Tėvų pranciškonų tai progai skirtą brangią knygą.

Visiems atvykusiems bei prisidėjusiems prie mudviem skirto pokylio ir už bendrą brangią dovaną nuoširdus ačiū: p.p. J. M. Astrauskams, A. M. Adomavičiams, B. Aselskiui, V. S. Bartusevičiams, K. D. Bubeliams, V. I. Biskiams, P. Bakšiui, J. Birgeliui, B. Galinienei, V. Ivanauskams, V. H. Juozapavičiams, J. B. Maziliauskams, J. Matusevičiui, P. Masiuliui, A. S. Pundžiams, J. Puteriams, W. L. Pevcevičiams, T. B. Stanuliams, P. Tarvydui, A. C. Venckams, K. B. Valančiams A. I, Virkučiams, K. O. Vaičiūnams, K. Žebrauskui.

Nuoširdus ačiū p. St. Juozapivičiui už taip įdomiai ir sklandžiai pravestą pokylio vakarą, kuris ilgai liks neišdildomas mudviejų širdyse.

Dėkojame taip pat už gautas dovanas p.p. C. V. Gutauskams, O. Matukienei ir M. J. Kozanczyn.

Dėkingi broliams ir švogeriams Januarijui ir Algirdui ir Jadzei Reivyčiams už dovanas ir prisiųstas gėles iš Čikagos.

Liekame amžinai Jums dėkingi

Aldona Viktoras Kryžanauskai

PADĖKA

Nuoširdžią padėką reiškiu visiems mane užjautusiems mano brangiai mamytei mirus ir užprašiusiems šv. Mišias: T. pranciškonams, Prisikėlimo parapijos chorui ir chorvedžiui kun. B. Jurkšui, Prisikėlimo parapijos sporto klubui "Aušrai", p. G. Sutkaičiams, p. Didžbaliams, p. Grigams. Taipgi nuoširdžiai dėkoju pareiškusiems užuojautą: Prisikėlimo parapijos chorui, Vl. Bendoriui, J. Birgeliui, V. Pilėnui ir visiems mūsų giminėms. Jūsų pareikštos užuojautos man liūdnoje valandoje liks atmintinos amžinai.

Jūsų **J. A. Raškauskas**

PADĖKA

Mirus mūsų motinai, močiutei ir uošvei **a. a. Barborai Stonkienei,** susilaukėm iš liet. parapijų, organizacijų ir pavienių asmenų labai didelės pagalbos ir užuojautos.

Nuoširdi padėka dr. A. Užupienei, kuri ilgą laiką ją ligino, prižiūrėjo ir daug kartų galbėjo nuo staigių priepuolių. Didžiai dėkojame: jos parapijos — Šv. Jono Kr. klebonui kun. P. Ažubaliui už visas paslaugas, ir taip pat jo padėjėjui kun. J. Staškevičiui; mons. Vyt. Balčiūnui už pamaldas, mons. J. Tadarauskui už dalyvavimą; Prisikėlimo parapijos klebonui T. Placidui, T. Kornelijui, T. Pauliui, T. Ambrozijui, T. Tarcizijui už Mišias, jos lankymą ir palydėjimą. Dėkojame bičiuliams, daug kuo padėjusiems, paskutinėse dienose budėjusiems kartu su mumis, gėles atnešusiems, užuojautas asmeniškai ir spaudoje pareiškusiems, šv. Mišias užprašiusiems, nuolatines Mišias parūpinusiems, maldas kalbėjusiems ir į kapines palydėjusiems.

Teatlygina gerasis Dievas Jums visiems už gerus darbus ir žodžius.

Benedikto, Juozo, Jono, Donato Stonkų; Matulionių ir Čuplinskų šeimos.

TAUTOS FONDO
Toronto skyriaus 1964 m. apyskaita

Pajamos:	
Likutis iš 1963 m.	$473.78
Vasario 16 minėjimas	676.45
Kitos aukos	71.00
Aukos po namus	1028.00
Palūkanos iš "Paramos"	17.17
Iš viso	$2266.40
Išlaidos:	
TF atstovybei Kanadoje	$2000
Kitos išlaidos	41.50
Iš viso	$2041.50
Balansas:	
Pajamų	$2266.40
Išlaidų	$2041.50
Likutis 1965 m.	$224.90

E. Vitartas,
TF Toronto skyr. iždininkas

Sportas Lietuvoje

Vilniaus lengv. atletikos varžybose klaipėdietis J. Mažeika šuolyje į augštį peršoko 2,0.. m. (maždaug 6'7"). Panašų augštį — 2 m. — įveikė ir kaunietis R. Žalys.

Jaunių vidaus lengv. atletikos varžybose Kaune A. Kaminskas peršoko 1,90 m., o R. Banelevičius į tolį nušoko 6,50 m.

Vilniaus Žalgiris ateinančioms futbolo pirmenybėms priskirtas prie augščiausios A klasės antrosios grupės.

Zoninėse jaunių stalo teniso pirmenybėse Lietuvos jauniai įveikė Leningrado ir Gudijos atstovus po 6:3. Mergaitės nugalėjo tuos pačius priešininkus 7:2 ir 9:0.

Jaunių krepšinio pirmenybėse, kurios vyktsa Kazanėje, vilnietės įveikė Leningrado 1 rinktinę 65 : 49, o vyrai pralaimėjo tiems patiems priešininkams 46 : 48.

Kauno KKI patalpose prasidėjo Lietuvos jaunių gimnastikos pirmenybės. Dalyvauja apie 150 dalyvių iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Telšių, Šiaulių, Panevėžio, Kapsuko, Utenos ir Kėdainių.

Individualinėse jaunių pirmenybėse Mogiliove mergaičių grupėje I vieta atiteko Laimai Balaišytei ir III — I. Bražiūnaitei. Jaunių grupėje M. Duškesas buvo III ir A. Plėta IV.

Lietuvių studentų žinios

"Oi kur buvai dieduk mano?" — Nu, tai kur jūs buvot penktadienį — ar jieškojot varlių? Valdyba jums ruošia pobūvius ir stengiasi jus patenkinti; o kaip jūs reaguojat? — net neparodot savo veideliu!

Dabar prie reikalų: vis artyn ir artyn atslenka studentų balius — sausio 30 d. Holiday Inn jūsų visų laukia, BET, kurie gyvenate ne Toronte ir planuojate ateiti į balių, prašom kuo greičiau parašyti Andriui Šileikai dėl bilietų (studentams $6 porai, o su nario kortele — $5). Jo adresas: 22 Langside Ave., Weston, Ont. **Bilietai nebus parduodami prie durų.** Laukiam, laukiam, laukiam visų iš visur.

Praeitą savaitę kažkas "apsilankė" studentų būstinėj be valdybos žinios. Durys buvo išlaužtos, ir kambarys paliktas netvarkoj. Pageidaujame, kad tokių nelauktų atsilankymų daugiau nebūtų. "Big Brother is watching you!"

Paskutinis žodis: STUDENTŲ BALIUS! (faktinai tai du žodžiai, bet ateikite visi).

Labai dėkojame Vidai Tamulaitytei už padarymą tokių įdomių ir žavių plakatų studentų baliui. Ačiū, ačiū, ačiū!

Balandėlis ir Pelėda

ASS pradėjo 1965 m. veiklą praeitą sekmadienį sueiga pas Ž. Stančikaitę; aptarė ateinančias sueigas ir dalyvavimą Jaunimo Dienų rengime. G. Skrinskas parodė filmus iš praėjusių skautų stovyklų. **d. j.**

Ateitininkų žinios

Naujai Ateitininkų Federacijos tarybai išrinkti sudaryta rinkimų komisija Kanadoj: J. Jasinevičius, pirm., A. Bušinskaitė, narė ir St. Dargis, sekr. Ateitininkų kuopos, skyriai ir pavieniai nariai prašomi pranešti adresus iki vasario 1 d.: Kanados Ateitininkų Rinkiminė komisija, 174 Evelyn Ave., Toronto 9, Ont. Iki vasario siūlomi ir kandidatai į 15 narių Ateitininkų Federacijos tarybą. Nemažiau kaip 5 at-kai turi teisę siūlyti kandidatus į Federacijos tarybą, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą.

Rinkimų komisija

SUSIRINKIMAI:

Jaunučių berniukų — sekmadienį, sausio 24 d., 4 val., Prisikėlimo muz. studijoje,

Jaunesniųjų berniukų — sekmadienį, 4 val. L. V. Namuose.

Studentai ateitininkai ruošia Šv. Kazimiero minėjimą. Ta proga jie išleis vieną "Pirmyn Jaunime" nr.

Moksleivių red. "Pirmyn Jaunime" pasirodys prieš pat Velykas.

Sendraugių valdyba savo posėdin buvo pasikvietusi moksleivių ir studentų valdybų atstovus bei globėjus ir svarstė įvairius veiklos klausimus.

"Bendra ateitininkiškoji veikla Kanadoje, Amerikoje ir kitur įgauna šiuo metu vis praktiškesnes formas, prisitaikant prie laiko reikalavimų. iVsa atnaujinti Kristuje nesiriboja vien tik bažnyčia, diskusijų salėmis bei savo intelektualinio smalsumo patenkinimu. (V. Kleiza)."

Šv. Jono Kr. par. jaunesniųjų ateitininkų susirinkimas — sekmadienį, sausio 24 d., 4 v. p.p. salėje virš. "T. Žiburių".

Vyr. moksleivių ateitininkių mergaičių pereitą savaitę atšauktas susirinkimas įvyks šį šeštadienį, sausio 23 d., 6.30 v.v. LV Namuose. Įdomiai kalbės Regina Matukaitė tema "Žmogaus elgesio įtaka į kitą žmogų". Kviečiamos ir neateitininkės.

Lietuvių skautų veikla

LSS Tarybos Pirmija 1964.XII.1. nutarimu išleido LSS nario uniforminį ženklą, nešiojamą ant LSS uniformos kairės rankovės prie peties. Šis LSS nario ženklas privalomas nešioti visiems LSB nariams nuo š.m. sausio 1 d. Visi draugovių d-kai Toronte kreipiasi pas s. Vl: Rušą. Ženklo kaina — 40 centų.

LSS Tarybos Pirmijos 1964. XII. 1. nutarimu, š.m. rugpjūčio pirmoje pusėje "Romuvos" stovyklavietėje ruošiama bendra vienos savaitės LSS vadovų-vių stovykla paruošti draugininkams. Stovykla turės atskiras Seserijos ir Brolijos pastovykles, pritaikytą programą ir vadovų-vių lavinimo specialistus instruktorius. Bendru stovyklos viršininku pakviestas v.s. Tėvas J. Vaišnys, SJ.

Skaut. inž. P. Čeponis po sėkmingos operacijos gydosi Šv. Juozapo ligoninėj. Linkime greit pasveikti.

"Tulpės" paukštyčių dr-vei paskirta nauja dr-kė sl. Rūta Gvildytė. Jos telefonas AT 2-5995. Rūtos dr-vei vadovauja M. Stanionienė. Visais jaun. skaučių reikalais kreiptis RU 1-7861.

Oro skautų Dariaus ir Girėno dr-vė intensyviai ruošiasi Kaziuko mugei. Dr-kui ps. G. Stanioniui pažadėjo ateiti į talką p. Misevičius, rankdarbių instruktorius. Suinteresuoti oro skautų veikla kreipiasi į dr-ką RU 1-7861.

Tėvų rėmėjų susirinkimas įvyko sausio 17 d. Pirmininkavo dr. J. Yčas, sekr. L. Gvildienė. Po įvairių pranešimų išrinkta nauja valdyba: L. Imbrasienė, M. Yčas, V. Yčienė, J. Mačiulis, A. Tarvydas, K. Rusinas, B. Saplys, Balčiūnienė, Urbonas, Augustinavičienė, Svirplys, Sapočkinas. Revizijos komisija sutiko likti ta pati: Bastys, Balataduonis, Česėkas.

TORONTO APSAUGOS ORGANIZACIJOS

(Atkelta iš 6 psl.)

šimu. Kaikurie kursai artimai bendradarbiauja su organizacijomis, kaip St. John Ambulance ir kitomis. Viskas daroma, kad visuomenė žinotų kaip sutikti betkokią nelaimę. Metro EMO taipat globoja 500 asmenų pagalbinės policijos kursus. Tie žmonės Toronto Metro Policijos Departamento yra parinkti apmokymui. Tai savanoriška tarnyba, pasiryžusi padėti policijai nelaimių atveju. Atitinkami nurodymai duodami Miesto ugniagesybos departamentui, ligoninėms ir t.t.

Neseniai rytinėje miesto srityje buvo įsteigta pirmosios pagalbos mokykla — Rescue Training School, kuri sovienodins visą pagrindinį ir paruošiamąjį pirmosios pagalbos mokymą visame Metro Toronte. Pagrindinis EMO kontrolės centras sudarytas 24 valandų budėjimo pagrindu, kad galėtų tuojau skelbti žinias, koordinuoti bei tvarkyti didžiosios nelaimės atveju.

Pratimai. Jungtiniai pratimai daromi periodiškai įtraukiant į juos kariuomenę, atitinkamus skyrius ir kitas organizacijas. Tais pratimais patikrinami pagalbos planai, ryšiai ir administravimas.

Ryšiai. Metro EMO turi bevielių ryšių tinklus, kurie veikia nepriklausomai. Tie tinklai turi sujungimus su visomis Metro EMO įstaigomis, Metro policija, ugniagesių komanda ir darbo departamentu. Be to, dar yra 30 megėjų operatorių (HAM), kuriuos išlaiko ir aprūpina Metro EMO.

Apsaugos priemonės. Dauguma Kanados gyventojų įsivaizduoja, kad apsaugos organizacija yra skirta planuoti ir visuomenei informuoti ryšium su galimu atominiu karu.

Anksčiau veikusi Kanadoje Viešosios Apsaugos Organizacija buvo skirta tam reikalui, bet dabartinė apsaugos organizacija, ypač Toronto Metro srityje turi daug platesnę atsakomybę. Į jos sritį įeina gamtos ir kitos didelės nelaimės, kaip gaisrai, potvyniai, audros, sprogimai ir pan.

Reikia būti paruošties stovyje, todėl kartu su viešojo saugumo tarnybomis ir aplamai Metro gyventojais turime viską koordinuoti, planuoti, sudaryti ryšius ir apmokymą.

Metro srityje yra 13 miestų savivaldybių, ir dėlto jo saugumo priemonės yra kitokios, negu kokio atskiro miesto ar valsčiaus. Ypatingų nelaimių atveju mes įpareigoti koordinuoti darbą įvairių tarnybų, kaip policijos, priešgaisrinės apsaugos, viešųjų darbų, sveikatos ir pan.

Apsaugos planai yra paruošti kiekvienai tų tarnybų. Patyrimui ir žinioms gausėjant, šie planai yra atitinkamai keičiami.

Galima čia pažymėti, kad kiti metropoliniai miestai Kanadoje ir JAV jau smulkiai susipažino su mūsų organizacija. Pvz. toks miestas kaip Winnipeg dabar auga į metro didmiestį ir turės daugiau miestų savivaldybių, negu Torontas, Seattle, ar Vašingtonas.

Mes kviečiame jus nuolat domėtis tuo klausimu. Prašome pagalbos ir bendradarbiavimo ne tik iš vyriausybės ir departamentų pareigūnų, bet ir iš visuomenės, kuriai tarnaujame.

J.H. Pollard,
direktorius

R. CHOLKAN
& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West
prie pat Runnymede Rd.
PR. KERBERIS
RO 7-5454
Namų tel. LE 5-1584

BERESFORD AVE — SWANSEA —$19.800 pilna kaina, 6 kambarių atskiras namas, alyvos šildymas, garažas, be skolų, minutė iki Bloor.

JANE — BLOOR, apie $9.000 įmokėti, 7 kambarių, raupių plytų atskiras gražus namas, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu.

HIGH PARK — RONCESVALLES, apie $7.000 įmokėti, 12 kambarių atskiras didžiulis namas, 3 vonios, vandens alyvos šildymas, garažas, geras nuomavimui.

INDIAN RD. — BLOOR, $10.000 įmokėti, originalus 4 butų po po 6 kambarius atskiras mūrinis namas, (4-plex), gauna $310 mėn. nuomos ir butas šeimininkui, be to nuomininkai patys moka už šildymą, viena atvira skola balansui, neaugšta kaina.

HIG PARK AVE., apie $10.000 įmokėti. Gražus 10 kambarių mūrinis namas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, didžiulis "recreation" kambarys.

WILCOX LANE, apie $6.000 įmokėti, 13 žiemai įrengtų gyventi vasarnamių su maisto produktų krautuve, visą laiką išnuomota, virš $7.300 metinės nuomos, ant ežero kranto, gali keisti į namą 25 mylios nuo Toronto.

527 Bloor St. West
J. RUKŠA
LE 2-4404
Namų tel. LE 6-9165

BLOOR — JANE RAJONE:
$2.500 įmokėti, labai gerų plytų 7 kambarių namas, karšto vandens - alyvos šildymas. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Reta proga nusipirkti gerą namą su palyginamai neaugštu įmokėjimu.

HIGH PARK — BLOOR:
$3.000 įmokėti, atskiras, mūrinis namas, 9 kambariai per du augštus. Karšto vandens-alyvos šildymas. Galimybė garažui. Prašo $22.500.

HIGH PARK RAJONE:
$12.000 įmokėti. Trijų šeimų pastatas. Du butai po 6 kambarius, vienas butas 5 kambarių. Didelis kiemas — garažai. Viena atvira skola balansui.

RONCESVALLES — GRENADIER
$15.000 įmokėti už 5 butų gerą pastatą. Visi butai išnuomoti. $5.600 metinių pajamų. Garažai ir šoninis įvažiavimas. Prašo $40.000, bet galima derėtis, nes anglė savininkė turi parduoti.

WESTONO RAJONE:
$15.000 įmokėti už 17 butų apartamentinį pastatą tik 6 metų senumo. Virš $20.000 metinių pajamų. Pilna kaina tik $133.000.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

JIB LABORATORIJA, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650

JIB. vartojo 16 savaičių, pusę metų, vienus metus. J. Gryczewskio paveikslai parodo, kad JIB. vaistai ATAUGINA PLAUKUS, išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą MOTERIMS IR VYRAMS, 100 proc. garantuotai.

JIB. vaistai Regist. Wash., D. C. Įrašyti vaistų katal. RED-BLUE-BOOK, PAT. JIB. Laboratorija gauna iš J.A.V., Kanados ir iš Europos valstybių klijentų daug padėkos laiškų už gerą JIB vaistų veikimą.

JIB. 8. Oz. 16 savaičių vartojimui Kanadoje viso $6.30, jei COD, dar 50 c. Užsakymus su Money Orderiu, reikalaukite tuojau.

J I B VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS NEI ŽILAS.
ir DRUG STORE, 5000 West 16th Street, CICERO, ILL. 60650

SUPERTEST SERVICE STATION

Savininkas VYTAUTAS (Vic) DOBILAS
KVALIFIKUOTAS AUTO MECHANIKAS

2395 Bloor St. W. • Toronto • RO 9-6237

SUPERTEST ALL CANADIAN GAMINIAI

GAZOLINAS, TEPIMAS, ALYVOS KEITIMAS IR VISI ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ AUTO MECHANINIAI PATAISYMAI. VISI APYLINKĖS LIETUVIAI MALONIAI KVIEČIAMI PASINAUDOTI SAVŲJŲ PATARNAVIMU.

Extra Realty Ltd.
1043 BLOOR ST. WEST

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

SWANSEA — $18,000 prašoma kaina, mūro, atskiras, dviejų augštų, 7 kambarių, 2 virtuvės, garažas, platus šoninis įvažiavimas.

EGLINTON & KEELE, $10.000 įmokėti, 6 butų apartmentas, po 2 miegamuosius, 100% mašinų pastatymas ramioj gatvėj, prie gero susisiekimo. Prašoma kaina $55.000.00, 5 metų senumo.

JANE — ANNETTE, $6.000 įmokėti mūro, atskiras, 8 kambariai per du augštus, vandeniu apšildomas, garažas, privatus įvažiavimas, gražus kiemas, prašoma $24.000.

BLOOR — GLENDONWYNE. — Gražus mūro, atskiras, 7 kambariai, per du augštus, 2 virtuvės, gerai išlaikytas namas, garažas, 10 pėdų šoninis įvažiavimas. Prašoma $22.000.00.

EGLINTON — vakarinėj pusėj, 15 butų apartmentas, prašoma kaina $8.000 už butą. Geras, gražus pastatas.

SWANSEA — 5 kambarių bangaliukas, garažas, privatus įvažiavimas, $15.000.

BLOOR — DUNDAS, $7.000 įmokėti, 6 kambarių bangaliukas.

Neradę atitinkamo namo bei biznio šiame skelbime, prašomi paskambinti ir Jums bus surasta ko Tamstos pageidaujate — vieta, kokybė ir kaina. Čia gausite rimtą, sąžiningą patarimą.

J. KUDABA, LE 1-1161, namų RU 3-2105

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais — HU. 9-1543.

SWANSEA arti Bloor. $25.900. Atskiras, rauplėtų plytų namas, apie 10 metų senumo, 7 kambariai. Vandeniu, alyva apšildomas, 2 vonios, užbaigtas rūsys, privatus įvažiavimas — garažas. Įmokėti apie $10.000.

RONCESVALLES — DUNDAS, $15.900 pilna kaina. 8 kambariai per 2 augštus. 2 moderniškos virtuvės, 2 vonios. Vandeniu-alyva apšildomas; garažas. Galima pirkti su $3.000 įmokėjimu.

VERSLAS IR NUOSAVYBĖ $32.000 — pilna kaina, automobiliams taisyti garažas plius atskiras sklypas, geras 7 kambarių atskiras namas, apie $10.000 įmokėti. Netoli Bloor gatvės.

EGLINTON — AVENUE RD. $23.900. Geras atskiras namas. 8 kambariai, per 2 aukštus, vandeniu alyva apšildomas, vienas bilietas gatvėkariu, privatus įvažiavimas. Garažas — greitas įėjimas. Įmokėti apie $10.000.

TRIPLEKSAS prie Humber upės.
$33.000 — 17 kambarių, balkonai. Įmokėti $10.000.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)
Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

KING — COWAN — $2.500 įmokėti, plytinis 7 kambarių, šiltu vandeniu apšildomas, 2 virtuvės, 1 mortgičius balansui, laisvas įėjimas, labai geram stovyje.

ST. JOHNS — DUNDAS — $3.000 įmokėti, plytinis, atskiras namas, privatus platus įvažiavimas, naujas dvigubas garažas, didelis sklypas, 11 didelių kambarių, 3 virtuvės, 2 pilnai įrengtos prausyklos, nauja krosnis šildymui, galimybė paversti į dupleksą.

PLYTINIS VIENAUGŠTIS (bungalow), $21.500, 6 dideli šviesūs kambariai, visi kilimais iškloti, atskiras garažas, 50 pėdų pilnai kultyvuotas sklypas.

TRIPLEKSAS — $7.000 įmokėti, 14 kambarių, pilnai išnuomotas, 6 m. senumo, $4.200 metinių pajamų, arti krautuvių ir gatvėkarių, vienas mortgičius balansui.

JANE — BLOOR — $5.000 įmokėti, plytinis 7 kambarių namas, 2 augštai, 2 virtuvės, šiltu vandeniu apšildomas, šoninis įvažiavimas, garažas, vienas mortgičius.

OSSINGTON — COLLEGE — įmokėti $1.000, 6 kambariai, 2 virtuvės, alyva apšildomas, garažas, vienas mortgičius balansui. Nepraleiskite šio pirkinio. Prašoma kaina $11.500.

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, **Port Credit**

V. BAČĖNAS Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

ĮVAIRIOS SUDĖTIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, siuvamos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobilinės padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA
Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS
Res. tel. RO 3-2032 P. JONIKAS

Lietuvis LAIKRODININKAS
F. BOCHULIS
71 BEATY AVE. • TORONTO • TEL. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

TELEVISION–RADIO–Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. **532-7733**

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvio techniko.

T.V. antenos statomos ir taisomos.

Parduodame vartotas ir naujas T.V. ir H.-F.

CLEAR - VISION T.V., Hi-Fi
1736 Dundas St. W.

Sav. R. STASIULIS

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS yra vienas greičiausiai augančių visoje Kanadoje.

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30-8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

Pirmas milijonas pasiektas per 20 mėnesių.
Už indėlius mokamos augščiausios palūkanos — 4½% - 5%.
Asmeninės pask. — 7%.
Mortgičių pask. — 6½%.
Priedo visi taupytojai gauna nemokamą gyvybės apdraudą.

999 COLLEGE ST., TORONTO 4. TEL. LE 2-3400

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Savininkas STAN MURAS
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve *"PARAMA"*

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupas moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas - morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius; šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 6 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

Kanadoje: gerovės pranašai

Ekonominė gerovė Kanadoje gali kilti ir kils, — pareiškė savo pranešime Ekonominė Taryba. Tai tarybai vadovavo vienas gabiausių Kanados ekonomistų — Jonh Deutsch. Taryba sudarė lyg ir ekonominį planą Kanados augimui iki 1970 m. Iki to laiko vyriausybei teks parūpinti 1,5 mil. naujų darbų. Uždarbio vidurkis taip pat žymiai pakils. Iki to laiko privalėtų būti labiau išnaudoti Kanados žemės turtai. Tam esą rekia didesnio investavimo į Kanados pramonę. Kanados ekonominė būklė gali žymai pagerėti, jeigu vyriausybė ir kiekvienas pilietis to sieks. Ekonominę tarybą sudarė 24 įvairių sričių žinovai.

Kanados imigracinė politika bus pertvarkoma iš pagrindų. Tuo reikalu kelias dienas tarėsi augštieji imigracijos ministerijos pareigūnai. Kanados augimui reikalingas didesnis imigrantų skaičius.

Įvairių specialistų emigravimas iš Kanados į JAV kelia vyriausybei susirūpinimo. Per paskutiniuosius 10 metų iš Kanados išvyko į JAV 1.864 mokslininkai, 5.864 inžinieriai, 3.956 augšto lygio mokytojai, 569 profesoriai. Kiekvieno jų išsimokslinimas nuo mokyklos iki universiteto baigimo Kanadai kainavęs $30.000; per 10 m. — $411 mil. Taigi Kanada juos paruošia, o JAV naudojasi vaisiais. Visų pasiteisinimas yra vienodas: augštesnis atlyginimas ir žymiai didesnės darbo ir įvairių tyrinėjimų galimybės. Kanadoje pvz. yra didelis gail. seserų trūkumas, bet kas metai į JAV iš Kanados išvyksta jų 1.200.

Kanada privalėtų tapti respublika ir turėti savo prezidentą. Tokie balsai girdisi iš jaunųjų liberalų atstovų. Konservatoriam tai kelia šiurpą, bet daugelio politikų ir ekonomistų nuomone tai kraštui tik padėtų. Tokia reforma esą duotų jaunajai kartai paskatą kurti savitą krašto gyvenimą. Galima likti Britų Bendruomenės šeimoje, kaip liko Indija ar Nigerija, ir turėti savo prezidentą. Būtų prisiekiama krašto konstitucijai, bet ne karalienei ar jos įpėdiniams.

Katalikiškos mokyklos Ontario provincijoje dar vis turi vesti sunkią kovą dėl finansinės paramos iš vyriausybės. Toronte, kur 35% visų vaikų lanko katalikiškas mokyklas, švietimo vadybos direktoriumi buvo išrinktas United Church pastorius, žinomas "orangeman" Jonh Mills. Jo žinomesnieji pasisakymai: "Mums reikia turėti tik vienos rūšies mokyklą — viešąją mokyklą, kur visi iki 16 m. užaugtų kaip Kanados piliečiai." Arba: "Vatikano santarybos sesijos esančios tik "one way street." Pagal jį, "protestantai, kurie išnuomoja butus katalikams, remia katalikiškų mokyklų sistemą." Ko galima laukti, jeigu mokyklų reikalus tvarko toks asmuo?

Kvebeko provincija nenori atsiskirti nuo Kanados, — pareiškė provincijos finansų min. Eric Kierans. Nė vienas iš rimtesnių Kvebeko politikų tos intencijos neturėjo ir neturi. Pagal Kierans, "prancūzų kilmės kanadiečiai didžiuojasi savo kilme ir jiems yra problema išlaikyti savo tapatybę ne tik 19 milijonų krašte, bet ir 200 milijonų angliškai kalbančių amerikiečių apsupime."

Naujų kanadiškų monetų pareikalavimas toks didelis, kad visų, norinčių įsigyti 1965 m. pinigų, Otavos kalykla negali patenkinti. Monetų vertė — $1.91: jos buvo pardavinėjamos po $4. Visų monetų rinkinius dažniausia užsisako įvairūs kolektoriai. Per pirmą dieną gauta daugiau užsakymų, negu kalykla gali pagaminti per visus metus.

Koservatorių partijai gresia skilimas. Kvebeko atstovai, kurie grasino pasitraukti iš partijos, sutiko pasilikti, jeigu prieš vasario 16 bus sušauktas partijos suvažiavimas vadovybei pertvarkyti. Norima, kad dabartinis vadas J. Diefenbakeris atsistatydintų.

Amerikos kapitalas vis dar plaukia Kanadon. Kur patys kanadiečiai nerizikuoja investuoti, ten tuoj ateina amerikiečiai. Jeigu ne JAV kapitalas, tai Kanados pramonė šiandien būtų dar visai žemo lygio. 1964 m. amerikiečių investacijos Kanadon pasiekė $1,5 bil.

VIENINGAS VEIKSNIŲ PAS...

Atkelta iš 6-to psl.

Dėl atvykstančių iš Lietuvos V. Sidzikauskas paminėjo, jog jie čia atvažiuoja ne kaip laisvi žmonės, tačiau pažymėjo, kad nevisi jie yra sovietiniai agentai. Atvykstantiems nereikia sudaryti progą varyti savąją propagandą. Esą sveikintinas kontaktas su panašių profesijų žmonėmis: gera, kad čia gyvenantis skulptorius pasikalba su iš tėvynės atvykstančiu skulptorium, menininkai su menininkais ar sportininkai su sportininkais. Tačiau, jis priminė, jog čia yra paini sritis, kurioje kartais galima pasimesti.

Pranešimai organizacijų atstovams

Pasisvečiavę su spaudos atstovais, VLIKo pareigūnai ir Tautos Fondo pirmininkas toje pačioje vietoje padarė pranešimus lietuviškų organizacijų ir visuomenės nariams. Vieną opiausių klausimų — lėšų telkimą Tautos Fondui pajudino jo pirm. mons. J. Balkūnas. Kalbėtojas pažymėjo, jog plačiai VLIKo veiklai finansuoti reikia $30.000, o vėliau, besiplečiant uždaviniams, reikės dar daugiau. Todėl jis nurodė, kad reikia surasti 3.000 tautiečių, kurie kasmet sutiktų paaukoti po $10. Jis taip pat pažymėjo, jog stambesnėmis aukomis VLIKo veiklą paremti yra pažadėjusi ir ALTa.

Į klausytojus čia taip pat prabilo VLIKo gen. sekr. J. Audėnas, pirm. V. Sidzikauskas ir L. Šimutis. Po pranešimų buvo ir paklausimai bei diskusijos.

Baigiant šį reportažą, noris pacituoti ALTos ir VLIKo pranešimo paskutinę pastraipą: "Laisvieji lietuviai kviečiami vieningai telktis apie Lietuvos laisvinimo veiksnius ir Lietuvių Bendruomenės organus, padvigubinti savo veiklumą ir dosnumą Lietuvos laisvės ir lietuvybės reikalams."

RICHARD H. A. SCOTT
43 Eglinton Ave. East, Toronto
Bus. 481 - 6808 Res: 767 - 9053

PALIEKAMO TURTO PLANAVIMAS

- Gyvybės ir sveikatos draudimas.
- Prekybos ir grupinis draudimas.
- Pensija ir mokslo planavimas.

THE Great-West Life ASSURANCE COMPANY

NAUJI IR SENI VĖJAI RYT...

(Atkelta iš 1 psl.)

ra, pagrįsta moksliniu visuomeninio vystymosi pažinimu, kuris duoda nesudrebinamą įsitikinimą komunizmo pergale". Naujausioje laidoje dabar jau skamba kitaip: "Pasaulėžiūra, persunkta gyvenimo džiaugsmu, paguoda ir tikėjimu ateitimi..."

NORAI IR TIKROVĖ

Rašant šias eilutes atolydžio optimistus šaltu dušu perliejo "Pravda", kurios vedamasis sukėlė suprantamą susijaudinimą ir sąmyšį. Partijos organas vėl švelniai paėmė už ausų sovietinius kultūrininkus ir juos įspėjo nepasiduoti pragaištingam Vakarų buržuazijos formalizmui, estetizmui ir beidėjiškumui. "Imperialistiniai reakcininkai nuolatos mėgina sukelti ideologinį susiskaldymą komunizmo eilėse..." Todėl šaukiama į kovą už ideologinį grynumą prieš buržuazinę įtaką, dogmatizmą ir revizionizmą. Barami tie, kurie mėgino pakeisti "socialinį realizmą" vakarietiškomis dekadentinėmis teorijomis.

Komentuodamas naująjį Kremliaus ponų kultūros programą, stockholmiškis "Dagens Nyheter" pastebi, jog ji nelabai derinasi su tuo galvojimu, esą, pasikeitimas viršūnėje atnešęs naują kultūrinį atolydį. "Pravdos" straipsnį reikia suprasti kaip įspėjimą, kad partijos vadovybė neatsisako savo kontrolės visame kultūros darbe ir yra pasirengusi spaudimą sušvelninti tik iki tam tikros ribos. "Diktatoriai negali sau leisti politinės prabangos — numoti ranka į meną. Kultūra tėra tik viena iš daugelio visuomenės apraiškų, kur sistema verčia valdovus nustatyti taktą ir toną", baigia "DN".

O jeigu jau taip su atolydžiu kultūroje, tai kaip su visos sistemos švelnėjimu ir laisvėjimu? Ir kaip tada su optimizmu — būtų jis vakarietiškas ar sovietinis?

..ŠYPSENOS..

Geras patarimas

Vienas sveikatos ekspertas pataria:

— Pusryčius valgyk kaip karalius, pietus — kaip bajoras, o vakarienę — kaip elgeta.

Kuproto svajonė

Anglų rašytojas Oliver Hunter buvo kuprotas. Kartą jis nunešė keletą knygučių įrišti į vieną tomą.

— O kokios norėtumėt nugaros, — paklausė įrišėjas.

— Tiesios, gerbiamasis, tiesios, — atsakė rašytojas.

Kario atsakymas

Įsibrovus Švedijos karaliui Karoliui XII į Lietuvą, Biržų pilis buvo apsupta iš visų pusių. Švedų generolas pasiuntė į pilį parlamentarus, reikalaudamas pasiduoti. Pilies komendantas Jelgutis, išklausęs ultimatumo, atsakė:

— Noriai atidaryčiau jums vartus, bet aš beturiu tik vieną ranką; deja, ir ta užimta — joje yra kardas...

Problema

Vaikinas šneka merginos tėvui:

— Be galo ją myliu. Be jos nenorėčiau gyventi!

— Ne tas man svarbu, vaikine, — atsakė tėvas. — Man svarbu, ar su ja galėsi gyventi?..

Amžius ir vedybos

— Ar tu girdėjai? — šaukia Straksienė savo vyrui. — Amerikoj kažkoks 60 m. senatorius vedė 20 m. mergiotę. Pasiuto jis, ar ką?

— Kas pasiuto? — sumurmėjo Straksis, — didelis čia daiktas.

— Na, tik tu pagalvok, — nepasiduoda žmona, kas bus po 10 m! Jis turės 70 m., o ji — 30.

— Na, tai kas? — Straksis gynė savo nuomonę. — Juk sakoma, kad Amerikoj vedybos — kvailystė. Jis tada galės persiskirti ir jaunesnę vesti. Bus viena kvailyste daugiau.

Iš rimto žodyno

Ekonomija — kai vyras tiek pajėgia uždirbti, kiek žmona išleisti.

Pažanga — kai mergaitė greit auga, o batus nori pirkti vis mažesnius.

Amžiaus persilaužimas — kai prasideda siaurėti mintis, ima platėti juosmuo.

Dailininkas ir karalius

Dail. Whistleris neturėjo pagarbos šio pasaulio galingiesiems. Vienos vakarienės metu jo kaimynė paklausė:

— Pone Whistleri, juk tamsta pažįstamas su Anglijos karaliumi?

— Ne, — atsakė Whistleris, — aš apie tai girdžiu pirmą kartą...

— Keista — pasakė nustebusi ponia, — aš turėjau garbės dalyvauti rūmų baliuje ir atsitiktinai girdėjau, kaip karalius pasakojo vienam kariškiui, kad pažįsta jus.

— Tai jis norėjo tik pasigirti.

Parinko Pr. Al.

PAGALBA AGENTO,
ŠĮ ŽENKLĄ TURINČIO
TĘSIASI IKI SUTARTIES PABAIGOS.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

P. BARAUSKAS

RO 6-0811 arba RO 6-0832

49 CAMEO CRES., TORONTO 9

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
Teisininkas – advokatas, notaras
100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182
Toronto

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2 - 9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9 - 5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA —
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai - Notarai
35 HAYDEN ST., TORONTO
(arti Bloor ir Yonge gatvių)
Tel. įstaigos: WA 4-9501
Tel. namų: BE 3-0978

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

George BEN, B.A.
Advokatas
notaras
1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3
Telefonas LE 4-8431

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)
Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktoria BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

STANLEY WM. FROLICK, B.A.
advokatas notaras
80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585
Įstaigoje kalbama ir lietuviškai

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4,
(į rytus nuo Dufferin St.)

AFDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • LIGOS • BONDAI • GYDYTOJŲ VIZITAI • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLUI TAUPYMAS • MĖNESINĖS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŪNO AGENTŪRA
MEMBER LUA (13 METŲ PATIRTIS)
7 Superior Ave., Room 206A, Toronto 14, Ont. Tel. 251-4864

Dėmesio!
TAISO: ŠALDYTUVUS, SKALBIMO MAŠINAS IR ELEKTRINES PLYTAS. VL. ŠLENYS
BE 9-1659

NOTARAS
A. LIŪDŽIUS, B.L.
Toronto įstaigos bendradarbis:
W. S. MASTIS, LL. D.
Namų, farmų ar betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.
TORONTO: 220 Roncesvalles Ave., LE 6-3750 (1—5 v. p.p.) LE 7-1708 (7—9 v. vak.)
HAMILTON: 21 Main St. E., JA 7-5575, FU. 3-8929.
Dėl pasimatymo susitarti telefonu minėtu laiku.

Dėmesio namų savininkai!
Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.
BR. AMBAKAS
Tel. LE 7-2815

VALAU FOTELIUS
IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburi ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

A.P. GARAGE
60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130
Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.
Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.
Tose pačiose patalpose atliekami body ir dažymo darbai.
Sav. ANTANAS PAŠKEVICIUS

draudimai
NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ
draudimo įstaiga
AL DUDA
ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS
24 val. pat. RO 9-4612
Darbo val. RO 9-4131
Namų RO 6-7132

International
Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Tel. LE 2-5461
Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

ATOM ELECTRIC
ELEKTROS RANGOVAS
A. ČEPONIS
Visi elektros darbai
Tel. 532-3408. Namų RO. 6-8372

A. ČIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.
TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

PENKIOLIKOS METŲ SUKAKTUVINIS "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ"

SPAUDOS BALIUS

sausio 23 d., šeštadienį,
Prisikėlimo didžiojoje salėje

KVIEČIAME REZERVUOTI VIETAS IŠ ANKSTO.
REZERVACIJOS PRIIMAMOS "TŽ" ADMINISTRACIJOJ TIK UŽSIMOKĖJUS IŠ ANKSTO.
BILIETAI — $2, STUDENTAMS — $1.
GAUNAMI "TŽ" ADMINISTRACIJOJ
BALIAUS DIENĄ — PRIE ĮĖJIMO

BALIAUS PRADŽIA — 7 v. v.
PROGRAMOS PRADŽIA — 7.30 v. v.
Punktualiai!

Programoje:

DAR NIEKAD TORONTE NEGIRDĖTAS
GARSUSIS KLEVELANDO VYRŲ OKTETAS

- Sukaktuvinis žodis (5 minutės)
- Rinktinis, smagus orkestras
- Vertingų daiktų loterija
- Stiprinantis bei gaivinantis bufetas
- Trankūs ir švelnūs šokiai

IŠ TOLI IR ARTI — DALYVAUKIME VISI!

Rengėjai

TORONTO

Ateitininkų, studentų ir skautų žinios — 8 psl.

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Jaunimo choro repeticija — šeštadienį po lietuvių mokyklos. Prašome mokyklinio amžiaus parapijos jaunimą aktyviai įsijungti į chorą.

— Pr. sekmadienį pamaldose prisiminta M. Lietuva ryšiumi su Klaipėdos krašto atvadavimo sukaktimi. Prie paminklinės lentos žuvusiems M. Lietuvos atstovai padėjo gėlių. Pamaldos užbaigtos Lietuvos himnu.

— Šią savaitę lankomi parapijiečiai: Sunnyside, Grenadier Rd., Geoffrey, Westminster, Howard Park Ave., High Park Blvd.

— Tikybos pamokos vaikams, besiruošiantiems pirmajai Komunijai ir taip pat lankantiems viešąsias mokyklas — sekmadieniais po 9.30 ir 11 val. pamaldų.

— Sekmadieniais po pamaldų parapijos knygyne priimami Bendruomenės solidarumo įnašai. Būtų labai gražu, kad visi parapijiečiai jį nedelsdami sumokėtų.

— Šį šeštadienį, 9 v. r. pamaldos už a.a. Tadą Normantą, o sekmadienį 11 val. pamaldose prisimenama a. a. Donatas Venckus, buvęs vaikystės dienose šios bažnyčios Mišių tarnautoju.

Katalikių moterų Šv. Jono Kr. par. skyrius nuoširdžiai dėkoja kun. Pr. Gaidai už paskaitą apie liturgines reformas. Paskaita sukėlė gyvas diskusijas, liečiančias ypač lietuvių kalbos įvedimą pamaldose.

Nuoširdi padėka kun. kleb. P. Ažubaliui už visokeriopą skyriaus globą. Ir šiemet jis jau pažadėjo apmokėti visas pašto išlaidas, surištas su siuntinių išsiuntimu į Suvalkų trikampį. Susitvarkiusios su siuntiniais, ruošimės Užgavėnių baliui vasario 28 d., sekmadienį, par. salėje. Ruošiamės taip pat dideliam įvykiui — skyriaus dešimtmečio minėjimui, kuriam data paskirta III. 14. — sekmad.

Centro v-ba pageidauja, kad skyrių valdybos sutiktų dirbti 2 metus, kadangi sunku įgyvendinti užplanuotus darbus vienerių metų laikotarpyje. Šis pageidavimas rado atgarsį mūsų skyriuje ir dabartinė sk. valdyba pasilieka iki sekančių metų. **K.**

Toronto Caritas šalpai $10 paaukojo E. Stepaitienė. Buvusiai Caritas pirmininkei už auką nuoširdi Carito padėka.

B. Naujalis, turįs natūralaus gydymo kliniką, persikėlė į 460 Roncesvalles Ave. — erdvesnes patalpas, moderniai įrengtas.

Prisikėlimo par. žinios

— Prisikėlimo par. bankelio užprašytos Mišios už a.a. B. Stonkienę bus šį šeštad., sausio 23 ir kitą šeš. sausio 30 d., 8.30 v. r.

— Katechetinės pamokos viešųjų mokyklų 8 ir 7 sk. mokiniam — kas antr., 4.30 v. p.p.; 6 ir 5 sk. — kas trečiad., 4.30 v. p.p.; žemesnių skyrių mokiniams ir tiems, kurie ruošiasi pirmai Komunijai — kas sekmad. po 10 v. Mišių. Šios pamokos — LV Namuose. Visi vaikučiai, kurie tinka į minėtas grupes, šias pamokas būtinai turi lankyti. Į šį reikalą norime atkreipti dėmesį ypatingai tų tėvų, kurių vaikučiai šį pavasarį eis pirmos Komunijos.

— Par. choro repeticija — šį ketvirtad., 7.30 v.v. muz. studijoje. Ruošiamasi metinio baliaus-šokių programai ir iškylai į St. Catharines. Choro balius bus vasario 6 d., o iškyla — vasario 20.

— Par. jaunimo choro repeticijos — kas sekmad., 2.30 v. p.p.

— LK Moterų Dr-jos intencija Mišios — šį sekmad. 11.30 val.

— Šį sekmad. prie bažnyčios bus galima įsigyti "Ontario Catholic Directory".

— Jaunimo sekmad. šokiai — kas sekmad., 7.30 v.v. muz. studijoje.

— Kurie iki šiol dar nespėjo pilnai suaukoti prieš 3 m. per vajų pažadėtos sumos, gali padaryti dabar. Tik prašome paminėti, kad įteikiama auka yra anam vajui ir kad ji būtų prirašyta prie 1964 m. Vasario mėn. bus atspausdintas to trimetinio vajaus aukų ir aukotojų sąrašas. Kurie jame nenorėtų būti minimi pavardėmis, prašom tai jau dabar pranešti par. raštinei, nebent jie jau iš anksčiau būdavo skelbiami tik inicialais.

— Parapijos namų statybos vajus praėjusią saavitę dar labiau pasistūmėjo pirmyn ir jau prašoko $20.000. Nuoširdus ačiū! Vis tik neprisiruošimas laiku įteikti aukas verčia daryti vajų nuo durų iki durų. Tokiam vajui reikės per 200 namų lankytojų ir kt. talkininkų. Organizaciniai darbai jau prasidėjo.

— Kt. savaitę par. kunigai lankys parapijiečius: Evans, Glenwood, Woodside, Lincoln, Mapleview. Ostend, Deforest, Ellis Ave., Ellis Pk. Rd., Ardagh ir Anette St .

— Parapijiečiams ir neparapijiečiams, kurie pr. metais aukojo, išsiunčiami kvitai pajamų mokesčiui sumažinti.

— Pakrikštyta: Petro ir Elenos Lukošių sūnus Viktoras Stasys; Algirdo ir Stefos Medelių dukrelė Audronė Ona; Prano K. ir Onos Š. Mačiulaičių sūnus Jonas Kazimieras.

— Sutuokti: Michele Spampinato ir Linda Žuvelytė.

"TŽ" SUKAKTUVINIS SPAUDOS BALIUS jau paruoštas. Jis prasidės šį šeštadienį, 7 v.v. Koncertinė programa prasidės **punktualiai** 7.30 v.v. Klevelando vyrų oktetas jau paruošė repertuarą, o didelė dauguma publikos apsirūpi no bilietais. Loterijai gauti fantai: dail. Tel. Valiaus — paveikslas; dail. H. Žmuidzinienės — paveikslas; A. Misevičiaus — medžio drožinys; "Dainos" krautuvės — muz. plokštelė; "Varpo" choro — muz. plokštelė; Al Dūdos — bonka šampano; J. Narušio — liet. kaklaraištis; Mohawk Furniture — pastatoma elektrinė lempa; J. Beržinsko — rinktinis fantas; vaist. J. Margio — foto aparatas "Kodak"; Kohl a. Frisch Ltd. — 40 plytelių šokolado; M. Pranevičiaus — peleninė ir žiebtuvėlis,; Ald. Baikauskaitės — rankų darbo pagalvėlė; Šv. Jono Kr. par. knygyno — 'Gintaro krantas"; pagaliau p. J. Rinkūnienės — tradicinis tortas.

Spaudos baliaus programos pranešėju pakviestas Gerardas Balčiūnas.

Spaudos baliuje dalyvaus VLI Ko pirm. V. Sidzikauskas, gen. kons. dr. J. Žmuidzinas su ponia, keli svečiai iš JAV, bičiuliai iš provincijos ir kt. Rengėjai labai prašo malonius sp. baliaus dalyvius užmiršti "mikių" tradiciją, nes tai gali sudaryti nemalonumų ir dalyviams, ir salės savininkams, ir rengėjams. Tepraeina sukaktuvinis balius malonioj, bičiuliškoj nuotaikoj.

VLIKO PIRM. V. SIDZIKAUSKAS atvyks į Torontą sausio 23 d., šį šeštadienį; pirmiausia dalyvaus Pavergtų Europos Tautų komiteto posėdyje; vakare bus "T. Ž." spaudos baliaus svečias; **sekmadienį ,sausio 24 d., 4 v. p.p. Prisikėlimo salėje padarys pranešimą visuomenei** apie naujai pertvarkyto VLIKo planus ir Lietuvos laisvinimą. Pranešimą rengia Toronto politinės grupės ir kviečia visuomenę gausiai dalyvauti. Garbusis pranešėjas atsakys ir į klausytojų pateikiamus klausimus. Ta proga bus renkamos aukos Tautos Fondui. VLIKo pirm. taip pat kalbės ir "Tėvynės prisiminimų" programoj.

Jaunimo Dienų komiteto pirmasis posėdis įvyks šį sekmadienį, sausio 24 d., 6 v.v. studentų būstinėje.

Dr. Sig. Kazlauskas ir dr. Angelė Kazlauskienė su savo tėvais ir dukrele Linda atostogavo Floridoje pas p. Jazbučius, 8910 Collins Ave., Miami Beach.

Parduodamas TABAKO ŪKIS 150 akerių. Tabakui sodinti 47 akeriai. Geri trobesiai, geras inventorius, geromis sąlygomis. RR 2 Rodney, Ont., telef. 785-0447. Frank Dumčius

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telef. WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

VIETA: Holiday Inn (27 kelias ir Burnhamthorpe Rd)

BILIETAI: studentų porai $6.00, nestudentų $8.00; kviečiame įsigyti iš anksto pas L. Tamošauską LE 1-4469 arba A. Šileiką tel. 244-0080; sekmadieniais parapijų salėse po pamaldų

PRADŽIA: 8 val. vakaro

Kviečiame tautiečius gausiai dalyvauti

Liet. Studentų S-gos Toronto skyriaus valdyba

Drabužių vajus. KLK Moterų Dr-jos Šv. Jono Kr. par. skyrius skelbia drabužių vajų sausio 17-24 d. Drabužiai bus persiųsti užjūrio lietuviams. Turime labai daug laiškų, prašančių pagalbos, tad nepagailėkime ištiesti rankos savo tautiečiams, reikalingiems pagalbos. Naujais drabužiais mes nepajėgsime sušelpti ir jiems būtų perbrangus muitas, o truputį padėvėtų atsiras kiekvienoje spintoje. Nesiųskime tokių, kurie netinka ar mažai tinka naudojimui. Labai prašytume, kad drabužiai būtų išvalyti ir išplauti. Drabužius maloniai prašome pristatyti didesnėse dėžėse į Šv. Jono Kr. par. sekmadieniais — sausio 17 ir 24 d. po pamaldų. Drabužius priims skyriaus atstovės. Iš anksto reiškiame padėką visiems, atkreipusiems dėmesį į mūsų užplanuotą darbą. **Valdyba**

Vasario 16 šventės paskaitininku apyl. valdyba pakvietė visuomenės veikėją KLB pirm. dr. P. Lukoševičių iš Montrealio. Be to, pažymėtina, kad apsijungus VLIKe visoms polit. grupėms, šiemet Vasario 16 minėjimas praeis vienybės ženkle ir aukos bus renkamos tik vienam fondui, būtent, Tautos Fondui.

STARLITE DRIVING SCHOOL
330 QUEEN ST. W. • EM 6-2957
Imform. Rudy Wolfinger
Atidaryta nuo 9 v.r. iki 9 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 4 v. p.p.
Europietiška, lietuvių labiausiai mėgiama vairavimo mokykla.
Prityrę instruktoriai pilnai paruošia vairuotojus ir padeda gauti leidimus. Kalba įvairiomis kalbomis.

KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo skyriaus metinis narių susirinkimas — šį sekmadienį, sausio 24 d., po Sumos muzikos studijoje. Programoje V. Judzentavičiūtės paskaita ir valdybos rinkimai. Narės prašomos gausiai dalyvauti. **Valdyba**

Socialinės Pagalbos Informacinis Biuras pradės savo veiklą sausio 21 d. Darbo valandos — 7.30-9.30 v. vakaro Liet. Vaikų Namuose, 57 Sylvan Ave., telef. 534-5773. Biuras veiks kas antrą ketvirtadienį minėtu laiku (vasario 4 ir 18 d.; kovo 4 ir 18 d. ir t.t.). Biuras teikia profesinius patarnavimus įvairiais socialiniais klausimais: šeimos, junimo, senelių, pašalpos, alkoholizmo, psichinių problemų ir panašiai. Galima atvykti asmeniškai ar susitarus telefonu iš anksto. Lietuvių visuomenė kviečiama pasinaudoti to biuro patarnavimu.

KLK Kultūros Draugijos metinis susirinkimas — 1965 m. sausio 30 d., šeštadienį, 3 v. p.p. salėje virš "TŽ". Prašome visus narius dalyvauti. **Valdyba**

Algirdas Kaunas išvyko į Čilę, kur dirba kaip Canadian Mines kasyklų reikalų vedėjas. Ten yra kasamas auksas ir varis. Prieš išvykdamas užsiprenumeravo "T. Ž." Jam linkime geros sėkmės.

Tautininkų linkmės grupių Talkos pirm. J. L. Česėkui buvo suruoštos šaunios pagerbtuvės jo 60 m. amžaus sukakties proga. Pagerbtuvės įvyko L. Tautinės S-gos Toronto skyr. pirm. M. Abromaičio namuose.

Gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas su ponia grįžo iš atostogų Kalifornijoje, kur yra įsikūręs jų sūnus, gamtos mokslų daktaras. Taip pat jis dalyvavo Lietuvos politinių veiksnių konferencijoje Čikagoj ir aplankė brolį gydytoją.

Padaryta operacija inž. Pr. Čeponiui Šv. Juozapo ligoninėje.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartiniėm ar automatiniėm mašinom.
572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst)
TEL. LE 2-3656

MONTREAL QUE

Aušros Vartų par. žinios

1465 rue de Sève, Montreal 20, P. Q.

— Bazaras įvyks balandžio 3 ir 4 d. Visi kviečiami prisidėti prie paruošimo. Įvairūs fantai, nors ir mažiausi, yra labai laukiami.

— Mūsų parapijos choras drauge su Šv. Kazimiero parapijos vyrų choru ruošia įdomų koncertą — balių vasario 27 d. Koncertas žada būti labai įvairus su įdomia programa.

— Misijos bus balandžio 4-11 d. Galimas dalykas, kad šių misijų metu jau būsime pasiruošę supažindinti visus lietuvius su Misiomis lietuvių kalba.

— Šv. Onos Dr-ja ruošia kortų vakarą sausio 29 d., penktadienį, 8 v.v. mūsų parapijos salėje.

— Parapijos salėje yra iškabinta metinė apyskaita. Prašome susipažinti.

— A. Stankienė aukojo $10 garsiakalbio įvedimui bažnyčioje.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — $220. **Blt.**

Vyr. skautės vyksta iškylon į Eastern Townships pas p. Prišmantus. Be skautiškų užsiėmimų, čia bus galima paslidinėti, nes netoli yra Mt. Sutton.

Skautų vadovybė drauge su vyčiais ketina suruošti eilę diskusinių seminarų - pobūvių. Tikslas suburti vyr. skautes ir vyčius glaudesniam bendradarbiavimui. Studentai bandė susiorganizuoti, bet nepavyko. Skautų organizacija, kuri šiuo metu Montrealyje stipriausiai veikia, gal galės sėkmingiau šį tikslą atsiekti.

Kaziuko mugė įvyks kovo 6—7 d. AV par. salėje. Skautų-čių draugovės jai uoliai ruošiasi ir tiki, jog mugės pasisekimas bus nemažesnis kaip pernai ($1200). Mugės pelnas bus panaudotas tolimesniam stovyklavietės gerinimui. Tautiečiai prašomi mūsų pastangas paremti. **D. Z.**

Sūnų ir Dukterų kuopai Toronte priklauso daugiausia senieji ateiviai, kurių daugelis yra palankūs sovietinei okupacijai bei komunistinei ideologijai. Ji dar turi 269 narius. 1964 m. mirė 5, išsibraukė 3 nariai, o 52 nenoriai moka duokles. Paskutiniame susirinkime buvo pranešta, kad kuopos salė dar turi $6000 skolos. 1957 m., kai buvo remontuojama salė, buvo $25.000.

Prisikėlimo parapijos bankelis 1964 m. užbaigė su $1,323,271 kapitalu. Gruodžio mėnuo buvo rekordinis — per mėnesį įnašai paaugo $97,917. Tokiu tempu augant 1965 metų pabaigoje, atrodo, bus pasiekti $2,000.000. Kas savaitę vis prisideda naujų narių, perkeliančių savo santaupas iš kanadiškų bankų. Savoje finansinėje įstaigoje ir palūkanos didesnės ir nemokama gyvybės draudа, ir pelnas tenka patiems taupytojams bei lietuviškom institucijom. **K.**

Vasario 16 minėjimui sudaryta labai įdomi meninė programa, kurioje dalyvaus "Varpo" choras su Hamiltono choru ir Hamiltono tautinių šokių grupė. Jungtinis choras atliks St. Šimkaus kantatą "Atsisveikinimas su tėvyne", dalyvaujant solistam:s J. Liustikaitei, V. Žiemelytei, V. Verikaičiui. Chorams diriguos muz. St. Gailevičius, akomponuos muz. D. Skrinskaitė. Meninei programai organizuoti yra pakviestas sol. V. Verikaitis. Minėjimą organizuoja KLB Toronto apyl. v-ba.

L. Kossarui, etninių grupių veikėjui, tautinių grupių spaudos sąjunga rengia pagerbtuves vasario 6 d., 6.30 v.v., King Edward viešbutyje. L. Kossaras yra Toronto Community Folk Art Council pirmininkas ir Kanados Etninio Meno Tarybos vykd. sekretorius. Lietuvių tarpe jis turi daug bičiulių.

Žymusis lietuvių bičiulis A. Maloney, kuris vadovauja draugijai, siekiančiai mirties bausmės panaikinimo, kviečia spaudos konferenciją sausio 20 d. Harmonie Club patalpose. Draugija planuoja platų suvažiavimą Toronte vasario mėn.

Jono ir Marijos Yokūbynų pagerbtuves rengia iniciatorių būrelis. Pobūvis numatytas kovo 6 d., šeštadienį, Šv. Jono Kr. parapijos salėje. P. Jokūbynai yra daug nuispelnę Toronto lietuvių veiklai.

Šv. Kazimiero par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que.

— Jaunimo klubo valdyba surengė slidžių kelionę į St. Gabriel kalnus. Tenai vienas slidinėjima takas buvo padengtas dirbtiniu sniegu, ir mūsų slidininkai turėjo puikiausias sąlygas pasidžiaugti tuo žiemos sportu.

— Naują slidžių iškylą jaunimo klubo valdyba pramato vasario mėnesio vidury, t.y. po egzaminų.

— Šv. Onos Dr-jos vakarienė bus sausio 30 parapijos salėje. Draugija maloniai kviečia visus ateiti į vakarienę. Čia gausite skaniai lietuviškai pavalgyti su priedais, taip pat gražiai pasišokti. Bilietai gaunami iš anksto pas valdybos nares ir klebonijoje.

— Praėjusiais metais Šv. Onos Dr-ja nutarė: įtaisyti svetainės virtuvei daugiau lentynų ir spintelių indams. Tai bus vienas didžiausių paaukotų įrengimų šios draugijos.

— Rosemonto šeštad. mokyklos mokytojai su mokiniais ruošia programą Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimui, kuris įvyks toje pat mokykloje prieš pietus vasario 13 d., šeštadienį.

— Dėmesio vyrams! Maloniai kviečiame ateiti į steigiamąjį Vyrų Draugijos — Men's Society susirinkimą sausio 22 d. penktadienio vakare 7.30 parapijos svetainėje. Susirinkimą praves notaras J. Bernotas.

— Serga p. Kleiza, p. Kalinauskas ir p. Žižiūnienė. Linkėjimai greitai pasveikti.

— Šv. Kazimiero par. choristai, atsilygindami už buvusią vyrų talką iš Aušros Vartų parapijos, dabar dažnai vyksta repeticijoms ten. AV prapijos salėje yra numatytas prieš Užgavėnes mišraus choro koncertas.

— Visi Šv. Kazimiero parapijiečiai gaus po laišką, kuriame bus tiksliai nurodyta pr. metų finansinė apyskaita. Tokia apyskaita jau buvo duota pr. savaitę par. komitetui.

— Numatyta atidaryti spaudos kioskas svetainėje. Jau atsirado ir jo vedėja. **Gd.**

Religinį koncertą kovo 20 d. rengia N. Pr. M. seserų rėmėjų būrelis AV par. salėje. Bilietai bus platinami iš anksto. Parengimų organizatoriai prašomi šią datą rezervuoti.

A. Stankienė neseniai yra pakelta į KL Katalikių Moterų Draugijos garbės nares. Sveikiname uoliąją mūsų parapijos veikėją!

Praeiti 1964 m. "Litui" buvo visais atžvilgiais rekordiniai metai. Narių skaičius iš 839 išaugo į 1018. Nariams dividendais ir palūkanomis išmokėta suma pašoko nuo $28.601 1963 m. iki $40.229 1964 m. "Lito" valdomas kapitalas padidėjo nuo $854.000 iki 1.215.000 arba 42%. Paskolų suma išaugo nuo $740.000 iki $1.064.000 arba 44%. Apyvarta padidėjo nuo $2.409.000 iki $3.-940.000 arba net 64%. Ypač daug gyvumo parodė senųjų lietuvų karta, kuri ligi praeitų metų "Lito" atžvilgiu laikėsi rezervuotai.

"Lito" balansas 1964 m. gruodžio 31 d. buvo $1,215,352.2.

Nėkiln. turto paskoloms gauti nariai kviečiami registruotis iš anksto. Užsiregistravimas nėra įsipareigojimas paskolą imti. Iš antros pusės, užsiregistravusiems "Litas" užtikrina paskolą tik 4 savaites prieš terminą.

Sol. V. Verikaičio koncertas gražiai praėjo, nors buvo rengtas skubotai,, bet susilaukė daug klausytojų. Solistas Montrealyje jau nebe pirmą kartą (rodos, jau trečią kartą), tad senas pažįstamas ir visada mielai klausytojų sutinkamas. Maloni buvo staigmena D. Skrinskaitės pasirodymas, kuri solistui akomponavo. Vakarą rengė skautų rėmėjai. Tai pirmas š.m. koncertas. —v-

Kanados Lietuvių Fondo veikla. Tenka pasidžiaugti, kad dvi veikliausios Montrealio lietuvių organizacijos — LK Mindaugo Montrealio Šaulių Kuopa ir KL Katalikių Moterų Dr-jos Montrealio skyrius įsijungė į KLF. Jos įmokėjo po $25, o likusią dalį iki $100 pasižadėjo išmokėti po $25 per metus. Šiuo turėtų pasekti ir kiti lietuviški sambūrai, nes Fondo kapitalo investacijų pajamos eis lietuviškam darbui remti.

Įgaliotinis

HOME OWNERS CENTRE
Statybinės medžiagos
2 MULOCK AVE. 769-5171 vak. 762-9759
- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, cementas, blokai
- Taip pat atliekame visus remontus:
- Poilsio kambarius, virtuves, verandas,
- Naujus priestatus, garažus, stogus.

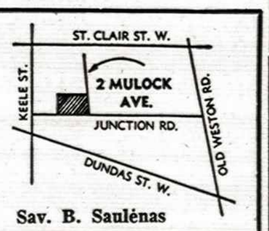

Sav. B. Saulėnas

AR ŽINOTE?
PER "TAURO" ATSTOVĄ ST. PRAKAPĄ,
RO 7-9088, 18 BROOKSIDE AVE., TORONTO 9, ONT.
yra pats lengviausias būdas užsisakyti DOVANŲ SIUNTINIUS Į LIETUVĄ ir kt. Turiu gavęs didelį pasirinkimą naujų medžiagų eilutėm, suknelėms ir kt.
Paskambinus atvažiuoju bet kur. Visi siuntiniai apdrausti. Turiu didelį pasirinkimą liet. plokštelių.
Informacijų teiraukitės telefonu, dar šiandien.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
A&B TAILORS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)
531-1432 A. B. Beresnevičius

TAUPYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO UNIJOJE "LITAS"
Adresas: 1465 De Seve St., Montreal 20, Que., tel. 766-5827
Skyrius: 3907 Rosemount Blvd., Montreal 36, Que., tel. 722-2472
Už einamąsias sąskaitas "Litas" moka 4% palūkanų, o už indėlių sąskaitas 4.5% dividendų. Palūkanos ir dividendai skaičiuojami mėnesiais. Nemokamas gyvybės draudimas iki $ 2,000 santaupų sumos. Balansas apdrausta $2,000,000.
Už asmenines paskolas „Litas" ima 7.6%, o už nekilnojamo turto paskolas — 6.5%. Pigus paskolų draudimas skolininko mirties arba visiško invalidumo atvejais.
KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskiriant pirmadienius ir šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd.: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.